

**Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava,
Primaciálne nám. č. 1, 814 99 Bratislava 1**

OZNÁMENIE O ZMENE STRATEGICKÉHO DOKUMENTU

**Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy rok 2007 v znení
schválených zmien a doplnkov 01, 02 a 03**

DOKUMENTOM

**Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy rok 2007 v znení
schválených zmien a doplnkov 01, 02 a 03 - Zmeny a doplnky 05
- návrh**

Bratislava, september 2014

OZNÁMENIE O ZMENE STRATEGICKÉHO DOKUMENTU

**Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy rok 2007 v znení
schválených zmien a doplnkov 01, 02 a 03**

DOKUMENTOM

**Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy rok 2007 v znení
schválených zmien a doplnkov 01, 02 a 03 - Zmeny a doplnky 05 -
návrh**

I. Základné údaje o obstarávateľovi.

1. Názov

Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava

2. Identifikačné číslo

603 481

3. Adresa sídla

Primaciálne nám. č. 1, 814 99 Bratislava 1

**4. Meno, priezvisko, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu
obstarávateľa**

doc. RNDr. Milan Ftáčnik, CSc.

primátor hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy

Primaciálne nám. 1

814 99 Bratislava

**5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktných
osôb, od ktorých možno dostať relevantné informácie o strategickom
dokumente a miesto na konzultácie**

Ing. arch. Jela Plencnerová.....02/59356223, jela.plencnerova@bratislava.sk

Ing. arch. Beáta Arvayová.....02/59356250, arvayova@bratislava.sk

Ing. arch. Lýdia Hartlová.....02/59356513, hartlova@bratislava.sk

Adresa a miesto na konzultácie:

Oddelenie koordinácie územných systémov,

Magistrát hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy

Primaciálne nám. 1

P.O.BOX 192

814 99 Bratislava

Ing. arch. Vladimír Hrdý.....02/59356201, hrdy@bratislava.sk
Ing. arch. Ľudmila Holíková.....02/59356397, holikova@bratislava.sk

Adresa a miesto na konzultácie:

Oddelenie tvorby územného plánu a dopravy
Magistrát hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy
Primaciálne nám. 1
P.O.BOX 192
814 99 Bratislava

RNDr. Michal Babiar.....02/59356379, babiar@bratislava.sk
Ing. Stanislav Tokoš.....02/59356384, tokos@bratislava.sk
Mgr. Blažena Kožárová.....02/59356408, kozarova@bratislava.sk

Adresa a miesto na konzultácie:

Oddelenie územných generelov a GIS
Magistrát hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy
Primaciálne nám. 1
P.O.BOX 192
814 99 Bratislava

Ing. Vladimír Mikuš.....02/59356563, mikus@bratislava.sk
Ing. Beata Bočkorová.....02/59356364, bockorova@bratislava.sk

Adresa a miesto na konzultácie:

Oddelenie dopravného inžinierstva
Magistrát hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy
Primaciálne nám. 1
P.O.BOX 192
814 99 Bratislava

II. Základné údaje o strategickom dokumente.

1. Názov

Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy rok 2007 v znení schválených zmien a doplnkov 01, 02 a 03 - Zmeny a doplnky 05 - návrh

2. Charakter dokumentu

Aktualizácia územnoplánovacej dokumentácie. V súlade s ustanoveniami § 30 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov sa z dôvodu zmeny predpokladov, na základe ktorých bola navrhnutá koncepcia organizácie územia, preverujú zmeny podmienok využitia územia.

3. Hlavné ciele

Hlavným cieľom dokumentu, pre ktorý sa spracúva oznámenie - „Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy rok 2007 v znení schválených zmien a doplnkov 01, 02 a 03 - Zmeny a doplnky 05 - návrh“ (ďalej len „ZaD 05“) je zahrnutie potrieb aktuálneho vývoja hlavného mesta a nadradených systémov do územného plánu s dôrazom na dopravné stavby v území, ktoré už prešli procesom environmentálneho hodnotenia a ich lokalizácia a charakter vyplýva z dokumentov celoštátneho významu.

4. Obsah (osnova) dokumentu.

Obsahom schválených ZaD 05 bude textová a grafická časť spracovaná zodpovedajúco úrovni a spôsobu spracovania zmien a doplnkov územného plánu v zmysle stavebného zákona a nadväzujúcich predpisov. ZaD 05 vyplývajú z prerokovaného územnoplánovacieho podkladu, ktorým je Urbanistická štúdia diaľnice D4 a rýchlostnej cesty R7 reflektujúca dokumentáciu pre územné rozhodnutie D4 – DÚR Bratislava, Jarovce – Ivanka sever, DÚR Bratislava, Ivanka sever – Rača a DÚR Bratislava Ketelec – Bratislava Prievoz, ktoré boli predmetom posúdenia podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v zmysle neskorších predpisov (ďalej len zákon č.24/2006 Z.z.).

5. Uvažované variantné riešenia.

Vzhľadom na povahu strategického dokumentu – zmeny a doplnky územného plánu tento strategický dokument a jeho posúdenie z hľadiska jeho vplyvov na životné prostredie a zdravie neuvažuje sa s variantnými riešeniami.

6. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania.

A1	Vypracovanie zmien a doplnkov	ukončené 08 /2014
A2	Prerokovanie zmien a doplnkov	ukončené 09 /2014
A3	Schválenie zmien a doplnkov	ukončené 10 /2014
A4	Zverejnenie a uloženie zmien a doplnkov	ukončené 02 /2015

7. Vzťah k iným strategickým dokumentom, územnoplánovacím podkladom a dokumentáciám.

Názov dokumentu:

Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy schválený uznesením mestského zastupiteľstva hlavného mesta SR Bratislavy č. 123/2007 z 31.5.2007 v znení schválených zmien a doplnkov 01, 02 a 03

Vzťah k dokumentu: ZaD 05 sú dokumentom meniacim tento strategický dokument

Názov dokumentu:

Územný plán VUC Bratislava – návrh 2014

Vzťah k dokumentu: ZaD 05 sú dokumentom, ktorý v súlade so zákonom č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších právnych

norie (stavebný zákon) musí byť v súlade s týmto dokumentom ako nadradeným dokumentom

Názov dokumentu:

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja hl.m. SR Bratislavy na roky 2010-2020

Vzťah k dokumentu: ZaD 05 sú dokumentom rámcovaným týmto dokumentom bez vzťahu právnej záväznosti

Názov dokumentu:

Urbanistická štúdia diaľnice D4 a rýchlostnej cesty R7, Bratislava 2014

Vzťah k dokumentu: ZaD 05 sú dokumentom premietajúcim tento dokument do územnoplánovacej dokumentácie

Názov dokumentu:

Dokumentácia pre územné rozhodnutie D4 – DÚR Bratislava, Jarovce – Ivanka sever, Združenie D4 Bratislava, Jarovce – Rača, 2014

Vzťah k dokumentu: ZaD 05 sú dokumentom premietajúcim tento dokument do územnoplánovacej dokumentácie

Názov dokumentu:

Dokumentácia pre územné rozhodnutie D4 – DÚR Bratislava, Ivanka sever - Rača, Združenie D4 Bratislava, Jarovce - Rača, 2014

Vzťah k dokumentu: ZaD 05 sú dokumentom premietajúcim tento dokument do územnoplánovacej dokumentácie

Názov dokumentu:

Dokumentácia pre územné rozhodnutie R7 – DÚR Bratislava, Ketelec – Prievoz, Skupina dodávateľov R.PROJECT a UNITEF – R7, 2014

Vzťah k dokumentu: ZaD 05 sú dokumentom premietajúcim tento dokument do územnoplánovacej dokumentácie

8. Orgán kompetentný na jeho prijatie.

Mestské zastupiteľstvo hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy

9. Druh schvaľovacieho dokumentu

Uznesenie mestského zastupiteľstva hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy

Všeobecne záväzné nariadenie hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy

III. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch strategického dokumentu na životné prostredie vrátane zdravia.

Navrhované zmeny a doplnky boli charakterizované z hľadiska ich relevancie vo vzťahu k potenciálnym vplyvom na životné prostredie vrátane zdravia, pričom vzťahnou úrovňou posúdenia bol stav definovaný pôvodným dokumentom – Územným plánom hl. m. SR Bratislavy, rok 2007. Všetky relevantné údaje o vplyvoch dokumentu na životné prostredie vrátane zdravia boli spracované už vo fáze Oznámenia o strategickom dokumente v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. v znení neskorších právnych úprav, keďže už v tejto fáze boli k dispozícii dostatočné informácie o obsahu strategického dokumentu vrátane podkladov potrebných pre spracovanie posúdenia. Navyše dokumentácia, ktorej premietnutie zmenami strategického dokumentu je predmetom ZaD 05 bola predmetom posudzovania v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. v zmysle neskorších právnych úprav, a tak sa toto oznámenie opiera aj o správy o hodnotení a záverečné stanoviská už realizovaných environmentálnych posúdení.

Jednotlivé parciálne zmeny a doplnky sú spracované v prehľade po jednotlivých zmenách (podkapitola A) v štruktúre vyžadovanej prílohou č.2 zákona č. 24/2006 Z.z. v znení neskorších predpisov a to s dôrazom na:

- požiadavky na vstupy,
- údaje o výstupoch,
- údaje o priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie,
- vplyv na zdravotný stav obyvateľstva,
- vplyvy na chránené územia [napr. navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, súvislá európska sústava chránených území (Natura 2000), národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti a pod.] vrátane návrhu opatrení na ich zmiernenie,
- iné vplyvy.

Okrem toho táto kapitola obsahuje tiež možné riziká súvisiace s uplatňovaním strategického dokumentu ako aj kumulatívne a synergické efekty (podkapitola B), vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice (podkapitola C), ako aj ďalšie údaje rozširujúce informácie o strategickom dokumente do rozsahu správy o hodnotení (podkapitola D).

A. TABUĽKOVÝ PREHĽAD O ZMENÁCH A DOPLNKOCH, POŽIADAVKÁCH NA VSTUPY, VÝSTUPOCH A VPLYVOCH

ZaD 05					
2.1. Komplexné riešenie a 2.2 Regulačný výkres					
Zmena č. KN/JA/1 a RV/JA/1 súvisiace tiež K-Z1, ZP/D4, D-Z1, D-Z3, D-Z4, D-Z5, D-Z6, D-Z7 a D-Z13					
Mestská časť: Jarovce					
Táto zmena je priemetom vlastnej navrhovanej stavby a jej územných dopadov podľa dokumentácie pre Diaľnicu D4 Bratislava, Jarovce – Ivanka sever, ktorá bola predmetom posúdenia v rámci posudzovania v zmysle Zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (Záverečné stanovisko č. 318/2010-3.4/ml z 28.9.2011), vrátane posúdenia predloženého Oznámenia o zmene navrhovanej činnosti zahrňujúce „Primerané posúdenie vplyvu zámeru na územia európskeho významu a chránené vtáčie územia“ z roku 2014, ku ktorej bolo vydané vyjadrenie MŽP SR zo dňa 02.07.2014.					
Zmeny a doplnky	VSTUPY	VÝSTUPY	VPLYVY		CELKOVÉ POSÚDENIE Z HĽADISKA SEA
Zmena funkčného využitia z území občianskej vybavenosti celomestského a nadmestského významu (kód 201) rozvojové územie regulačné kódy D,C,F, športu, telovýchovy a voľného času (kód 401) rozvojové územie s regulačným kódom X, lesa a ostatných lesných pozemkov (kód 1001) stabilizované územie, krajinné zelene (kód 1002) rozvojové územie a územia rekreácie v prírodnom prostredí (kód 1003) rozvojové územie, na plochy ostatnej ochrannéj a izolačnej zelene (kód 1130) rozvojové územie, územie technickej vybavenosti vodného hospodárstva (kód 601) stabilizované územie a územie lesa a ostatných lesných pozemkov (kód 1001) stabilizované územie	Pôda –záber pre výstavbu cestnej komunikácie avšak v porovnaní s pôvodným návrhom zníženie záberu zmenou trasovania	Ovzdušie – v konečnom riešení nižšia produkcia emisií a CO₂, zvýšenie plynulosti dopravy	Obyvateľstvo – bez relevantnej zmeny	Biota – zníženie dĺžky bariéry a tým segmentácie krajiny a zmeny land coveru	Zmena akceptovateľná Negatívne vplyvy v lokalite realizácie zmeny sú kompenzované prínosmi pre územie hl.m. Bratislavy ako celku i v území pôvodného trasovania Je potrebné prijať príslušné kompenzačné a mitigačné opatrenia na zníženie negatívnych dopadov z výstavby a prevádzky komunikácií v zmysle záverov procesu EIA a tohto hodnotenia
	Voda – bez relevantných nárokov	Voda – zvýšenie objemu vody odvádzanej z povrchov komunikácii v lokalite zmeny avšak v celkovom riešení zmeny trasovania zníženie objemu vôd odvádzaných z povrchu	Ovzdušie - vyššia produkcia emisií a CO₂ v lokalite za súčasného celkového zníženia zaťaženia v dôsledku skrátenia trasy a vyššej plynulosti dopravných tokov	Chránené územia a USES – negatívny dopad bez relevantnej zmeny - posúdený v rámci procesu EIA	
	Suroviny – v lokalite zvýšený nárok na stavebný materiál avšak v celkovom riešení zmeny trasovania znížený objem stavebného materiálu, znížená potreba pohonných hmôt zvýšením plynulosti dopravného prúdu, inak bez zmeny	Odpady – bez relevantných zmien	Voda – zvýšenie rozsahu spevnených plôch bez prirodzeného vodného režimu v lokalite avšak v celkovom riešení zmeny trasovania zníženie	Kultúra – bez relevantných vplyvov	

	Energia – zvýšenie potreby v lokalite avšak v celkovom riešení zmeny trasovania zníženie spotreby pri stavebných prácach a na osvetlenie a ostatné prevádzkové úkony na cestnej komunikácii	Hluk - nárast v lokalite realizácie zmeny , avšak v celkovom riešení zmeny trasovania zníženie v kritických lokalitách	Geolog. - bez relevantných zmien	Iné - bez relevantných zmien	
	Doprava – nárast dopravných výkonov počas výstavby v lokalite zmeny, avšak v celkovom riešení zmeny trasovania zníženie dopravných výkonov a v prevádzke zníženie dopravného zaťaženia v súčasných kritických uzloch	Žiarenie - nárast tepel. zaťaženia vzhľadom na zvýšenie rozsahu spevnených plôch, avšak v celkovom riešení zmeny trasovania jeho zníženie	Pôda – zvýšený záber v lokalite, avšak celkovo zníženie záberov v dôsledku zmeny trasovania	Synergie – v rámci dopravného systému hl.m. Bratislavy ako celku, zvýšenie atraktívnosti priľahlých území pre výstavbu, potenciálny tlak na rozširovania intravilánu	
Výsledky posúdenia v rámci procesu hodnotenia vplyvov na životné prostredie	MŽP SR ako príslušný orgán konštatuje, že „u zmeny navrhovanej činnosti sa nepredpokladá podstatný nepriaznivý vplyv na životné prostredie“. Ďalej sa uvádza, že zmena v dokumentácii vlastnej stavby predmetného úseku D4 s nadväzujúcimi investíciami premietajúca sa aj do UPN má na ovzdušie, horninové prostredie, povrchové vody, pôdu a pohodu a kvalitu života porovnateľný vplyv, vo vzťahu k biote a územiám Natura 2000 mierne priaznivejší vplyv, vo vzťahu k USES mierne priaznivejší vplyv a vo vzťahu k doprave priaznivý vplyv. Zásah do biotopov európskeho a národného významu, NATURA 2000: Prieskum biotopov v trase diaľnice D4 úsek Jarovce - Ivanka sever a v trase všetkých prislúchajúcich objektov k diaľnici, bol vykonaný v októbri 2013. Biotopy na prístupových komunikáciách a ostatných objektoch, vrátane zásahov do vodných tokov sa uvádzajú k najbližšej kilometráži diaľnice. V rámci prieskumu boli identifikované biotopy európskeho významu na viacerých lokalitách. Jedná sa o biotopy: - Ls1.1 Vřbovo-topoľové nížinné lužné lesy - prioritný biotop európskeho významu, - Ls1.2 Dubovo-brestovo-jaseňové nížinné lužné lesy - biotop európskeho významu, - Vo2 Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a /alebo ponorených cievnatých rastlín typu <i>Magnopotamion</i>, alebo <i>Hydrocharition</i> - biotop európskeho významu Biotop európskeho významu Ls1.1 Vřbovo-topoľové nížinné lužné lesy - prioritný biotop európskeho významu, sa vyskytuje cca v km 2,3 - 2,7, v km 3,1, v km 3,4 - 3,5, v km 3,7 - 4,0, v km 4,2 - 5,5, v km 16,6 - 16,8, v km 17,2 - 17,3. Biotop európskeho významu Ls1.2 Dubovo-brestovo-jaseňové nížinné lužné lesy - biotop európskeho významu, sa vyskytuje cca v km 3,1 - 3,4, v km 4,6 - 5,3, v km 19,0 - 19,1, v km 21,3 - 21,4. Biotop európskeho významu Vo2 Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a /alebo ponorených cievnatých rastlín typu <i>Magnopotamion</i>, alebo <i>Hydrocharition</i> - biotop európskeho významu, sa vyskytuje cca v km 4,0, v km 4,2 - 6,2 (sprietočenie Biskupického ramena). Hodnotenie výstupov zmeny navrhovanej činnosti: Najvýraznejší výstupom zmeny navrhovanej činnosti z pohľadu ochrany prírody a krajiny je realizácia objektov kompenzačných opatrení, zníženie bariérového efektu vybudovaním objektov umožňujúcich migráciu zveri a zmenou parametrov mostných objektov by sa vylepšili podmienky pre migráciu zveri (rešpektovanie podmienok ŠOP SR).				

	Ostatné výstupy podľa pôvodne hodnoteného rozsahu navrhovaných variantov v porovnaní so zmenou navrhovanej činnosti sú v zásade rovnaké (znečistenie ovzdušia, odpady).
Opatrenia definované v záverečnom stanovisku z posúdenia v rámci procesu hodnotenia vplyvov na životné prostredie s priemetom do územného plánu	V kontexte zmien, ktoré boli predmetom posúdenia na úrovni EIA premietnutých do posudzovaného strategického dokumentu boli definované nasledujúce kompenzačné opatrenia ku ktorým MŽP SR udelilo predbežný súhlas: 071 Kompenzačné opatrenie 1, zmena pozemkov na lesný pozemok v k.u. Rusovce 072 Kompenzačné opatrenie 2, zmena pozemkov na lesný pozemok v k.u. Čunovo 073 Kompenzačné opatrenie 3, zmena pozemkov na lesný pozemok v k.u. Čunovo 074 Kompenzačné opatrenie 4, zatrávnenie pozemkov v k.u. Podunajské Biskupice 075 Kompenzačné opatrenie 5, zatrávnenie pozemkov v k.u. Kalinkovo 076 Kompenzačné opatrenie 6, sprietočnenie Biskupického ramena 077 Kompenzačné opatrenie 6, most na lesnej ceste nad Biskupickým ramenom Na základe posúdenia v polohe EIA sa pri zmenách tiež aktualizoval rozsah protihlukových opatrení, tieto však nie sú rovnako ako aj opatrenia definované pre vlastnú realizačnú fázu výstavby premietnuteľné do UPN napr. pre odstránenie a zníženie negatívnych účinkov stavby na životné prostredie, zdravie a socio-ekonomické prostredie, boli do projektovej dokumentácie stavby zapracované požiadavky, ktoré budú znižovať alebo eliminovať jej negatívne vplyvy. Jedná sa predovšetkým o: ☐ opatrenia na ochranu povrchových a podzemných vôd, ☐ opatrenia na zníženie rizík vyplývajúcich z interakcie stavby s horninovým prostredím, ☐ zníženie prevádzkových rizík.

ZaD 05					
2.1. Komplexné riešenie a 2.2. Regulačný výkres					
Zmena č. KN/JA/2 a RV/JA/2 tiež D-Z6					
Mestská časť: Jarovce					
Táto zmena je dopadom zmeny navrhovanej stavby a jej územných dopadov podľa dokumentácie pre Diaľnicu D4 Bratislava, Jarovce – Ivanka sever, ktorá bola predmetom posúdenia v rámci posudzovania v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (Záverečné stanovisko č. 318/2010-3.4/ml z 28.9.2011), vrátane posúdenia predloženého Oznámenia o zmene navrhovanej činnosti zahrňujúceho „Primerané posúdenie vplyvu zámeru na územia európskeho významu a chránené vtáčie územia“ z roku 2014, ku ktorému bolo vydané vyjadrenie MŽP SR zo dňa 02.07.2014.					
Zmeny a doplnky	VSTUPY	VÝSTUPY	VPLYVY		CELKOVÉ POSÚDENIE Z HĽADISKA SEA
Zmena funkčného využitia z plochy ostatnej ochrannej a izolačnej zelene (kód 1130) rozvojové územie na plochu ornej pôdy (kód 1205) stabilizované územie	Pôda – zrušenie plánovaného záberu pôdy v lokalite podmienené zmenou trasovania	Ovzdušie - zníženie emisií a CO2 zaťaženia v lokalite i celkovo zmenou trasovania	Obyvateľstvo – bez relevantných zmien	Biota – pozitívny vplyv v lokalite	Pozitívne v danej lokalite, akceptovateľné v kontexte zmeny trasovania
	Voda – zmena účelu využitia vody v lokalite	Voda – eliminácia produkcie odpadových vôd v lokalite	Ovzdušie - zníženie emisií a CO2 v lokalite i celkovo	Chránené územia a USES – pozitívny vplyv na územia susediace s lokalitou, avšak presun zaťaženia do územia nového trasovania	

	Suroviny – zrušenie nároku v lokalite podmienené zmenou trasovania	Odpady – eliminácia produkcie odpadov v lokalite	Voda – eliminácia produkcie odpadových vôd v lokalite	Kultúra – bez relevantného vplyvu	
	Energia - zrušenie nároku v lokalite podmienené zmenou trasovania	Hluk – obmedzenie produkcie v lokalite	Geolog. - bez relevantných zmien	Iné - bez relevantných zmien	
	Doprava - nárast potreby dopravnej obsluhy vzhľadom na vyššiu intenzitu využitia územia	Žiarenie - obmedzenie tepel. zaťaženia	Pôda – eliminácia záberu v lokalite v dôsledku zmeny trasovania	Synergie – možné pozitívne v kontexte krajiny zelene	
Výsledky posúdenia v rámci procesu hodnotenia vplyvov na životné prostredie	Výsledok posúdenia uvedený podrobnejšie pri zmene KN/JA/1 a RV/JA/1 ukazuje na pozitívnosť navrhovaných zmien z hľadiska vzťahu k biote a územiám Natura 2000 - mierne priaznivejší vplyv, vo vzťahu k USES - mierne priaznivejší vplyv a vo vzťahu k doprave - priaznivý vplyv. Táto zmena je podstatne zmenou týkajúcou sa území dotknutých stavbou a súvisiacimi investíciami pred zmenou.				
Opatrenia definované v záverečnom stanovisku z posúdenia v rámci procesu hodnotenia vplyvov na životné prostredie	Nie sú pre túto zmenu relevantné. Táto zmena si nevyžaduje žiadne mitigačné a kompenzačné opatrenia				

ZaD 05					
2.1. Komplexné riešenie a 2.2. Regulačný výkres					
Zmena č. KN/RUS/1 a RV/RUS/1, tiež D-Z3, D-Z6, D-Z13, D-Z14					
Mestská časť: Rusovce					
Táto zmena je dopadom zmeny navrhovanej stavby a jej územných dopadov podľa dokumentácie pre Diaľnicu D4 Bratislava, Jarovce – Ivanka sever, ktorá bola predmetom posúdenia v rámci posudzovania v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (Záverečné stanovisko č. 318/2010-3.4/ml z 28.9.2011), vrátane posúdenia predloženého Oznámenia o zmene navrhovanej činnosti zahrňujúceho „Primerané posúdenie vplyvu zámeru na územie európskeho významu a chránené vtáčie územia“ z roku 2014, ku ktorému bolo vydané vyjadrenie MŽP SR zo dňa 02.07.2014.					
Zmeny a doplnky	VSTUPY	VÝSTUPY	VPLYVY		CELKOVÉ POSÚDENIE Z HĽADISKA SEA
Zmena funkčného využitia z území občianskej vybavenosti celomestského a nadmestského významu (kód 201) s regulačným kódom C, a ostatnej ochrannej a izolačnej	Pôda – zrušenie plánovaného záberu pôdy v lokalite podmienené zmenou trasovania	Ovzdušie - zníženie emisií a CO2 zaťaženia v lokalite i celkovo zmenou trasovania	Obyvateľstvo – bez relevantných zmien	Biota – pozitívny vplyv v lokalite	Pozitívne v danej lokalite, akceptovateľné v kontexte zmeny trasovania
	Voda – zmena účelu využitia vody v lokalite	Voda – eliminácia	Ovzdušie - zníženie emisií	Chránené územia	

zelene (kód1130) rozvojové územie na plochu ornej pôdy (kód 1205) stabilizované územie a územie občianskej vybavenosti celomestského a nadmestského významu (kód 201) rozvojové územie s regulačným kódom C		produkcie odpadových vôd v lokalite	a CO2 v lokalite i celkovo	a USES – pozitívny vplyv na územia susediace s lokalitou avšak presu zaťaženia do územia nového trasovania	
	Suroviny – zrušenie nároku v lokalite podmienené zmenou trasovania	Odpady – eliminácia produkcie odpadov v lokalite	Voda – eliminácia produkcie odpadových vôd v lokalite	Kultúra – bez relevantného vplyvu	
	Energia - zrušenie nároku v lokalite podmienené zmenou trasovania	Hluk – obmedzenie produkcie v lokalite	Geolog. - bez relevantných zmien	Iné - bez relevantných zmien	
	Doprava - nárast potreby dopravnej obsluhy vzhľadom na vyššiu intenzitu využitia územia	Žiarenie - obmedzenie tepelného zaťaženia	Pôda – eliminácia záberu v lokalite v dôsledku zmeny trasovania	Synergie – možné pozitívne v kontexte krajinnej zelene	
Výsledky posúdenia v rámci procesu hodnotenia vplyvov na životné prostredie	Výsledok posúdenia uvedený podrobnejšie pri zmene KN/JA/1 a RV/JA/1 ukazuje na pozitívnosť navrhovaných zmien z hľadiska vzťahu k biote a územia Natura 2000 - mierne priaznivejší vplyv, vo vzťahu k USES - mierne priaznivejší vplyv a vo vzťahu k doprave - priaznivý vplyv. Táto zmena je podstatou zmenou týkajúcou sa území dotknutých stavbou a súvisiacimi investíciami pred zmenou.				
Opatrenia definované v záverečnom stanovisku z posúdenia v rámci procesu hodnotenia vplyvov na životné prostredie	Nie sú pre túto zmenu relevantné. Táto zmena si nevyžaduje žiadne mitigačné a kompenzačné opatrenia				

ZaD 05
2.1. Komplexné riešenie a 2.2. Regulačný výkres
Zmena č. KN/PB/1 a RV/PB/1 , tiež D-Z1, D-Z2, D-Z3, D-Z5, D-Z6, D-Z7, D-Z13, D-Z14, OP/Z2, ZP/D4, ZP/R, ZP/II/572
Mestská časť: Podunajské Biskupice
Táto zmena je priemetom: A) vlastnej navrhovanej stavby a jej územných dopadov podľa dokumentácie pre Diaľnicu D4 Bratislava, Jarovce – Ivanka sever, ktorá bola predmetom posúdenia v rámci posudzovania v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (Záverečné stanovisko č. 318/2010-3.4/ml z 28.9.2011), vrátane posúdenia predloženého Oznámenia o zmene navrhovanej činnosti zahrňujúceho „Primerané posúdenie vplyvu zámeru na územia európskeho významu a chránené vtáčie územia“ z roku 2014, ku ktorému bolo vydané vyjadrenie MŽP SR zo dňa 02.07.2014. B) navrhovanej stavby preložky štátnej cesty II/572 súvisiacej s realizáciou činnosti pod bodom A. C) vlastnej navrhovanej stavby a jej územných dopadov podľa dokumentácie pre zámer Rýchlostná cesta R7,

Bratislava Ketelec – Bratislava Prievoz, ktorý bol predmetom posúdenia v rámci posudzovania v zmysle Zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (Záverečné stanovisko č.2303/13-3.4/ml z 18.11.2013).

Zmeny a doplnky	VSTUPY	VÝSTUPY	VPLYVY		CELKOVÉ POSÚDENIE Z HĽADISKA SEA
Zmena funkčného využitia územia z územia lesa a ostatných lesných pozemkov (kód 1001) stabilizované územie, z územia krajinnej zelene (kód 1002) rozvojové územia, z ornej pôdy (kód 1205) stabilizované územia, z ostatnej ochrannej a izolačnej zelene (kód 1130) rozvojové územia a zo zmiešaného územia obchodu a služieb výrobných a nevýrobných (kód 502) rozvojové územia s regulačným kódom D na plochy ostatnej ochrannej a izolačnej zelene (kód 1130) rozvojové územia, plochy ornej pôdy (kód 1205) stabilizované územia a plochy lesa a ostatných pozemkov	Pôda – zvýšenie záberu pre výstavbu cestnej komunikácie vo vyššej kategórii v časti úseku – vid' samostatné komplexné vyhodnotenie	Ovzdušie - nižšia produkcia emisií a CO2, a zvýšenie plynulosti dopravy	Obyvateľstvo – zlepšenie dostupnosti služieb a ostatných funkcií zo zázemia mesta	Biota – zvýšenie segmentácie krajiny a zmeny land coveru	Zmena akceptovateľná Negatívne vplyvy v lokalite realizácie zmeny sú kompenzované prínosmi pre územie hl.m. SR Bratislavy ako celku.
	Voda – bez relevantných zmien	Voda – zvýšenie objemu vody odvádzanej z povrchov komunikácií	Ovzdušie - vyššia produkcia emisií a CO2 v lokalite za súčasného celkového zníženia zaťaženia v dôsledku vyššej plynulosti dopravných tokov	Chránené územia a USES – zmena trasovania regionálneho biokoridoru, dotknutosť biotopu európskeho významu Biskupické luhy	Je potrebné prijať príslušné kompenzačné a mitigačné opatrenia na zníženie negatívnych dopadov z výstavby a prevádzky komunikácií
	Suroviny – zvýšená potreba stavebného materiálu v časti preložky štátnej cesty, a zvýšenia znížena potreba pohonných hmôt zvýšením plynulosti dopravného prúdu, inak bez zmeny	Odpady – bez relevantných zmien	Voda – zvýšenie rozsahu spevnených plôch bez prirodzeného vodného režimu	Kultúra – bez relevantných vplyvov	V časti preložky štátnej cesty II/572 bez závažnejších negatívnych vplyvov s ohľadom na charakter súčasného funkčného využitia územia, s výnimkou záberu poľnohospodárskeho pôdy. Táto preložka nie je predmetom posudzovania v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z.
	Energia – zvýšenie spotreby pri stavebných prácach a na osvetlenie a ostatné prevádzkové úkony na cestnej komunikácii	Hluk - nárast v lokalite realizácie, zníženie v kritických lokalitách dopravných uzlov v súčasnosti	Geolog. - bez relevantných zmien	Iné - bez relevantných zmien	
	Doprava – nárast dopravných výkonov počas výstavby, zníženie	Žiarenie - nárast tepel. zaťaženia vzhľadom na zvýšenie rozsahu	Pôda – záber poľnohospodárskej pôdy	Synergie – v rámci dopravného systému hl.m. Bratislavy ako celku, zvýšenie atraktívnosti priľahlých území pre výstavbu	

(kód 1001) rozvojové územia	dopravného zaťaženia v súčasných kritických uzloch	spevnených plôch			
Výsledky posúdenia v rámci procesu hodnotenia vplyvov na životné prostredie vzťahujúce sa na predmet strategického hodnotenia podľa bodu A a C	V procese EIA bola posúdená výstavba úseku diaľnice D4 s nadväzujúcimi investíciami vyššie uvedené pod bodom „A“ a výstavba úseku rýchlostnej komunikácie R7 s nadväzujúcimi investíciami uvedené pod bodom C. Preložka štátnej cesty II/572 vzhľadom na dĺžku neprevyšujúcu 5 km nie je predmetom posudzovania ani zisťovacieho konania. Vo vzťahu k predmetnému úseku diaľnice D4 a nadväzujúcim investíciám: MŽP SR ako príslušný orgán konštatuje, že „u zmeny navrhovanej činnosti sa nepredpokladá podstatný nepriaznivý vplyv na životné prostredie“. Ďalej sa uvádza, že zmena v dokumentácii vlastnej stavby predmetného úseku D4 s nadväzujúcimi investíciami premietajúca sa aj do UPN má na ovzdušie, horninové prostredie, povrchové vody, pôdu a pohodu a kvalitu života porovnateľný vplyv, vo vzťahu k biote a územiám Natura 2000 mierne priaznivejší vplyv, vo vzťahu k USES mierne priaznivejší vplyv a vo vzťahu k doprave priaznivý vplyv. Zásah do biotopov európskeho a národného významu, NATURA 2000: Prieskum biotopov v trase diaľnice D4 úsek Jarovce - Ivanka sever a v trase všetkých prislúchajúcich objektov k diaľnici, bol vykonaný v októbri 2013. Biotopy na prístupových komunikáciách a ostatných objektoch, vrátane zásahov do vodných tokov sa uvádzajú k najbližšej kilometráži diaľnice. V rámci prieskumu boli identifikované biotopy európskeho významu na viacerých lokalitách. Jedná sa o biotopy: - Ls1.1 Vřbovo-topoľové nížinné lužné lesy - prioritný biotop európskeho významu, - Ls1.2 Dubovo-brestovo-jaseňové nížinné lužné lesy - biotop európskeho významu, - Vo2 Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a /alebo ponorených cievnatých rastlín typu <i>Magnopotamion</i>, alebo <i>Hydrocharition</i> - biotop európskeho významu Biotop európskeho významu Ls1.1 Vřbovo-topoľové nížinné lužné lesy - prioritný biotop európskeho významu, sa vyskytuje cca v km 2,3 - 2,7, v km 3,1, v km 3,4 - 3,5, v km 3,7 - 4,0, v km 4,2 - 5,5, v km 16,6 - 16,8, v km 17,2 - 17,3. Biotop európskeho významu Ls1.2 Dubovo-brestovo-jaseňové nížinné lužné lesy - biotop európskeho významu, sa vyskytuje cca v km 3,1 - 3,4, v km 4,6 - 5,3, v km 19,0 - 19,1, v km 21,3 - 21,4. Biotop európskeho významu Vo2 Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a /alebo ponorených cievnatých rastlín typu <i>Magnopotamion</i>, alebo <i>Hydrocharition</i> - biotop európskeho významu, sa vyskytuje cca v km 4,0, v km 4,2 - 6,2 (sprietočnenie Biskupického ramena). Hodnotenie výstupov zmeny navrhovanej činnosti: Najvýraznejší výstupom zmeny navrhovanej činnosti z pohľadu ochrany prírody a krajiny je realizácia objektov kompenzačných opatrení, zníženie bariérového efektu vybudovaním objektov umožňujúcich migráciu zveri a zmenou parametrov mostných objektov sa vylepšili podmienky pre migráciu zveri (rešpektovanie podmienok ŠOP SR). Ostatné výstupy podľa pôvodne hodnoteného rozsahu navrhovaných variantov v porovnaní so zmenou navrhovanej činnosti sú v zásade rovnaké (znečistenie ovzdušia, odpady). Vo vzťahu k predmetnému úseku rýchlostnej komunikácie R7 a nadväzujúcim investíciám: Z výsledkov posúdenia vyplýva, že sa „neočakávajú také významné nepriaznivé vplyvy v území, ktoré by spôsobili dosiahnutie alebo prekročenie súboru požiadaviek na životné prostredie vyplývajúce z právnych predpisov, ktoré musia byť splnené v určenom mieste a v určenom čase. Potenciálne nepriaznivé vplyvy môžu byť eliminované preventívnymi ochrannými opatreniami. Z hľadiska možného rizika je za nepriaznivý vplyv považované potenciálne ohrozenie kvality ovzdušia, pôdy, biotopov, podzemných a povrchových vôd v prípadoch nepredvídaných udalostí. Predchádzanie, zabránenie, eliminácia a zneškodnenie možných dôsledkov havárií bude predmetom riešení a opatrení v ďalších stupňoch projektovej prípravy“ a nepremietajú sa do územnoplánovacej dokumentácie.				
Opatrenia definované v záverečnom stanovisku z posúdenia v rámci	Vo vzťahu k predmetnému úseku diaľnice D4 a nadväzujúcim investíciám: V kontexte zmien, ktoré boli predmetom posúdenia na úrovni EIA premietnutých do posudzovaného strategického dokumentu boli definované nasledujúce kompenzačné opatrenia ku ktorým MŽP SR udelilo predbežný súhlas: 071 Kompenzačné opatrenie 1, zmena pozemkov na lesný pozemok v k.u. Rusovce				

procesu hodnotenia vplyvov na životné prostredie vzťahujúce sa na predmet strategického hodnotenia podľa bodu A a C s dopadom na UPN	072	Kompenzačné opatrenie 2, zmena pozemkov na lesný pozemok v k.u. Čunovo
	073	Kompenzačné opatrenie 3, zmena pozemkov na lesný pozemok v k.u. Čunovo
	074	Kompenzačné opatrenie 4, zatravnienie pozemkov v k.u. Podunajské Biskupice
	075	Kompenzačné opatrenie 5, zatravnienie pozemkov v k.u. Kalinkovo
	076	Kompenzačné opatrenie 6, sprietočnenie Biskupického ramena
	077	Kompenzačné opatrenie 6, most na lesnej ceste nad Biskupickým ramenom
	Na základe posúdenia v polohe EIA sa pri zmenách tiež aktualizoval rozsah protihlukových opatrení, tieto však nie sú rovnako ako aj opatrenia definované pre vlastnú realizačnú fázu výstavby premietnuteľné do UPN napr. pre odstránenie a zníženie negatívnych účinkov stavby na životné prostredie, zdravie a socio-ekonomické prostredie, boli do projektovej dokumentácie stavby zapracované požiadavky, ktoré budú znižovať alebo eliminovať jej negatívne vplyvy. Jedná sa predovšetkým o:	
	☐ opatrenia na ochranu povrchových a podzemných vôd, ☐ opatrenia na zníženie rizík vyplývajúcich z interakcie stavby s horninovým prostredím, ☐ zníženie prevádzkových rizík.	
	Vo vzťahu k predmetnému úseku rýchlostnej komunikácie R7 a nadväzujúcim investíciám boli definované opatrenia a odporúčania relevantné pre ZaD UPN:	
	• UPN mesta Bratislavy zosúladiť s vybraným variantom • rýchlostnú cestu R7 v blízkosti železničnej vlečky Slovnaftu ponad železniciu a jej pripojenie na existujúcu cestu navrhnuť v dostatočnej vzdialenosti od železničného priecestia • v km. 5,4 – 5,5 vybudovať ekodukt • záber plochy biotopu v území európskeho významu Biskupické luhy kompenzovať vysadením drevín jaseňovo-brestovo-dubového lužného lesa v páse spájajúcom navrhovaný ekodukt a územie európskeho významu Biskupické luhy • identifikovať zvyšky dunajských ramien a navrhnuť, ktoré z nich je vhodné obnovovať s ohľadom na sprietočnenie Biskupického ramena • doriešiť napojenie nového prístavu Vlčie hrdlo na rýchlostnú komunikáciu R7	

ZaD 05					
2.1. Komplexné riešenie a 2.2. Regulačný výkres					
Zmena č. KN/PB/2 a RV/PB/2 , tiež D-Z6, D-Z12, D-Z13, D-Z14					
Mestská časť: Podunajské Biskupice					
Táto zmena je prietom sprievodnej investície (vybudovania odpočívadiel) v rámci vlastnej navrhovanej stavby podľa dokumentácie pre Diaľnicu D4 Bratislava, Jarovce – Ivanka sever, ktorá bola predmetom posúdenia v rámci posudzovania v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (Záverečné stanovisko č. 318/2010-3.4/ml z 28.9.2011), vrátane posúdenia predloženého Oznámenia o zmene navrhovanej činnosti zahrňujúceho „Primerané posúdenie vplyvu zámeru na územia európskeho významu a chránené vtáčie územia“ z roku 2014, ku ktorému bolo vydané vyjadrenie MŽP SR zo dňa 02.07.2014.					
Zmeny a doplnky	VSTUPY	VÝSTUPY	VPLYVY		CELKOVÉ POSÚDENIE Z HĽADISKA SEA
Zmena funkčného územia z ornej pôdy (kód 1205) stabilizované územia, z územia krajiny zelene (kód 1002) rozvojové územia, na rozvojové plochy zariadení diaľničnej siete (kód 705) rozvojové územia, na plochy ornej pôdy (kód	Pôda - nárast záberu – vid' samostatné vyhodnotenie	Ovzdušie - vyššia bez závažných zmien	Obyvateľstvo – pozitívny vplyv	Biota – bez závažných vplyvov	Bez závažnejších negatívnych vplyvov vzhľadom na charakter súčasného funkčného využitia územia a jeho zmeny v kontexte výstavby rýchlostnej
	Voda - vznik nároku na zásobovanie pitnou vodou pre odpočívadlá	Voda - vyššia produkcia komunálnych odpadových vôd	Ovzdušie – bez závažných negatívnych zmien	Chránené územia a USES – zmena trasovania regionálneho biokoridoru	
	Suroviny -nárast potreby	Odpady -	Voda - vyššia	Kultúra – bez	

1205) stabilizované územia a na plochy ostatnej ochrannej a izolačnej zelene (kód 1130) rozvojové územia	vzhľadom na výstavbu odpočívadla	nárast produkcie komun. odpadu	produkcia komunálnych odpadových vôd	závažných zmien	komunikácie je potrebné prijať príslušné kompenzačné a mitigačné opatrenia na zníženie negatívnych dopadov z výstavby a prevádzky komunikácií v zmysle záverov procesu EIA a tohto hodnotenia
	Energia -nárast potreby vzhľadom na realizáciu a prevádzku odpočívadla	Hluk – bez závažných zmien	Geolog. - bez relevantných zmien	Iné - bez relevantných zmien	
	Doprava – bez relevantných zmien	Žiarenie - nárast tepel. zaťaženia vzhľadom na vyššiu intenzitu využitia územia	Pôda - zníženie podielu nezastavaného územia	Synergie - možné s okolitou zeleňou – zmenšenie objemu nezastavaného priestoru	
Výsledky posúdenia v rámci procesu hodnotenia vplyvov na životné prostredie	Výsledok posúdenia uvedený podrobnejšie pri zmene KN/PB/1 a RV/BP/1 ukazuje na pozitívnosť navrhovaných zmien z hľadiska vzťahu k biote a územiám Natura 2000 - mierne priaznivejší vplyv, vo vzťahu k USES - mierne priaznivejší vplyv a vo vzťahu k doprave - priaznivý vplyv. Táto zmena sa týka vyvolanej investície súvisiacej s výstavbou diaľnice D4, bola súčasťou posudzovania avšak priamo tejto zmeny sa netýka žiadny špecifický dopad s výnimkou potreby zmeniť trasovanie regionálneho biokoridoru, ktorého sfunkčnenie je však súčasťou zámeru.				
Opatrenia definované v záverečnom stanovisku z posúdenia v rámci procesu hodnotenia vplyvov na životné prostredie	Nie sú pre túto zmenu relevantné. Táto zmena si nevyžaduje žiadne mitigačné a kompenzačné opatrenia				

ZaD 05					
2.1. Komplexné riešenie a 2.2. Regulačný výkres					
Zmena č. KN/PB/3 a RV/PB/3					
Mestská časť: Podunajské Biskupice					
Táto zmena je navrhovaná ako súčasť kompenzačných opatrení vyplývajúcich z posudzovania dokumentácie pre Diaľnicu D4 Bratislava, Jarovce – Ivanka sever v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (Záverečné stanovisko č. 318/2010-3.4/ml z 28.9.2011), vrátane posúdenia predloženého Oznámenia o zmene navrhovanej činnosti zahrňujúceho „Primerané posúdenie vplyvu zámeru na územia európskeho významu a chránené vtáčie územia“ z roku 2014, ku ktorému bolo vydané vyjadrenie MŽP SR zo dňa 02.07.2014.					
Zmeny a doplnky	VSTUPY	VÝSTUPY	VPLYVY		CELKOVÉ POSÚDENIE Z HĽADISKA SEA
Zmena funkčného územia z plôch lesa a ostatných lesných pozemkov (kód 1001) stabilizované územia a z vodných plôch a tokov (kód 901) stabilizované územia	Pôda – bez relevantných zmien	Ovzdušie – bez relevantných zmien až pozitívna zmena	Obyvateľstvo – bez relevantných zmien	Biota – pozitívna zmena	Pozitívna zmena vo vzťahu k bite a chráneným územiám bez závažnejších negatívnych vplyvov
	Voda – bez relevantných zmien	Voda – pozitívna	Ovzdušie – bez	Chránené územia	

na územia vodných plôch (kód 901) rozvojové územia a plochy lesa a ostatných lesných pozemkov (kód 1001) stabilizované územia		zmena	relevantných zmien až pozitívna zmena	a USES – bez relevantných zmien	vzhľadom na charakter súčasného funkčného využitia územia
	Suroviny –bez relevantných zmien	Odpady – bez relevantných zmien	Voda – pozitívna zmena	Kultúra – bez relevantných zmien	
	Energia –bez relevantných zmien	Hluk – bez relevantných zmien	Geolog. - bez relevantných zmien	Iné - bez relevantných zmien	
	Doprava –bez relevantných zmien	Žiarenie – bez relevantných zmien	Pôda – bez relevantných zmien	Synergie - možné s okolitými biotopmi vrátane chránených	

ZaD 05					
2.1. Komplexné riešenie a 2.2. Regulačný výkres					
Zmena č. KN/PB/4 a RV/PB/4					
Mestská časť: Podunajské Biskupice					
Táto zmena je navrhovaná ako súčasť kompenzačných opatrení vyplývajúcich z posudzovania dokumentácie pre Diaľnicu D4 Bratislava, Jarovce – Ivanka sever v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (Záverečné stanovisko č. 318/2010-3.4/ml z 28.9.2011), vrátane posúdenia predloženého Oznámenia o zmene navrhovanej činnosti zahŕňujúceho „Primerané posúdenie vplyvu zámeru na územia európskeho významu a chránené vtáčie územia“ z roku 2014, ku ktorému bolo vydané vyjadrenie MŽP SR zo dňa 02.07.2014.					
Zmeny a doplnky	VSTUPY	VÝSTUPY	VPLYVY		CELKOVÉ POSÚDENIE Z HĽADISKA SEA
Zmena funkčného využitia plôch ornej pôdy (kód 1205) stabilizované územia na plochy trvalých trávných porastov (kód 1204), stabilizované územia	Pôda – formálny záber (zmena kultúry PP), avšak v súlade so záujmami ochrany prírody	Ovzdušie – bez relevantných vplyvov až pozitívna zmena	Obyvateľstvo – bez relevantných vplyvov	Biota – bez závažných vplyvov až pozitívna zmena	Pozitívna zmena bez závažnejších negatívnych vplyvov vzhľadom na charakter súčasného funkčného využitia územia
	Voda – bez relevantných vplyvov	Voda – bez relevantných vplyvov až pozitívna zmena obnovou prirodzeného vodného režimu v územi	Ovzdušie – bez relevantných vplyvov	Chránené územia a USES – bez vplyvu	
	Suroviny – bez relevantných vplyvov	Odpady – bez relevantných vplyvov	Voda – bez relevantných vplyvov	Kultúra – bez relevantných vplyvov	
	Energia – bez relevantných vplyvov	Hluk – bez relevantných	Geolog. - bez relevantných	Iné - bez relevantných	

		vplyvov	zmien	zmien	
	Doprava – bez relevantných vplyvov	Žiarenie – bez relevantných vplyvov	Pôda – formálny záber, avšak v súlade so zámermi ochrany prírody	Synergie - možné s okolitými biotopmi	

ZaD 05					
2.1. Komplexné riešenie a 2.2. Regulačný výkres					
Zmena č. KN/VA/1 a RV/VA/1, tiež D-Z1, D- Z6, D-Z13, D-Z14, ZP/D4					
Mestská časť: Vajnory					
Táto zmena je prietom vlastnej navrhovanej stavby a jej územných dopadov podľa dokumentácie pre Diaľnicu D4 Bratislava, Ivanka sever – Záhorská Bystrica, ktorá bola predmetom posúdenia v zmysle rámci posudzovania v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (Záverečné stanovisko č. 292/2011-3.4/ml z 07.02.2012) vrátane posúdenia predloženého Oznámenia o zmene navrhovanej činnosti Diaľnica D4 Bratislava, Ivanka sever - Rača ku ktorému bolo vydané vyjadrenie MŽP SR zo dňa 02.07.2014.					
Zmeny a doplnky	VSTUPY	VÝSTUPY	VPLYVY		CELKOVÉ POSÚDENIE Z HĽADISKA SEA
Zmena funkčného v využitia územia z plôch ornej pôdy (kód 1205) stabilizované územia na plochy ostatnej ochrannej a izolačnej zelene (kód 1130) rozvojové územia	Pôda – záber pôdy z dôvodov realizácie dopravnej stavby – viď samostatné vyhodnotenie	Ovzdušie - vyššia produkcia emisií a CO2	Obyvateľstvo – pozitívny vplyv - lepšia dopravná dostupnosť a odľahčenie zastavaného územia od tranzitnej dopravy	Biota – bez závažných vplyvov	Bez závažnejších negatívnych vplyvov vzhľadom na charakter súčasného funkčného využitia územia a kontexty dopravnej stavby realizovanej v území, Zmena funkčného využitia súvisí s výstavbou dopravného uzla MUK Vajnory/Ivanka Sever a bola posúdená v rámci procesu EIA Je potrebné prijať príslušné kompenzačné a mitigačné opatrenia na zníženie negatívnych
	Voda – bez relevantných vplyvov	Voda – potreba odvádzania dažďovej vody z cestného telesa	Ovzdušie - vyššia produkcia emisií a CO2 zaťaženia zvýšením intenzity dopravy	Chránené územia a USES – bez vplyvu	
	Suroviny – nároky na stavebný materiál v súvislosti s realizáciou dopravnej stavby	Odpady – odpadový materiál pri prestavbe dopravného uzla	Voda – zvýšenie rozsahu územia bez prirodzeného režimu a objem dažďovej odpadovej vody z cestného telesa	Kultúra – bez relevantných zmien	

	Energia – bez relevantných vplyvov	Hluk - nárast vzhľadom na vyššiu intenzitu dopravných tokov v lokalite zmeny	Geolog. - bez relevantných zmien	Iné - bez relevantných zmien	dopadov z výstavby a prevádzky komunikácií v zmysle záverov procesu EIA a tohto hodnotenia
	Doprava – zvýšenie nárokov na dopravu počas realizácie stavby mimoúrovňového križovania	Žiarenie - nárast tepel. zaťaženia vzhľadom na vyššiu intenzitu využitia územia	Pôda - zníženie podielu nezastavaného územia	Synergie – pozitívne v kontexte realizácie dopravnej stavby	
Výsledky posúdenia v rámci procesu hodnotenia vplyvov na životné prostredie	MŽP SR ako príslušný orgán konštatuje, že „u zmeny navrhovanej činnosti sa nepredpokladá podstatný nepriaznivý vplyv na životné prostredie“. Ďalej sa uvádza, že zmena v dokumentácii vlastnej stavby predmetného úseku D4 s nadväzujúcimi investíciami premietajúca sa aj do UPN má na ovzdušie, horninové prostredie, podzemné vody, povrchové vody, porovnateľný vplyv, vo vzťahu k pôde mierne väčší negatívny vplyv, vo vzťahu k biote a územiám Natura 2000 priaznivý vplyv, vo vzťahu k USES a doprave priaznivý vplyv a vo vzťahu k pohode a kvalite života zlepšenie kvality ŽP vo Vajnoroch. Chránené územia nie sú zmenami dotknuté.				
Opatrenia definované v záverečnom stanovisku z posúdenia v rámci procesu hodnotenia vplyvov na životné prostredie	Záverečné stanovisko vzhľadom na výsledky posúdenia neobsahuje žiadne definované opatrenie, ktoré by bolo možné/potrebné premietnuť do UPN.				

ZaD 05					
2.1. Komplexné riešenie a 2.2. Regulačný výkres					
Zmena č. KN/VA/2 a RV/VA/2, tiež D-Z1, D-Z3, D-Z7, D-Z8, D-Z13, D-Z14, ZP-D4					
Mestská časť: Vajnory					
Táto zmena je priemetom vlastnej navrhovanej stavby a jej územných dopadov podľa dokumentácie pre Diaľnicu D4 Bratislava, Ivanka sever – Záhorská Bystrica, ktorá bola predmetom posúdenia v zmysle rámci posudzovania v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (Záverečné stanovisko 292/2011-3.4/m z 07.02.2012), vrátane posúdenia predloženého Oznámenia o zmene navrhovanej činnosti Diaľnica D4 Bratislava, Ivanka sever - Rača ku ktorému bolo vydané vyjadrenie MŽP SR zo dňa 02.07.2014.					
Zmeny a doplnky	VSTUPY	VÝSTUPY	VPLYVY		CELKOVÉ POSÚDENIE Z HĽADISKA SEA
Zmena funkčného územia krajiny zelene (kód 1002) stabilizované územia, z územia ostatnej ochrannej a izolačnej zelene (kód 1130) rozvojové územia, z viníc (kód 1202) stabilizované	Pôda – záber pôdy z dôvodov realizácie dopravnej stavby – vid' samostatné vyhodnotenie	Ovzdušie - vyššia produkcia emisií a CO2 v lokalite zámeru avšak celkovo vybilancované zmeny	Obyvateľstvo – pozitívny vplyv - lepšia dopravná dostupnosť a odľahčenie zastavaného územia od tranzitnej dopravy	Biota – bez závažných vplyvov vzhľadom na prírastky a úbytky plôch zelene medzi pôvodným a novým trasovaním	Bez závažnejších negatívnych vplyvov a relevantných zmien vplyvov. Vplyvy boli posúdené v rámci procesu EIA

územia a z územia občianskej vybavenosti celomestského a nadmestského významu (kód 201) rozvojové územia s regulačným kódom G na plochy ostatnej ochrannej a izolačnej zelene (kód 1130) rozvojové územia a plochy viníc (kód 1202) stabilizované územia	Voda – bez relevantných vplyvov	Voda – potreba odvádzania dažďovej vody z cestného telesa	Ovzdušie - vyššia produkcia emisií a CO2 zaťaženia zvýšením intenzity dopravy	Chránené územia a USES – bez relevantných zmien vzhľadom na prírastky a úbytky plôch zelene medzi pôvodným a novým trasovaním	Je potrebné prijať príslušné kompenzačné a mitigačné opatrenia na zníženie negatívnych dopadov z výstavby a prevádzky komunikácií v zmysle záverov procesu EIA a tohto hodnotenia
	Suroviny – nároky na stavebný materiál v súvislosti s realizáciou dopravnej stavby	Odpady – odpadový materiál pri prestavbe dopravného uzla	Voda – zvýšenie rozsahu územia bez prirodzeného režimu a objem dažďovej odpadovej vody z cestného telesa	Kultúra – bez relevantných zmien	
	Energia – bez relevantných vplyvov	Hluk - nárast vzhľadom na vyššiu intenzitu dopravných tokov v lokalite zmeny	Geolog. - bez relevantných zmien	Iné - bez relevantných zmien	
	Doprava – zvýšenie nárokov na dopravu počas realizácie stavby mimoúrovňového križovania	Žiarenie - nárast tepel. zaťaženia vzhľadom na vyššiu intenzitu využitia územia	Pôda - zníženie podielu nezastavaného územia	Synergie – pozitívne v kontexte realizácie dopravnej stavby	
Výsledky posúdenia v rámci procesu hodnotenia vplyvov na životné prostredie	MŽP SR ako príslušný orgán konštatuje, že „u zmeny navrhovanej činnosti sa nepredpokladá podstatný nepriaznivý vplyv na životné prostredie“. Ďalej sa uvádza, že zmena v dokumentácii vlastnej stavby predmetného úseku D4 s nadväzujúcimi investíciami premietajúca sa aj do UPN má na ovzdušie, horninové prostredie, podzemné vody, povrchové vody, porovnateľný vplyv, vo vzťahu k pôde mierne väčší negatívny vplyv, vo vzťahu k biote a územiám Natura 2000 priaznivý vplyv, vo vzťahu k USES a doprave priaznivý vplyv a vo vzťahu k pohode a kvalite života zlepšenie kvality ŽP vo Vajnorochoch. Chránené územia nie sú zmenami dotknuté.				
Opatrenia definované v záverečnom stanovisku z posúdenia v rámci procesu hodnotenia vplyvov na životné prostredie	Záverečné stanovisko vzhľadom na výsledky posúdenia neobsahuje žiadne definované opatrenie, ktoré by bolo možné/potrebné premietnuť do UPN.				

ZaD 05					
2.1. Komplexné riešenie a 2.2. Regulačný výkres, tiež D-Z2, D-Z3, D-Z4, D-Z6, D-Z7, D-Z8, D-Z10, D-Z11, D-Z13, D-Z14, E-Z3, ZP/III/572 a ZP/R7, P-Z1					
Zmena č. KN/RU/1					
Mestská časť: Ružinov					
Táto zmena je priemetom vlastnej navrhovanej stavby a jej územných dopadov podľa dokumentácie pre zámer Rýchlostná cesta R7, Bratislava Ketelec – Bratislava Prievoz, ktorý bol predmetom posúdenia v rámci posudzovania v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (Záverečné stanovisko č.2303/13-3.4/ml z 18.11.2013)					
Zmeny a doplnky	VSTUPY	VÝSTUPY	VPLYVY		CELKOVÉ POSÚDENIE Z HĽADISKA SEA
Zmena funkčného využitia z územia občianskej vybavenosti celomestského a nadmestského významu (kód 201) rozvojové územia s regulačným kódom N, z priemyselnej výroby (kód 301) stabilizované územia a z územia distribučných centier, skladov, stavebníctva (kód 302) rozvojové územia s regulačnými kódmi E, N na plochy ostatnej ochrannej a izolačnej zelene (kód 1130) rozvojové územia, na zmiešané územia obchodu a služieb výrobných a nevýrobných (kód 502) rozvojové územia s regulačným kódom N a na územia distribučných centier skladov, stavebníctva (kód 302) rozvojové územia s regulačným kódom E	Pôda – záber pôdy z dôvodov realizácie dopravnej stavby a súvisiacou zmenou organizácie územia– vid' samostatné vyhodnotenie	Ovzdušie - vyššia produkcia emisií a CO2 v lokalite zámeru avšak celkovo v rámci odľahčenia dopravného systému mesta zníženie zaťaženia	Obyvateľstvo – pozitívny vplyv - lepšia dopravná dostupnosť a odľahčenie zastavaného územia od tranzitnej dopravy	Biota – bez závažných vplyvov vzhľadom na prírastky a úbytky plôch zelene , negatívny vplyv v dotyku s plochami zelene	Akceptovateľná zmena Vplyvy boli posúdené v rámci procesu EIA Je potrebné prijať príslušné kompenzačné a mitigačné opatrenia na zníženie negatívnych dopadov z výstavby a prevádzky komunikácií v zmysle záverov procesu EIA a tohto hodnotenia
	Voda – bez relevantných vplyvov	Voda – potreba odvádzania dažďovej vody z cestného telesa	Ovzdušie – vyššie zaťaženie emisiami a CO2 zvýšením intenzity dopravy v lokalite avšak pozitívny vplyv v širšom kontexte odľahčenia iných častí mesta s vyššou koncentráciou bývajúceho obyvateľstva	Chránené územia a USES – bez relevantných zmien	
	Suroviny – nároky na stavebný materiál v súvislosti s realizáciou dopravnej stavby a nadväzujúcich investícií	Odpady – odpadový materiál pri prestavbe dopravných uzlov a realizácii vyvolaných investícií	Voda – zvýšenie rozsahu územia bez prirodzeného režimu a objem dažďovej odpadovej	Kultúra – bez relevantných zmien	

			vody z cestného telesa		
	Energia – bez relevantných vplyvov s	Hluk - nárast vzhľadom na vyššiu intenzitu dopravných tokov v lokalite zmeny	Geolog. - bez relevantných zmien	Iné - bez relevantných zmien	
	Doprava -nárast potreby dopravnej obsluhy vzhľadom na vyššiu intenzitu využitia územia, do územia budú privedené dopravné toky, ktoré bude potrebné v dopravnej sieti ďalej absorbovať	Žiarenie - nárast tepel. zaťaženia vzhľadom na vyššiu intenzitu využitia územia	Pôda - zníženie podielu nezastavaného územia	Synergie – pozitívne v kontexte realizácie dopravnej stavby	
Výsledky posúdenia v rámci procesu hodnotenia vplyvov na životné prostredie	Z výsledkov posúdenia vyplýva, že sa „neočakávajú také významné nepriaznivé vplyvy v území, ktoré by spôsobili dosiahnutie alebo prekročenie súboru požiadaviek na životné prostredie vyplývajúce z právnych predpisov, ktoré musia byť splnené v určenom mieste a v určenom čase. Potenciálne nepriaznivé vplyvy môžu byť eliminované preventívnymi ochrannými opatreniami. Z hľadiska možného rizika je za nepriaznivý vplyv považované potenciálne ohrozenie kvality ovzdušia, pôdy, biotopov, podzemných a povrchových vôd v prípadoch nepredvídaných udalostí. Predchádzanie, zabránenie, eliminácia a zneškodnenie možných dôsledkov havárií bude predmetom riešení a opatrení v ďalších stupňoch projektovej prípravy“ a nepremietajú sa do územnoplánovacej dokumentácie.				
Opatrenia definované v záverečnom stanovisku z posúdenia v rámci procesu hodnotenia vplyvov na životné prostredie	Vo vzťahu k predmetnému úseku rýchlostnej komunikácie R7 a nadväzujúcim investíciám boli definované opatrenia a odporúčania relevantné pre ZaD UPN: • UPN mesta Bratislavy zosúladiť s vybraným variantom • rýchlostnú cestu R7 v blízkosti železničnej vlečky Slovnaftu ponad železniciu a jej pripojenie na existujúcu cestu navrhnuť v dostatočnej vzdialenosti od železničného priecestia • v km. 5,4 – 5.5 vybudovať ekodukt • záber plochy biotopu v území európskeho významu Biskupické luhy kompenzovať vysadením drevín jaseňovo-brestovo-dubového lužného lesa v páse spájajúcom navrhovaný ekodukt a územie európskeho významu Biskupické luhy • identifikovať zvyšky dunajských ramien a navrhnuť, ktoré z nich je vhodné obnovovať s ohľadom na sprietochnenie Biskupického ramena doriešiť napojenie nového prístavu Vlčie hrdlo na rýchlostnú komunikáciu R7				

ZaD 05				
2.1. Komplexné riešenie a 2.2. Regulačný výkres				
Zmena č. KN/RU/2 a RV/RU/2, tiež D-Z4, D-Z6, D-Z7, D-Z8, P-Z1				
Mestská časť: Ružinov				
Táto zmena je priemetom zmien v území vyvolaných realizáciou stavby podľa dokumentácie pre zámer Rýchlostná cesta R7, Bratislava Ketelec – Bratislava Prievoz, ktorý bol predmetom posúdenia v rámci posudzovania v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (Záverečné stanovisko č.2303/13-3.4/ml z 18.11.2013)				
Zmeny a doplnky	VSTUPY	VÝSTUPY	VPLYVY	CELKOVÉ POSÚDENIE Z HĽADISKA SEA

Zmena funkčného využitia z území občianskej vybavenosti celomestského a nadmestského významu (kód 201) rozvojové územia s regulačným kódom N, z území distribučných centier skladov, stavebníctva (kód 302) rozvojové územia s regulačným kódom E, zo zmiešaného územia obchodu a služieb výrobných a nevýrobných (kód 502) rozvojové územia s regulačným kódom N, a zo zariadení železničnej dopravy (kód 702) rozvojové územia a plôch ostatnej ochrannej a izolačnej zelene (kód 1130) stabilizované územie na územia občianskej vybavenosti celomestského a nadmestského významu (kód 201) rozvojové územia s reg. kódom N a F, územia distribučných centier skladov (kód 302) rozvojové územia s regulačným kódom E, zmiešané územie obchodu a služieb výrobných a nevýrobných (kód 502) rozvojové územia s reg. kódom N a na plochy ostatnej ochrannej a izolačnej zelene (kód 1130) rozvojové územia	Pôda – bez relevantných zmien, zmeny sa týkajú reorganizácie funkčného využitia územia vyvolaného realizáciou dopravnej stavby	Ovzdušie - vyššia produkcia emisií a CO₂ v lokalite zámeru avšak celkovo v rámci odľahčenia dopravného systému mesta zníženie zaťaženia	Obyvateľstvo – pozitívny vplyv - lepšia dopravná dostupnosť a odľahčenie zastavaného územia od tranzitnej dopravy	Biota – bez závažných vplyvov vzhľadom na prírastky a úbytky plôch zelene, negatívny vplyv v dotyku s plochami zelene	Akceptovateľná zmena Vplyvy boli posúdené v rámci procesu EIA Je potrebné prijať príslušné kompenzačné a mitigačné opatrenia na zníženie negatívnych dopadov z výstavby a prevádzky komunikácií v zmysle záverov procesu EIA a tohto hodnotenia
	Voda - bez relevantných zmien,	Voda – potreba odvádzania dažďovej vody z cestného telesa	Ovzdušie – vyššie zaťaženie emisiami a CO₂ zvýšením intenzity dopravy v lokalite avšak pozitívny vplyv v širšom kontexte odľahčenia iných častí mesta s vyššou koncentráciou bývajúceho obyvateľstva	Chránené územia a USES – bez relevantných zmien	
	Suroviny bez relevantných zmien, stavebné materiály budú potrebné pre výstavbu v mierne zvýšenom rozsahu	Odpady – odpadový materiál pri prestavbe dopravných uzlov a realizácii vyvolaných investícií	Voda – zvýšenie rozsahu územia bez prirodzeného režimu a objem dažďovej odpadovej vody z cestného telesa	Kultúra – bez relevantných zmien	
	Energia – bez relevantných zmien až nárast spotreby v kontexte zvýšenia intenzity využitia územia	Hluk - nárast vzhľadom na vyššiu intenzitu dopravných tokov v lokalite zmeny	Geolog. - bez relevantných zmien	Iné - bez relevantných zmien	
	Doprava -nárast potreby dopravnej obsluhy vzhľadom na vyššiu intenzitu využitia územia,	Žiarenie - nárast tepel. zaťaženia vzhľadom na vyššiu	Pôda - zníženie podielu nezastavaného územia	Synergie – pozitívne v kontexte realizácie dopravnej	

		intenzitu využitia územia		stavby, nebezpečie negatívnych synergii s existujúcim dopravným systémom a jeho kapacitami	
Výsledky posúdenia v rámci procesu hodnotenia vplyvov na životné prostredie	Výsledok posúdenia uvedený podrobnejšie pri zmene KN/RU/1 a RV/RU/1 ukazuje na potrebu eliminovať potenciálne nepriaznivé vplyvy preventívnymi ochrannými opatreniami. Z hľadiska možného rizika je za nepriaznivý vplyv považované potenciálne ohrozenie kvality ovzdušia, pôdy, biotopov, podzemných a povrchových vôd v prípadoch nepredvídaných udalostí. Predchádzanie, zabránenie, eliminácia a zneškodnenie možných dôsledkov havárií bude predmetom riešení a opatrení v ďalších stupňoch projektovej prípravy a nepremietajú sa do územnoplánovacej dokumentácie.				
Opatrenia definované v záverečnom stanovisku z posúdenia v rámci procesu hodnotenia vplyvov na životné prostredie	Nie sú pre túto (vyvolanú) zmenu relevantné. Táto zmena si nevyžaduje žiadne mitigačné a kompenzačné opatrenia				

ZaD 05					
2.1. Komplexné riešenie a 2.2. Regulačný výkres					
Zmena č. KN/RU/3 a RV/RU/3					
Mestská časť: Ružinov					
Táto zmena je navrhovaná ako súčasť kompenzačných opatrení vyplývajúcich z posudzovania dokumentácie pre Diaľnicu D4 Bratislava, Jarovce – Ivanka sever v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (Záverečné stanovisko č. 318/2010-3.4/ml z 28.9.2011), vrátane posúdenia predloženého Oznámenia o zmene navrhovanej činnosti zahrňujúceho „Primerané posúdenie vplyvu zámeru na územia európskeho významu a chránené vtáčie územia“ z roku 2014, ku ktorému bolo vydané vyjadrenie MŽP SR zo dňa 02.07.2014.					
Zmeny a doplnky	VSTUPY	VÝSTUPY	VPLYVY		CELKOVÉ POSÚDENIE Z HĽADISKA SEA
Zmena funkčného využitia z plôch lesa a ostatných lesných pozemkov (kód 1001) stabilizované územia, z území krajiny zelene (kód 1002) rozvojové územia a z vodných plôch a tokov (kód 901) rozvojové územia na plochy lesa a ostatných lesných pozemkov (kód 1001) stabilizované územia a vodné plochy a toky (kód 901) rozvojové územia	Pôda – bez relevantných zmien	Ovzdušie – bez relevantných zmien až pozitívna zmena	Obyvateľstvo – bez relevantných zmien	Biota – pozitívna zmena	Pozitívna zmena bez závažnejších negatívnych vplyvov vzhľadom na charakter súčasného funkčného využitia územia
	Voda – bez relevantných zmien	Voda – pozitívna zmena	Ovzdušie – bez relevantných zmien až pozitívna zmena	Chránené územia a USES – bez relevantných zmien	
	Suroviny –bez relevantných zmien	Odpady – bez relevantných zmien	Voda – pozitívna zmena	Kultúra – bez relevantných zmien	
	Energia –bez relevantných	Hluk – bez	Geolog. - bez	Iné - bez	

	zmien	relevantných zmien	relevantných zmien	relevantných zmien	
	Doprava –bez relevantných zmien	Žiarenie – bez relevantných zmien	Pôda – bez relevantných zmien	Synergie - možné s okolitými biotopmi vrátane chránených	

ZaD 05

2.1. Komplexné riešenie a 2.2. Regulačný výkres

Zmena č. KN/VR/1 a RV/VR/1, tiež D-Z3, D-Z4, D-Z13, D-Z14, ZP/II/572

Mestská časť: Vrakuňa

Táto zmena súvisí s preložkou štátnej cesty II/572 vyvolanou výstavbou Diaľnice D4 Bratislava, Jarovce – Ivanka sever, ktorá bola predmetom posúdenia v rámci posudzovania v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (Záverečné stanovisko č. 318/2010-3.4/ml z 28.9.2011), vrátane posúdenia predloženého Oznámenia o zmene navrhovanej činnosti zahrňujúceho „Primerané posúdenie vplyvu zámeru na územia európskeho významu a chránené vtáčie územia“ z roku 2014, ku ktorému bolo vydané vyjadrenie MŽP SR zo dňa 02.07.2014.

Zmeny a doplnky	VSTUPY	VÝSTUPY	VPLYVY		CELKOVÉ POSÚDENIE Z HĽADISKA SEA
Zmena funkčného využitia z plôch ornej pôdy (kód 1205) stabilizované územia na plochy ostatnej ochrannej a izolačnej zelene (kód 1130) rozvojové územia	Pôda – záber realizáciou dopravnej stavby – vid' komplexné samostatné vyhodnotenie	Ovzdušie - vyššia produkcia emisií a CO2 v území	Obyvateľstvo – zlepšenie dopravnej dostupnosti	Biota – bez závažných vplyvov	Bez závažnejších negatívnych vplyvov s vzhľadom na charakter súčasného funkčného využitia územia s výnimkou záberu poľnohospodárskej pôdy
	Voda – bez relevantných vplyvov	Voda – dažďové vody odvádzané z cestného telesa	Ovzdušie - vyššia produkcia emisií a CO2 v území	Chránené územia a USES – bez závažných vplyvov	
	Suroviny -nárast potreby vzhľadom na výstavbu komunikácie	Odpady - bez relevantných vplyvov	Voda - dažďové vody odvádzané z cestného telesa s potenciálnou kontamináciou	Kultúra – bez relevantných vplyvov	
	Energia - bez relevantných vplyvov	Hluk - nárast vzhľadom na vyššiu intenzitu využitia územia	Geolog. - bez relevantných zmien	Iné - bez relevantných zmien	
	Doprava -nárast dopravných tokov privádzaných do územia s potrebou ich absorpcie	Žiarenie - nárast tepel. zaťaženia vzhľadom na vyšší podiel	Pôda - zníženie podielu nezastavaného územia	Synergie - možné s existujúcou dopravnou infraštruktúrou v lokalite	

		spevnených plôch		s limitovanou kapacitou	
Výsledky posúdenia v rámci procesu hodnotenia vplyvov na životné prostredie	Preložka štátnej cesty II/572 vzhľadom na dĺžku neprevyšujúcu 5 km nie je predmetom posudzovania ani zisťovacieho konania				

ZaD 05						
3. Verejné dopravné vybavenie						
Zmena č.	M.č.	Zmeny a doplnky	VSTUPY	VÝSTUPY	VPLYVY	CELKOVÉ POSÚDENIE Z HĽADISKA SEA
D – Z1	JA PB VA RA ZB	diaľnice a rýchlostné Komunikácie - FT A1 - trasa diaľnice D4 v úseku Bratislava - Jarovce - Bratislava-Rača, vrátane mimoúrovňových križovatiek (MÚK) na nej a tunela pod Karpatmi - úprava trasy. Jarovce - MÚK Rusovce - nová poloha mimoúrovňovej križovatky diaľnice D4 s cestou I/2. Podunajské Biskupice - MÚK Ketelec - úprava polohy a tvaru mimoúrovňovej križovatky diaľnice D4 s rýchlostnou cestou R7, - MÚK Rovinka - úprava polohy a tvaru mimoúrovňovej križovatky diaľnice D4 s cestou I/63, - MÚK Podunajské Biskupice - mimoúrovňová križovatka diaľnice D4 s preložkou cesty II/572 - doplnenie do ÚPN. Vajnory - MÚK Ivanka Sever - úprava polohy a tvaru mimoúrovňovej križovatky diaľnice D4 s diaľnicou D1, vrátane kolektorov na diaľnici D1, - MÚK Čierna Voda - úprava polohy a tvaru mimoúrovňovej križovatky diaľnice D4 s cestou 111/0611, - MÚK Rača - úprava polohy a tvaru mimoúrovňovej križovatky diaľnice D4 s cestou II/502. Vajnory, Rača, Záhorská Bystrica	Zmena je súčasťou zmien vyhodnotených pod KN/VA/1, RV/VA/1, KN/VA/2, RV/VA/2, KN/PB/1, RV/PB/1, KN/PB/2, RV/PB/2, KN/JA/1, RV/JA/1.		Zmena akceptovateľná, bližšie posúdenie vid'. časť Komplexné riešenia a Regulačný výkres. Je potrebné prijať príslušné kompenzačné a mitigačné opatrenia na zníženie negatívnych dopadov z výstavby a prevádzky komunikácií v zmysle záverov proces EIA a tohto hodnotenia	

		• diaľnica D4 vedená v tuneli - úprava trasy.		
D - Z 2	RU PB	rýchlostné komunikácie - FT A2 Ružinov, Podunajské Biskupice • rýchlostná cesta R7, úsek od diaľnice D1 (MÚK Prievoz) po diaľnicu D4 (MÚK Ketelec) - zmena funkčnej triedy z FT B1 na FT A2, • rýchlostná cesta R7, úsek od diaľnice D1 (MÚK Prievoz) po hranicu mesta - úprava trasy. Ružinov • MÚK Slovnaft - mimoúrovňová križovatka rýchlostnej cesty R7, Prístavnej a Slovnaftskej ul., • MÚK Vlčie hrdlo - úprava polohy mimoúrovňovej križovatky rýchlostnej cesty R7 a zbernej komunikácie zabezpečujúcej dopravné napojenie nového prístavu vo Vlčom hrdle, • MUK Prievoz - zmena funkčnej triedy vetiev z FT B1 na FT A2.	Zmena je súčasťou zmien vyhodnotených pod KN/RU/1, RV/RU/1, KN/PB/1, RV/PB/1.	Zmena akceptovateľná, bližšie posúdenie vid'. časť Komplexné riešenia a Regulačný výkres. Je potrebné prijať príslušné kompenzačné a mitigačné opatrenia na zníženie negatívnych dopadov z výstavby a prevádzky komunikácií v zmysle záverov procesu EIA a tohto hodnotenia

D – Z 3	JA	zberné komunikácie - FT B1	Zmena je súčasťou zmien vyhodnotených pod KN/RU/1, RV/RU/1, KN/VR/1, RV/VR/1, KN/PB/1, RV/PB/1, KN/JA/1, RV/JA/1, KN/RUS/1, RV/RUS/1, KN/VA/2, RV/VA/2.	Zmena akceptovateľná, bližšie posúdenie vid'. časť Komplexné riešenia a Regulačný výkres. Je potrebné prijať príslušné kompenzačné a mitigačné opatrenia na zníženie negatívnych dopadov z výstavby a prevádzky komunikácií v zmysle záverov proces EIA a tohto hodnotenia
	RUS RU PB VR VA	Jarovce, Rusovce - cesta I/2 - úprava trasy súvisiaca s MÚK Rusovce na diaľnici D4. Podunajské Biskupice - cesta I/63 - úprava trasy súvisiaca s MÚK Rovinka na diaľnici D4, - preložka cesty II/572 po hr. mesta, včítane MÚK - doplnenie do ÚPN. Vrakuňa - preložka cesty II/572 v úseku od Ráztočnej v smere na diaľnicu D4, včítane MÚK - doplnenie do ÚPN. Vajnory - cesta II/502 - úprava trasy súvisiaca s MÚK Rača na diaľnici D4. Ružinov - prepojenie Prístavná - Slovnaftská ako súčasť rýchlostnej cesty R7 - doplnenie, do ÚPN.		

D – Z 4	JA RU VA VR	zberné komunikácie - FT B2 + B3 Jarovce - cesta 111/00246 v trase severného obchvatu Jaroviec – preložka, - cesta 111/00246 v úseku od zbernej komunikácie Južný rozvoj - Jarovce po cestu 1/2 - doplnenie do ÚPN vo funkčnej triede B2. Vajnory - prepojenie MÚK Čierna Voda na diaľnici D4 so Severným obchvatom MČ Vajnory - doplnenie do ÚPN. Ružinov - Slovnaftská ul. - doplnenie úseku po okružnú križovatku v MÚK Slovnaft vo funkčnej triede FT B2 a kategórii zodpovedajúcej štvorpruhovej komunikácii, vrátane napojenia na rýchlostnú cestu R7, - zberná komunikácia Vlčie hrdlo - úprava trasy v mieste napojenia na MÚK Vlčie hrdlo na rýchlostnej ceste R7. Vrakuňa - Ráztočná (po hranicu mesta) - zmena funkčnej triedy z FT B1 na FTB2.	Zmena je súčasťou zmien vyhodnotených pod KN/RU/1, RV/RU/1, KN/RU/2, RV/RU/2, KN/VR/1, RV/VR/1, KN/JA/1, RV/JA/1.	Zmena akceptovateľná, bližšie posúdenie vid'. časť Komplexné riešenia a Regulačný výkres. Je potrebné prijať príslušné kompenzačné a mitigačné opatrenia na zníženie negatívnych dopadov z výstavby a prevádzky komunikácií v zmysle záverov proces EIA a tohto hodnotenia
D – Z 5	JA RU PB	obslužné komunikácie - FT C1 + C s MHD Jarovce - Jantárová - zmena funkčnej triedy z FT B2 na FT C1, - Palmová - zmena funkčnej triedy z FT B2 na FT C1, - obslužná komunikácia „športový areál Petržalka – Jarovské rameno“ - úprava trasy súvisiacej s MÚK Rusovce na diaľnici D4 a MUK ciest III/00246 a I/2. Podunajské Biskupice - Odeská (cesta III/06359) v úseku železničné priecestie – hranica mesta, doplnenie do ÚPN - zosúladenie so skutkovým stavom. Ružinov - obslužné komunikácie v lokalite Vlčie hrdlo –	Zmena je súčasťou zmien vyhodnotených pod KN/PB/1, RV/PB/1, KN/JA/1, RV/JA/1.	Zmena akceptovateľná, bližšie posúdenie vid'. časť Komplexné riešenia a Regulačný výkres. Je potrebné prijať príslušné kompenzačné a mitigačné opatrenia na zníženie negatívnych dopadov z výstavby a prevádzky komunikácií v zmysle záverov proces EIA a tohto hodnotenia

		doplnenie jestvujúcich komunikácií zabezpečujúcich obsluhu areálu bazénu opravovne lodí, ČOV Slovnaft a spaľovne, vrátane úpravy trasovania v kontakte s MÚK Vlčie hrdlo na rýchlostnej ceste R7 a preložky v km 1,6 - 2,6 rýchlostnej cesty R7, Lúčna ul. (úsek Slovnaftská - terminál KD) - úprava trasy.		
D – Z 6	JA RUS RU PB VA RA ZB	komunikačná sieť (diaľnice, rýchlostné, zberné a obslužné komunikácie, vrátane trás v tuneloch) na vypustenie z ÚPN - trasa diaľnice D4 v úseku Bratislava-Jarovce - Bratislava-Rača, vrátane mimoúrovňových križovatiek na nej a tunela pod Karpatmi - vypustenie z ÚPN. Jarovce - cesta 1/2 - vypustenie časti trasy súvisiacej s MÚK Rusovce na diaľnici D4, - zberná komunikácia Južný rozvoj-Jarovce - vypustenie trasy v časti po cestu 1/2 v kontakte s MÚK Rusovce na diaľnici D4, - obslužná komunikácia „športový areál Petržalka – Jarovské rameno“ - vypustenie časti trasy súvisiacej s MÚK Rusovce na diaľnici D4 a MÚK ciest 111/00246 a 1/2. Rusovce - cesta 1/2 - vypustenie časti trasy súvisiacej s MÚK Rusovce na diaľnici D4. Podunajské Biskupice - rýchlostná cesta R7 - vypustenie trasy v úseku MÚK Ketelec na diaľnici D4 - hranica mesta z dôvodu úpravy jej trasy, - cesta 1/63 - vypustenie časti trasy súvisiacej s MÚK Rovinka na diaľnici D4. Ružinov - úsek novej Slovnaftskej ul. s križovatkou s Lúčnou ul. – vypustenie z ÚPN, - úsek zbernej komunikácie v lokalite Vlčie hrdlo -	Zmena je súčasťou zmien vyhodnotených pod KN/VA/1, RV/VA/1, KN/RU/1, RV/RU/1, KN/RU/2, RV/RU/2, KN/PB/1, RV/PB/1, KN/PB/2, RV/PB/2, KN/JA/1, RV/JA/1, KN/JA/2, RV/JA/2, KN/RUS/1, RV/RUS/1.	Zmena akceptovateľná, bližšie posúdenie vid'. časť Komplexné riešenia a Regulačný výkres. Je potrebné prijať príslušné kompenzačné a mitigačné opatrenia na zníženie negatívnych dopadov z výstavby a prevádzky komunikácií v zmysle záverov proces EIA a tohto hodnotenia

		vypustenie z ÚPN, - Lúčna ul. (úsek Slovnaftská - terminál KD) - vypustenie z ÚPN. Ružinov, Podunajské Biskupice - predĺženie Bajkalskej po diaľnicu D4 (MÚK Ketelec), vrátane mimoúrovňových križovatiek na nej - vypustenie z ÚPN.		
D – Z 7	JA PB RU VA	hlavné cyklistické trasy Jarovce, Podunajské Biskupice - Medzinárodná dunajská cesta, prepojenie pravobrežnej a ľavobrežnej vetvy diaľničným mostom na D4 - doplnenie do ÚPN. Podunajské Biskupice - hlavná cyklistická trasa - prepojenie ľavobrežnej vetvy Medzinárodnej dunajskej cesty s cyklotrasou na Lieskovskej ceste - doplnenie do ÚPN. Ružinov - hlavná cyklistická trasa (medzinárodná dunajská cesta, ľavobrežná vetva) - zmena trasy v úseku od Prístavnej ul. Po areál bazénu opravovne lodí. Vajnory - hlavná cyklistická trasa (Račianska trasa) - zmena trasy v priestore MÚK Rača po hranicu mesta.	Zmena je súčasťou zmien vyhodnotených pod KN/RU/1, RV/RU/1, KN/RU/2, RV/RU/2, KN/PR/1, RV/PB/1, KN/JA/1, RV/JA/1, KN/VA/2, RV/VA/2.	Zmena akceptovateľná, bližšie posúdenie vid'. časť Komplexné riešenia a Regulačný výkres. Je potrebné prijať príslušné kompenzačné a mitigačné opatrenia na zníženie negatívnych dopadov z výstavby a prevádzky komunikácií v zmysle záverov procesu EIA a tohto hodnotenia
D – Z 8	RU VA	hlavné cyklistické trasy na vypustenie z ÚPN Ružinov - hlavná cyklistická trasa (medzinárodná dunajská cesta, ľavobrežná vetva, úsek od Prístavnej ul. po areál bazénu opravovne lodí) - vypustenie z ÚPN. Vajnory - hlavná cyklistická trasa (Račianska trasa, úsek v priestore MÚK Rača po hranicu mesta) - vypustenie z ÚPN.	Zmena je súčasťou zmien vyhodnotených pod KN/RU/1, RV/RU/1, KN/RU/2, RV/RU/2, KN/VA/2, RV/VA/2.	Zmena akceptovateľná, bližšie posúdenie vid'. časť Komplexné riešenia a Regulačný výkres. Je potrebné prijať príslušné kompenzačné a mitigačné opatrenia na zníženie negatívnych dopadov z výstavby a prevádzky komunikácií v zmysle záverov procesu EIA a tohto hodnotenia

D – Z 9	RU VA	železničné trate Vajnory koridor pre vysokorychlostnú trať od Letiska M. R. Štefánika Bratislava po odbočku Čierna Voda - úprava úseku trasy v kontakte s MÚK Ivanka sever na diaľnici D4.	Táto zmena je vyvolanou investíciou stavby diaľnice D4 Bratislava, Ivanka sever – Záhorská Bystrica, ktorá bola predmetom posúdenia v rámci posudzovania v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (Záverečné stanovisko z 07.02.2012) vrátane posúdenie predloženého Oznámenia o zmene navrhovanej činnosti Diaľnica D4 Bratislava, Ivanka sever – Rača, ku ktorej bolo vydané vyjadrenie MŽP SR zo dňa 02.07.2014.	Bez závažnejších negatívnych vplyvov vzhľadom na charakter súčasného funkčného využitia a v kontexte cestnej stavby realizovanej v území.
D – Z 10	RU	Vlečky Ružinov - vlečka do prístavu Bratislava (úsek ÚNS-areál prístavu) - zosúladenie so skutkovým stavom a návrhom komunikačného prepojenia Prístavná – Slovnaftská, - zavlečkovanie nového prístavu v lokalite Vlčie hrdlo - úprava trasy vlečky v kontakte s trasou rýchlostnej cesty R7.	Zmena je súčasťou zmien vyhodnotených pod KN/RU/1, RV/RU/1.	Zmena akceptovateľná, bližšie posúdenie vid'. časť Komplexné riešenia a Regulačný výkres. Je potrebné prijať príslušné kompenzačné a mitigačné opatrenia na zníženie negatívnych dopadov z výstavby a prevádzky komunikácií v zmysle záverov proces EIA a tohto hodnotenia
D – Z 11	RU VA	železničné trate (vrátane tratí v tuneloch) a vlečky na vypustenie z ÚPN Ružinov, Vajnory - koridor pre vysokorychlostnú trať od Letiska M. R. Štefánika Bratislava po odbočku Čierna Voda, úsek trasy v kontakte s MÚK Ivanka sever na diaľnici D4 - vypustenie z ÚPN, - zavlečkovanie nového prístavu v lokalite Vlčie hrdlo – vypustenie úseku trasy v kontakte s trasou rýchlostnej cesty R7, - zavlečkovanie bazénu Pálenisko priamo do ÚNS (konceptia súvisiaca s výstavbou TCND) - vypustenie z ÚPN.	Zmena je súčasťou zmien vyhodnotených pod KN/RU/1, RV/RU/1.	Zmena akceptovateľná, bližšie posúdenie vid'. časť Komplexné riešenia a Regulačný výkres. Je potrebné prijať príslušné kompenzačné a mitigačné opatrenia na zníženie negatívnych dopadov z výstavby a prevádzky komunikácií v zmysle záverov proces EIA a tohto hodnotenia.

D – Z 12	PB	zariadenia diaľničnej siete Podunajské Biskupice veľké odpočívadlo Rovinka (obojsstranné) - doplnenie do ÚPN.	Zmena je súčasťou zmien vyhodnotených pod KN/PB/2, RV/PB/2.	Zmena akceptovateľná, bližšie posúdenie vid'. časť Komplexné riešenia a Regulačný výkres. Je potrebné prijať príslušné kompenzačné a mitigačné opatrenia na zníženie negatívnych dopadov z výstavby a prevádzky komunikácií v zmysle záverov proces EIA a tohto hodnotenia
D – Z 13	JA RUS RU PB VR VA RA ZB	ochranné pásma komunikácií ochranné pásma komunikácií (diaľnica D4, rýchlostná cesta R7, cesty 1/2, 1/61, preložka II/572, II/502, III/00246) - doplnenie do ÚPN.	Zmena je súčasťou zmien vyhodnotených pod KN/RU/1, RV/RU/1, KN/PB/1, RV/PB/1, KN/PB/2, RV/PB/2, KN/PB/3, RV/PB/3, KN/JA/1, RV/JA/1, KN/RUS/1, RV/RUS/1, KN/VA1, RV/VA1, KN/VA2, RV/VA2, KN/VR/1, RV/VR/1.	Zmena akceptovateľná, bližšie posúdenie vid'. časť Komplexné riešenia a Regulačný výkres. Je potrebné prijať príslušné kompenzačné a mitigačné opatrenia na zníženie negatívnych dopadov z výstavby a prevádzky komunikácií v zmysle záverov proces EIA a tohto hodnotenia
D – Z 14	JA RUS RU PB VR VA RA ZB	ochranné pásma komunikácií na vypustenie z ÚPN ochranné pásma komunikácií (diaľnica D4, rýchlostná cesta R7, cesty 1/2, 1/63, 1/61, preložka II/572, II/502) - vypustenie z ÚPN.	Zmena je súčasťou zmien vyhodnotených pod KN/VA/1, RV/VA/1, KN/VA/2, RV/VA/2, KN/RU/1, RV/RU/1, KN/VR/1, RV/VR/1, KN/PB/1, RV/PB/1, KN/PB/2, RV/PB/2, KN/RUS/1, RV/RUS/1.	Zmena akceptovateľná, bližšie posúdenie vid'. časť Komplexné riešenia a Regulačný výkres. Je potrebné prijať príslušné kompenzačné a mitigačné opatrenia na zníženie negatívnych dopadov z výstavby a prevádzky komunikácií v zmysle záverov proces EIA a tohto hodnotenia
D – Z 15	VA	ochranné pásma železničných tratí Vajnory ochranné pásma vysokorychlostnej trate od Letiska M. R. Štefánika Bratislava po odbočku Čierna Voda - doplnenie do ÚPN.	Táto zmena je vyvolanou investíciou stavby diaľnice D4 Bratislava, Ivanka sever – Záhorská Bystrica, ktorá bola predmetom posúdenia v rámci posudzovania v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (Záverečné stanovisko z 07.02.2012) vrátane posúdenie predloženého Oznámenia o zmene navrhovanej činnosti Diaľnica D4 Bratislava, Ivanka sever – Rača, ku ktorej bolo vydané vyjadrenie MŽP SR zo dňa 02.07.2014.	Bez závažnejších negatívnych vplyvov vzhľadom na charakter súčasného funkčného využitia a v kontexte cestnej stavby realizovanej v území.
D – Z 16	VA	ochranné pásma železničných tratí na vypustenie z ÚPN Vajnory ochranné pásma vysokorychlostnej trate od Letiska M. R. Štefánika	Táto zmena súvisí D – Z 15 posúdenou vyššie.	Zmena akceptovateľná bez vplyvov.

		Bratislava po odbočku Čierna Voda - vypustenie z ÚPN.		
--	--	--	--	--

Vysvetlivky:

MUK Mimoúrovňové križovatka
ÚPN Územný plán hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislava

ZaD 05						
4.1. Zásobovanie vodou						
Zmena č.	M.č.	Zmeny a doplnky	VSTUPY	VÝSTUPY	VPLYVY	CELKOVÉ POSÚDENIE Z HĽADISKA SEA
V- Z1	JA	preložka vodovodov 2 x DN 1400 mm	Zmena je súčasťou zmien vyhodnotených pod KN/JA/1, RV/JA/1, ZP/D4, D-Z1, D-Z3, D-Z4, D-Z5, D-Z6, D-Z7, D-Z13			Zmena akceptovateľná, negatívne vplyvy v lokalite realizácie zmeny sú kompenzované v kontexte zmeny trasovania, je potrebné prijať opatrenia na zníženie negatívnych dopadov v zmysle záverov procesu EIA a tohto hodnotenia
V- Z2	JA	úprava trasy navrhovaného vodovodu DN 200 mm	Zmena je súčasťou zmien vyhodnotených pod KN/JA/1, RV/JA/1, ZP/D4, D-Z1, D-Z3, D-Z4, D-Z5, D-Z6, D-Z7, D-Z13			Zmena akceptovateľná, negatívne vplyvy v lokalite realizácie zmeny sú kompenzované v kontexte zmeny trasovania, je potrebné prijať opatrenia na zníženie negatívnych dopadov v zmysle záverov procesu EIA a tohto hodnotenia

ZaD 05						
4.2. Odkanalizovanie, vodné plochy a vodné toky						
Zmena č.	M.č.	Zmeny a doplnky	VSTUPY	VÝSTUPY	VPLYVY	CELKOVÉ POSÚDENIE Z HĽADISKA SEA
K- Z1	JA	úprava trasy dažďovej kanalizácie	Zmena je súčasťou zmien vyhodnotených pod KN/JA/1, RV/JA/1, ZP/D4, D-Z1, D-Z3, D-Z4, D-Z5, D-Z6, D-Z7, D-Z13			Zmena akceptovateľná, negatívne vplyvy v lokalite realizácie zmeny sú kompenzované v kontexte zmeny trasovania, je potrebné prijať opatrenia na zníženie negatívnych dopadov v zmysle záverov procesu EIA a tohto hodnotenia
K- Z2	JA	úprava trasy splaškovej kanalizácie	Zmena je súčasťou zmien vyhodnotených pod KN/JA/1, RV/JA/1, ZP/D4, D-Z1, D-Z3, D-Z4, D-Z5, D-Z6, D-Z7, D-Z13			Zmena akceptovateľná, negatívne vplyvy v lokalite realizácie zmeny sú kompenzované v kontexte zmeny trasovania, je potrebné prijať opatrenia na zníženie negatívnych dopadov v zmysle záverov procesu EIA a tohto hodnotenia

ZaD 05						
4.3. Výkres Zásobovanie elektrickou energiou						
Zmena č.	M.č.	Zmeny a doplnky	VSTUPY	VÝSTUPY	VPLYVY	CELKOVÉ POSÚDENIE Z HĽADISKA SEA
E-Z1	VA	Zmena trasy navrhovaného pripojenie TR 400/110/22kV Vajnory 400 kV slučkou z jestvujúceho nadzemného vedenia sústav ZVN vrátane ochranného pásma – zrušenie a nová trasa	bez relevantnej zmeny vplyvu			Akceptovateľná zmena, ide o posun v území so zachovaním všetkých parametrov pôvodne navrhovanej činnosti z dôvodov realizácie dopravnej stavby posúdenéj v procese EIA.
E-Z2	VA	Zmena trasy jestvujúceho vedenia 2x110kV vrátane ochranného pásma a pripojenia do budúcej elektrickej stanice TR 400/110/22kV Vajnory, časť novej trasy VVN vedenia bude po zaústení do elektrickej stanice zrušená	bez relevantnej zmeny vplyvu			Akceptovateľná zmena, ide o posun v území so zachovaním všetkých parametrov pôvodne navrhovanej činnosti z dôvodov realizácie dopravnej stavby posúdenéj v procese EIA.
E-Z3	RU	Zmena trasy jestvujúceho nadzemného vedenia 2x110kV vrátane ochranného pásma (v súvislosti s riešením MUK Slovnaft), ktoré je zároveň určené na zrušenie z titulu jeho plánovanej kabelizácie vo vybranom úseku	bez relevantnej zmeny vplyvu			Akceptovateľná zmena, bližšie posúdenie – viď posúdenie zmien v KV a RV.

ZaD 05						
4.4. Výkres Zásobovanie plynom						
Zmena č.	M.č.	Zmeny a doplnky	VSTUPY	VÝSTUPY	VPLYVY	CELKOVÉ POSÚDENIE Z HĽADISKA SEA
P-Z1	RU	Preložka VTL plynovodu DN 500 mm	bez relevantnej zmeny vplyvu			Akceptovateľná zmena, bližšie posúdenie – viď posúdenie zmien v KV a RV.

ZaD 05						
5. Výkres Ochrana prírody, tvorba krajiny a územný systém ekologickej stability						
Zmena č.	M.č.	Zmeny a doplnky	VSTUPY	VÝSTUPY	VPLYVY	CELKOVÉ POSÚDENIE
OP/Z1	PB	Zmena trasovania regionálneho biokoridoru RBk č. XXIV Kopáč – Rovinka v dôsledku vybudovania odpočívadla Rovinka a MÚK Rovinka	Zmena je súčasťou zmien vyhodnotených pod KN/PB/2, RV/PB/2, D-Z6, D-Z12, D-Z13, D-Z14			Zmena akceptovateľná, negatívne vplyvy v lokalite realizácie zmeny sú kompenzované v kontexte zmeny trasovania, je potrebné prijať opatrenia na zníženie negatívnych dopadov v zmysle záverov procesu EIA a tohto hodnotenia
OP/Z2	PB	Nové trasovanie regionálneho biokoridoru RBk č. XXIV Kopáč - Rovinka	Zmena je súčasťou zmien vyhodnotených pod D-Z1, D-Z2, D-Z3, D-Z5, D-Z6, D-Z7, D-Z13, D-Z14, KN/PB/1, RV/PB/1, ZP/D4, ZP/R7, ZP/II/572			Zmena akceptovateľná, negatívne vplyvy v lokalite realizácie zmeny sú kompenzované v kontexte zmeny trasovania, je potrebné prijať opatrenia na zníženie negatívnych dopadov v zmysle záverov procesu EIA a tohto hodnotenia

ZaD 05						
Výkres Zábery poľnohospodárskej pôdy pre nepoľnohospodárske účely a zábery lesných pozemkov_Nové zábery						
Zmena č.	M.č.	Zmeny a doplnky	VSTUPY	VÝSTUPY	VPLYVY	CELKOVÉ POSÚDENIE Z HĽADISKA SEA
ZP/D4	JA RU VA PB	Zmena je súčasťou zmien vyhodnotených pod KN/VA/1, RV/VA/1, KN/VA/2, RV/VA/2, KN/PB/1, RV/PB/1, KN/PB/2, RV/PB/2, KN/JA/1, RV/JA/1, KN/JA/2, RV/JA/2, OP/Z1, OP/Z2, K-Z1,				Zmena akceptovateľná, negatívne vplyvy v lokalite realizácie zmeny sú kompenzované v kontexte zmeny trasovania, je potrebné prijať opatrenia na zníženie negatívnych

			dopadov v zmysle záverov procesu EIA a tohto hodnotenia
ZP/III/57 2		Zmena je súčasťou zmien vyhodnotených pod KN/RU/1, RV/RU/1, KN/PB/1, RV/PB/1, KN/VR/1, RV/VR1, P-Z1,	Zmena akceptovateľná je potrebné prijať opatrenia na zníženie negatívnych dopadov v zmysle záverov procesu EIA a tohto hodnotenia.
ZP/R7		Zmena je súčasťou zmien vyhodnotených pod KN/RU/1, RV/RU/1, KN/PB/1, RV/PB/1,	Zmena akceptovateľná, negatívne vplyvy v lokalite realizácie zmeny sú kompenzované v kontexte zmeny trasovania, je potrebné prijať opatrenia na zníženie negatívnych dopadov v zmysle záverov procesu EIA a tohto hodnotenia
Všetky zábery boli detailnejšie analyzované v rámci posúdenia zmien funkčného využitia územia a sú súčasťou kap. D.1. Zábery poľnohospodárskej pôdy pre nepoľnohospodárske účely a zábery lesných pozemkov – tabuľková časť s priemetom ZaD 05.			

B. MOŽNÉ RIZIKÁ SÚVISIACE S UPLATŇOVANÍM STRATEGICKÉHO MATERIÁLU, SYNERGICKÉ A KUMULATÍVNE EFEKTY.

Synergické a kumulatívne vplyvy na poľnohospodársku výrobu

Predkladané ZaD 05 znamenajú prevažne zmeny vo funkčnom využití lokalít či zmeny v intenzitách ich využitia oproti schválenému návrhu podľa ÚPN hl. m. SR Bratislavy, rok 2007. Poľnohospodársky obhospodarovateľných pozemkov (t.j. poľnohospodárskej pôdy – PP) sa z hľadiska záberov dotýka 4 (nové zábery) lokalít zmien a doplnkov (ZaD 05) s celkovým záberom 49,16 ha PP z toho 3 lokality so záberom 25,26 ha s požadovanou zmenou z PP na LP v rámci kompenzačných opatrení k diaľnici D4 sú a 2 (skôr odsúhlasené zábery) lokalít s požadovanou zmenou funkčného využitia vo výmere 258,7 ha. Prehľad nových záberov je uvedený v nasledujúcich tabuľkách. Tieto nové zábery v rámci ZaD 05 nepredstavujú zásadné vplyvy na poľnohospodársku výrobu. Znamenajú však ďalší úbytok poľnohospodárskej pôdy na území Bratislavy. Zábery hodnotené v kapitole B časti Synergické a kumulatívne vplyvy na poľnohospodársku výrobu sú v reále redukované zmenou funkcií späť na funkciu poľnohospodárskej pôdy v územiach pôvodného trasovania, v ktorých zmenami v rámci ZaD 05 sa viac nepočíta so zmenou funkčného využitia, ako bola uvažovaná v pôvodnom strategickom dokumente.

Nové zábery PP

Lokalita č.	Katastrálne územie	Funkčné využitie	Výmera lokality	Predpokladaná výmera PP			Vlastník/ užívateľ PP	Hydro-melioračné zariadenia	Časová etapa realizácie	Iná informácia
			spolu v ha	spolu v ha	z toho			(závlaha, odvodnenie)		
					kód/sk. BPEJ	výmera v ha				
ZP/II/572	Vrakuňa	cesta 11/572 FT B1	10,33	8,46 (nový záber)	0034032 / 5.	4,93	rôzna forma vlastníckych vzťahov	časť pod závlahou		prevažne orná pôda s rôznymi plodinami
	0002005 / 2.				3,53					
	Podunajské Biskupice		15,44	15,44 (nový záber)	0034032 / 5.	4,58		90% pod závlahou		orná pôda -100%
					0002005 / 2.	0,65				
					001001 / 6.	6,73				
					0002002 / 2.	3,23				
					0036002 / 2.	0,25				
	Spolu II/572 (nové zábery)			23,90						

Kompenzačné opatrenia – zmena z PP na LP

Lokalita č.	Katastrálne územie	Funkčné využitie	Výmera lokality	Predpokladaná výmera PP			Vlastník/ užívateľ PP	odvo (zá zariadení vľah dení orač dro e) a, a né -	Časová etapa realizácie	Iná informácia
			spolu v ha	spolu v ha	z toho					
					kód/sk. BPEJ	výmera v ha				
ZP/K01	Rusovce	z 1205 na 1001	7,47	7,47	0001001 /6.	7,47		bez HMZ*		orná pôda 100%
ZP/K02	Čunovo	z 1205, 1204 a ostatnej plochy na 1001	9,03	8,88	0014061 /6.	8,88		bez HMZ		cca 85% orná pôda 13% TTP** 2%ostatná plocha
ZP/K03		z 1205, 1203 na 1001	8,91	8,91	0014061 /6.	8,91		bez HMZ		cca 40% orná pôda 60% záhrady
Spolu zábery v rámci KO				25,26						

Synergické a kumulatívne vplyvy na lesné hospodárstvo

Záber lesných pozemkov sa predpokladá v 4 položkách/lokalitách s celkovou výmerou 17, 14 ha LP. Ide o nasledujúce položky/lokality :

1. položka ZP/R7 (1) MÚK Prievoz – MÚK Ketelec – hranica mesta: k.ú. Ružinov, parc. č. 3990/11, o výmere 8100 m².
2. položka ZP/R7 (2) MÚK Prievoz – MÚK Ketelec – hranica mesta: k.ú. Nivy, 4010/2,3, o výmere 500 m².
3. položka ZP/D4 (1) križovatka D2/D4 Jarovce – Račianska radiála: k.ú. Podunajské Biskupice, parcela č. 5870, o výmere 4 000 m².
4. položka ZP/D4 (2) križovatka D2/D4 Jarovce – Račianska radiála: k.ú. Podunajské Biskupice, parcela č. 6292/1, o výmere 158 826 m².

Označenie vlastníka alebo správcu lesa	Označenie obhospodarovateľa lesa	Číslo listu vlastníctva podľa registra C/E podľa KN	Názov obce	Názov katastrálneho územia	Parcela číslo „C“ (E“)	Rozsah vyňatia alebo obmedzenia lesných pozemkov v m ²	Označenie dielca	Označenie kategórie lesov	Názov lesného celku alebo vlastníckeho celku
ZP/R7 Položka 1 Michera Oldřich Ing. CSc.,	Vlastník (Lesy SR)	6478	MČ Ba- Ružinov	Ružinov	3990/11	8100	306	U HSLT 124	LHC Rusovce LC Podunajské Biskupice

ZP/R7 Položka 2 SR Okresný úrad Bratislava	Mesto Bratislava	4337	MČ Ba- Ružinov	Nivy	4010/2,3 (1- 1424/2)	500	136 (č.plocha)	U HSLT 124	LHC Rusovce LC Podunajské Biskupice
Spolu ZP/R7:						8 600			
ZP/D4 Položka 1 nezistený	RD Úsvit D. Lužná	nezaložený	MČ Ba- P. Biskupice	Podunajské Biskupice	5870	4000	157 E35	U HSLT 124	LHC Rusovce LUC Podunajské Biskupice
ZP/D4 Položka 2 SR	Lesy SR, š.p.	542	MČ Ba- P. Biskupice	Podunajské Biskupice	6292/1	158826	257 2ps 258 1.2ps 259 260 261 262 278a	U HSLT 124	LHC Rusovce LUC Podunajské Biskupice
Spolu ZP/D4:						162 826			
Spolu zábery LP						171 426			

V rámci kompenzačných opatrení k diaľnici D4 nastáva nárast plochy LP prostredníctvom ich zmeny z PP v 3 lokalitách so spoločnou rozlohou 25,26 ha.

Lokalita č.	Katastrálne územie	Funkčné využitie	Výmera lokality	Predpokladaná výmera PP			Vlastník/ užívateľ PP	Hydro- melioračné zariadenia	Časová etapa realizácie	Iná informácia
			spolu v ha	spolu v ha	z toho					
					kód/sk. BPEJ	výmera v ha				
ZP/K01	Rusovce	z 1205 na 1001	7,47	7,47	0001001 /6.	7,47		bez HMZ		orná pôda 100%
ZP/K02	Čunovo	z 1205, 1204 a ostatnej plochy na 1001	9,03	8,88	0014061 /6.	8,88		bez HMZ		cca 85% orná pôda 13% TTP 2%ostatná plocha
ZP/K03		z 1205, 1203 na 1001	8,91	8,91	0014061 /6.	8,91		bez HMZ		cca 40% orná pôda 60% záhrady
Spolu záber v rámci KO				25,26						

Celkový nárast plochy LP v rámci ZaD 05 po zohľadnení kompenzačných opatrení je 8,12 ha.

Zmeny v rámci ZaD 05 predstavujú pozitívny vplyv na lesné hospodárstvo, vďaka nárastu plochy vzrastlej zelene na území Bratislavy.

Synergické a kumulatívne vplyvy na sektor priemyselnej výroby, stavebníctva, skladov a distribučných centier

Zmeny a doplnky 05 predstavujú pozitívne vplyvy na oblasť priemyselnej výroby vzhľadom na skvalitnenie dopravného napojenia územia mesta na jeho zázemie a tranzitné ťahy.

Synergické a kumulatívne vplyvy na sektor služieb

Riešenie ZaD 05 predstavujú síce zmeny plôch občianskej vybavenosti avšak vo všeobecnosti znamenajú skvalitnenie dopravnej obsluhy územia mesta vrátane funkčných plôch sektora služieb, čo je významné v kontexte rastúceho významu postavenia Bratislavy v stredoeurópskom regióne.

Synergické a kumulatívne vplyvy na územné systémy ekologickej stability

V rámci ZaD 05 dochádza k úpravám trasovania regionálneho biokoridoru RBk č. XXIV Kopáč – Rovinka, ktorý však v danom území je iba navrhovaný a nie realizovaný, takže drobné zmeny jeho trasovania nie sú negatívne. Ostatné dopady boli detailne posúdené v rámci posudzovania parciálnych činností reflektovaného v kapitole odporúčaní.

Synergické a kumulatívne vplyvy vo vzťahu k záberom poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov v rámci strategického dokumentu

Pre riešenie ZaD 05 považujeme za osobitne dôležité zhodnotenie hľadiska ochrany pôdneho fondu. Pre jeho ochranu platí pri zmenách a doplnkoch územného plánu tá istá legislatíva ako pri spracovaní samotného územného plánu garantujúca účelné narábanie s pôdnym fondom.

Zásady ochrany lesných pozemkov (LP) sú obsiahnuté v zákone č. 326/2005 Z.z. o lesoch, z ktorého vyplýva, že LP je možné využívať na iné účely len v tom prípade, ak príslušný orgán štátnej správy LH, po predchádzajúcom stanovisku dotknutých orgánov štátnej správy rozhodne o ich dočasnom alebo trvalom vyňatí. Zabrať sa môže len nevyhnutná výmera, pritom nemôžu byť obmedzené iné funkcie okolitého lesa. Povinnosti ochrany LP pri územnoplánovacích činnostiach stanovuje nová Vyhláška MP SR č.12/2009 Z.z. o ochrane lesných pozemkov pri územnoplánovacej činnosti a pri ich vyňatí a obmedzení z plnenia funkcií lesov.

K riešeniu ÚPN udelil KPÚ v Bratislave súhlas podľa §13 zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov s budúcim možným nepoľnohospodárskym použitím poľnohospodárskej pôdy k r. 2030 v celkovej výmere 1 719,42 ha. Nové zábery v rámci ZaD 05 sa dotýkajú 49, 16 ha poľnohospodárskej pôdy, z pohľadu lesných pozemkov zmeny v rámci ZaD 05 predstavujú nárast plochy LP o 8,12 ha.

Synergické a kumulatívne vplyvy zmien a doplnkov vo vzťahu k výsledkom testu udržateľného rozvoja aplikovaného na hodnotenie konceptu UPN

V rámci procesu environmentálneho hodnotenia v súčasnosti platného územného plánu hl. m. SR Bratislavy sa ako jedna z efektívnych metód využil test udržateľnosti. Tento test pomohol identifikovať, do akej miery sa pri tvorbe dokumentácie zohľadnili požiadavky udržateľného rozvoja (UR). Pri charakterizovaní ZaD 05 sme preto osobitnú pozornosť venovali skutočnosti, či navrhované zmeny a doplnky neovplyvňujú výsledky hodnotenia samotného UPN.

Princíp – Zodpovednosť voči potrebám budúcich generácií

Napriek skutočnosti, že vypracovanie ZaD 05 bolo motivované aktuálnymi potrebami, do výsledného návrhu sa premietlo kritické posúdenie na nižšom stupni plánovacej dokumentácie a územnoplánovacích podkladov a na základe environmentálneho hodnotenia parciálnych zámerov.

Garancie pre posúdenie jednotlivých činností sú dané zákonom č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie ako aj zákonom č. 50/1976 Zb. v zmysle neskorších predpisov, preto boli predmetom posúdenia v rámci tohto oznámenia hlavne potenciálne synergické efekty.

Princíp – zmena správania a postojov hlavných skupín spoločnosti pri uplatňovaní slobody a rovnoprávnosti v rámci mesta, jeho okolia, v rámci regiónu (medzigeneračná, vnútrogeneračná a medziregionálna solidarita, solidarita medzi časťami mesta a pod.)

Zmeny a doplnky 05 UPN hl. m. SR Bratislavy sú svojou povahou orientované do budúcnosti a reflektujú potreby budúcich generácií.

Princíp – zmena správania a postoja občanov k prevzatíu časti zodpovednosti za rozvoj mesta, za rešpektovanie práv budúcich generácií, za medzigeneračnú, vnútrogeneračnú solidaritu medzi mestskými časťami, medziregionálnu až medzinárodnú solidaritu

ZaD 05 reagujúc na podnety občanov a ďalších subjektov po schválení UPN rozvíjajú princíp reflektovania potrieb komunity.

Princíp – zmena hodnotovej orientácie vo vzťahu k významu kultúrneho dedičstva, kultúrnej a spoločenskej identity, vzdelania a výchovy

ZaD 05 podporujú územným plánom založený princíp efektívneho využitia vnútorného rozvojového potenciálu v kontexte zázemia mesta

Princíp – zmena správania a postojov k dosahovania vysokej a stabilnej úrovne hospodárskeho rastu a zamestnanosti, a to v súlade s požiadavkami UR

Strategický dokument ZaD sleduje vytvorenie podmienok pre vyvážený hospodársky rast

Princíp – zmena správania a hodnotových orientácií vo vzťahu k životnému prostrediu najmä vo vzťahu k prírode a prírodným zdrojom

Dokument ZaD 05 neprináša nové prvky do zmien správania sa i keď sekundárne môže uľahčením dostupnosti cestnou dopravou môže negatívne podporiť preferencie obyvateľstva v prospech individuálnej automobilovej dopravy.

Princíp – zmena v spôsobe organizácie a riadenia verejnej správy (s dôrazom na kompetentnosť, efektívnosť a transparentnosť riadenia, princíp subsidiarity, integrovaný prístup a pod.)

Tvorba ZaD 05 reflektuje princíp rešpektovania efektívneho rozdelenia kompetencií v rámci mesta /mestské časti za súčasného zabezpečenia preferencie nadradených cieľov pre zabezpečenie fungovania a udržateľnosti rozvoja mesta ako celku.

Princíp – zmena správania a postojov v rámci medzinárodnej spolupráce a zabezpečovania globálnej bezpečnosti

ZaD 05 s odkazom na platný územný plán rešpektujú ochranu ekosystémov globálneho významu ako aj vplyvy a záujmy v rámci cezhraničnej spolupráce, pričom priamo zahrnutými zmenami sa podporuje rozvoj podmienok pre cezhraničnú a medzinárodnú spoluprácu.

Na základe vyššie uvedeného je možné konštatovať, že strategický dokument Územný plán hl. m. SR Bratislavy, Zmeny a doplnky 05 ako celok neznamená odklon od hodnôt, ktoré identifikoval test udržateľnosti pri hodnotení územného plánu hl. m. SR z roku 2007, na ktorý sa tento dokument vzťahuje a teda v ňom obsiahnuté zmeny a doplnky nevyžadujú osobitné posúdenie v strategickej úrovni.

C. VPLYVY NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE PRESAHUJÚCE ŠTÁTNE HRANICE.

Povaha zmien a doplnkov územného plánu hl. m. SR Bratislavy ako strategického dokumentu, pre ktorý je spracované toto oznámenie, nie je takého charakteru, aby bolo možné predpokladať relevantné vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice.

D. CHARAKTERISTIKA SÚČASNÉHO STAVU ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia je podrobne definované v územnom pláne hl. m. SR Bratislavy, rok 2007. V tejto kapitole uvádzame základné údaje, vychádzajúc z tohto územného plánu, aktualizované za posledné obdobie.

a. Vymedzenie hraníc dotknutého územia

Zmeny a doplnky 05 územného plánu hl. m. SR sa týkajú častí katastrálneho územia hlavného mesta, ktoré sa skladá z 20 katastrálnych území jednotlivých 17 častí mesta:

Názov katastrálneho územia**Výmera katastrálneho územia v ha**

Staré Mesto	959,0124
Ružinov	1950,1038
Nivy	727,3652
Trnávka	1292,5730
Podunajské Biskupice	4249,2968
Vrakuňa	1029,6679
Nové Mesto	985,2704
Vinohrady	2762,8780
Rača	2359,6908
Vajnory	1353,4244
Devín	1396,4197
Devínska Nová Ves	2422,4535
Dúbravka	862,5880
Karlova Ves	1094,7874
Lamač	654,2373
Záhorská. Bystrica	3229,2322
Petržalka	2868,0104
Jarovce	2134,2442
Rusovce	2555,8261
Čunovo	1862,2718
Spolu	36751,6489

Na juhu a západe hraničí Bratislava hranicou mesta totožnou s hranicou štátu s Maďarskom a Rakúskom. Severnú hranicu tvorí okres Malacky, východnú okres Pezinok a juhovýchodnú okres Senec. Na severe hraničí s hl. mestom Stupava a obce Marianka, Borinka a Svätý Jur, na východe hraničí hlavné mesto s obcami Chorvátsky Grob, Ivanka pri Dunaji, Most pri Bratislave, Dunajská Lužná, na juhovýchode s obcami Rovinka, Kalinkovo a Hamuliakovo.

Zmeny a doplnky ZaD 05 sa priamo dotýkajú území mestských častí Rača, Podunajské Biskupice, Vajnory, Jarovce a Rusovce, avšak realizácia stavieb, ktoré sú podmienené navrhovanými zmenami ovplyvní celé územie Bratislavy z hľadiska dopravného.

b. Horninové prostredie – inžiniersko-geologické vlastnosti, geodynamické javy (napr. zosuvy, seizmicita, erózia a iné), ložiská nerastných surovín, geomorfologické pomery (napr. sklon, členitosť), stav znečistenia horninového prostredia.

Geologické pomery:

Malé Karpaty v centrálnej časti sú budované horninami paleozoika - biotické granity až granodiority tzv. bratislavského typu s lokálnym výskytom amfibolitov. V okrajových polohách je pestrá škála proterozoických a paleozoických hornín (fylity, zlepenec, brekcie, arkózy, pestré bridlice), mezozoických hornín (kremence, pestré bridlice), neogénnych hornín (štrky, piesky, íly, sliene) a kvartérnych deluviálnych sedimentov (sutiny hlinito - kamenité a piesčito - kamenité).

Borská nížina je tvorená najmä kvartérnymi fluviálnymi a deluviálnymi sedimentami, na úpätí Malých Karpát najmä pleistocénnymi proluviálnymi sedimentami.

Podunajská rovina je tvorená holocénnymi nivnými a pleistocénnymi fluviálnymi sedimentami (štrky, piesky, piesčité štrky, hlinité a piesčito - hlinité sedimenty), v podhorí Malých Karpát prevládajú neogénne štrky a piesky, pri hranici s Rakúskom a Maďarskom sa vyskytujú pleistocénne fluviálne štrkopieskové terasy, spraše a sprašové hliny. Veľkú časť mesta zaberajú antropogénne navážky, súvisiace najmä so stavebnou činnosťou.

Inžiniersko-geologické pomery:

Z hľadiska inžiniersko-geologickej rajonizácie sa územie Bratislavy člení na región jadrových pohorí (oblasť jadrových stredohorí) a región neogénnych tektonických vkleslín (oblasť vnútrokarpatských nížin). Región jadrových pohorí je budovaný najmä predštvrtohornými hlbinnými horninami (granity, granodiority, diority, amfibolity), v okrajových polohách bridlicami, vápencami, dolomitmi, slieňovcami. Región neogénnych tektonických vkleslín (Podunajská rovina) je budovaný štrkovitými zeminami (riečnymi štvrtohornými sedimentami) - najmä piesčitými štrkami zväčša s hlinitým pokryvom, na úpätí Malých Karpát štvrtohornými riečnymi a terasovými sedimentami (hlinité piesky a štrky, hliny). Región neogénnych tektonických vkleslín (Záhorská nížina) je budovaný neogénnymi, zväčša štrkovito - piesčitými sedimentami (štrky, piesky, íly, zlepenec, pieskovce), štvrtohornými riečnymi sedimentami (piesčité štrky) a viatymi pieskami. Územia nevhodné pre zástavbu z hľadiska inžiniersko-geologického sú charakterizované nevhodnými mechanickými vlastnosťami substrátu v kombinácii s výškou hladiny podzemnej vody. Na území mesta sú to najmä bývalé riečne ramená, v súčasnosti vyplnené rôznym materiálom, a tiež plochy s hrubšími vrstvami antropogénnych navážok v zastavaných častiach mesta.

Na území mesta sa v súčasnosti nachádzajú územia dotknuté ťažobnou činnosťou:

- o Kameňolom Devín - v súčasnosti je v prevádzke, po ukončení dobývania prevádzkovateľ predloží na schválenie plán likvidácie a plán rekultivácie ťažobného priestoru a lokalita bude zhodnotená pre navrhované zodpovedajúce funkcie,
- o Devínska Nová Ves II - tehelňa - na území, na ktorom sa uskutočňovala ťažba do roku 1996, v súčasnosti sa uskutočňuje likvidácia hliniska v časti, ktoré bolo dotknuté ťažbou (SOP, a.s.) s následnou rekultiváciou v zmysle požiadaviek Krajského úradu Bratislava. hranice chráneného ložiskového územia sú vyznačené v územnoplánovacej dokumentácii a územie je vyznačené ako PP,
- o Devínska Nová Ves III, Glavica - dobývací priestor bol zrušený v roku 2008
- o MČ Podunajské Biskupice - prebiehajúca ťažba štrkov až do roku 2020, následne sa uvažuje o využití pre iné zodpovedajúce funkcie.

Geodynamické procesy

Z geodynamických procesov sa vyskytuje najmä seizmická činnosť, ale dokumentované sú aj svahové deformácie typu odvalov na bratislavskej hradnej skale, v skalných zárezoch Devínskej cesty. Krasové fenomény sú známe najmä zo sarmatských vápencov v Devínskej Kobyle. Prejavy sufózie sú známe z výstavby sídliska v Petržalke v zóne kolísania podzemnej vody. V priečných dolinách Malých Karpát je na hlinité deluviálne sedimenty viazaná intenzívna výmoľová erózia. Procesy deflácie boli

dokumentované v Devínskej Novej Vsi v súvislosti s necitlivými zásahmi človeka do životného prostredia.

Seizmická ohrozenosť územia

Bratislava patrí z hľadiska makroseizmickej intenzity do stupňa 7° - 7,5° MCS (Janotka, Viskup, 1994). Ide o vysoký stupeň seizmicity, a to najmä v blízkosti tektonických línií, čo treba zvážiť v územnom rozvoji a pri lokalizácii náročnejších stavieb.

Radónové riziko a rádioaktivita

Výskyt zvýšeného radónového rizika podobne ako ďalších geofyzikálnych faktorov pôsobí ako limitujúci a obmedzujúci faktor rozvoja urbanizácie (Hrnčiarová a kol., 2006). Radónové riziko bolo v záujmovom území spracované k roku 1993 v troch kategóriách (Hricko a kol., 1993): nízke radónové riziko (56,7 % záujmového územia), stredné radónové riziko (37,6 % záujmového územia) a vysoké radónové riziko (5,7 % záujmového územia). K oblastiam s vysokým radónovým rizikom patria lokality: Devínska Nová Ves – Kolónia, sever Dúbravky, územie medzi Dúbravkou a Záhorskou Bystricou, Krasňany, Rača, Vajnory a 3 malé oblasti v Petržalke.

Hydrogeologické pomery

Z hydrogeologického hľadiska patrí územie medzi najvýznamnejšie oblasti, a to ako z hľadiska množstva, tak i kvality podzemných vôd, hlavne územie nížinnej časti pozdĺž toku Dunaja. Hydrogeologické pomery sú viazané na geologickú a geomorfologickú stavbu územia. V Záhorskej nížine sú zásoby podzemnej vody menej výdatné, viazané na artézske vody a vody kvartérnych štrkov a piesčitých hornín. V rajóne Malých Karpát sú zásoby bezvýznamné, len s malými prameňmi a kolísavou výdatnosťou. V Podunajskej nížine sa nachádza veľký zdroj podzemných vôd, ktorý je významnou zásobárňou Bratislavy.

c. Klimatické pomery – zrážky (napr. priemerný ročný úhrn a časový priebeh), teplota (napr. priemerná ročná a časový priebeh), veternosť (napr. smer a sila prevládajúcich vetrov).

Orograficky pomerne zložené pomery územia celej Bratislavy sa prejavujú špecifickými vlastnosťami klímy mesta a jeho okolia. Najmä blízkosť Malých Karpát výrazne ovplyvňuje cirkulačné pomery v oboch znížených častiach územia Bratislavy a tým aj ostatné klimatické charakteristiky. Územie patrí do teplej až mierne teplej klimatickej oblasti s miernou a nevýraznou zimou a s teplým letom. Najzákladnejšia teplotná charakteristika - ročný priemer teploty vzduchu 10,33° C ukazuje, že oblasť patrí k najteplejším na Slovensku. Samotné mesto má ročný priemer nad 10° C. Priemerné premrzanie pôd býva do hĺbky 50 - 70 cm, v miernych zimách pôda nezamrzá vôbec.

Najčastejším smerom prúdenia vetra je SZ. Na záveternej strane Malých Karpát dochádza ku zvýšeniu ich rýchlosti a nárazovitosti. Bratislava je jedným z najveternejších miest na Slovensku.

Tab.: Hodnoty veternosti pre Bratislavu

Smer vetra	S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ	Priemer
Početnosť smeru vetra v %	14,0	16,9	14,8	7,6	6,3	4,5	15,4	20,5	
Rýchlosť vetra v m.s ⁻¹	3,2	2,4	3,2	3,1	3,7	2,9	3,3	4,4	3,3

V storočnom priemere najmenej zrážok spadlo v januári a februári, najbohatšie na zrážky sú mesiace máj až júl, na ktoré pripadá 31% zrážok z celoročného úhrnu. Ročný úhrn zrážok sa v období rokov 2008 - 2012 pohyboval medzi 476 a 794 mm. Na prevažnej časti zastavanej plochy mesta sa priemerný ročný úhrn zrážok pohybuje v medziach 500 - 650 mm, na svahoch Malých Karpát úhrnný zrážok vzrastajú pomerne rýchlo a v polohách nad 400 m prekračujú hodnotu 800 mm

Snehová prikrývka sa vyskytovala v rokoch 2008 – 2012 okolo 28 dní čo je pod dlhodobým priemerom 37 dní v roku.. Ročný chod oblačnosti je charakterizovaný maximom v decembri a minimom v VII.- IX. mesiaci. Veľký počet dní s dostatočným až silným prúdením umožňuje rozptýl oblačnosti, ale neumožňuje častý vývoj inverzie teploty, ktorá podmieňuje vznik hmiel a oblačnosti z hmly. Priemerná oblačnosť dosahuje okolo 60%, jasných dní je v priemere 47 za rok a zamračených 120 (v rokoch 2008 – 2012 bolo priemerne 111 dní). Priemerný počet dní s hmlou je asi 35 v roku. Priebeh relatívnej vlhkosti je obrátený ako je chod teploty vzduchu. Nízka relatívna vlhkosť vzduchu je v IV. mesiaci, zvyšuje sa v. a VI. mesiaci.

d. Ovzdušie – stav znečistenia ovzdušia.

Katastrálne územie hl. m. SR Bratislavy patrí medzi najviac znečistené resp. zaťažené oblasti v SR. Najviac postihnutými územiami sú v súčasnosti centrálna oblasť mesta a územia mestských častí Nové Mesto, Ružinov, Vrakuňa, Podunajské Biskupice a Rača. Relatívne najlepšia je situácia v západnom a severozápadnom sektore mesta. Hlavný podiel na znečisťovaní ovzdušia má chemický priemysel, energetika a automobilová doprava. Významným druhotným zdrojom znečistenia ovzdušia v meste je sekundárna prašnosť, ktorej úroveň závisí najmä od meteorologických činiteľov, zemných a poľnohospodárskych prác a charakteru povrchu. Veľkou výhodou Bratislavy je však vysoká veternosť a minimálny počet inverzných dní. Vzhľadom na priaznivé veterné pomery hodnoty znečistenia so vzdialenosťou od zdroja prudko klesajú a v obytných zónach sa zriedka zisťuje prekračovanie imisných limitov.

Stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia - Z hľadiska množstva vypúšťaných látok je dominantným znečisťovateľom Slovnaft (prach, oxid siričitý, oxidy dusíka, oxid uhoľnatý). Pokračujúca plynofikácia kotolní predstavuje významný pokles oxidov síry i niektorých ťažkých kovov v ovzduší v porovnaní so spaľovaním tuhých palív, znamená však nárast oxidov dusíka. Rekonštrukcia Spaľovne OLO obmedzila emisie dioxínov a furánov.

Mobilné zdroje znečisťovania ovzdušia - Na území mesta zaznamenávame trvalý nárast automobilovej premávky. Vzhľadom na nedostatočnú kapacitu jestvujúcej cestnej siete (problém všetkých veľkých miest v Európe) a doteraz nevytvorený klasický „obchvatový ring“, dochádza k zhoršovaniu zamorenia ovzdušia v centre mesta. Za pozitívum možno brať zlepšovanie kvality vozidiel a povinnosť technických kontrol. Výmenou olovnatých benzínov za bezolovnaté sa v prostredí rýchlo znížil obsah toxického olova, bol však nahradený nárastom koncentrácií karcinogénneho benzénu. Najviac znečistenou lokalitou z dopravy v Bratislave i v SR je križovatka Trnavské múto.

Charakteristika imisnej situácie - Vychádzajúc z priemerných údajov nameraných hodnôt a uvedeného počtu prekročení limitných hodnôt znečisťujúcich látok, SHMÚ v súlade s § 9 ods. 2 a 3 zákona o ochrane ovzdušia č 478/2002 Z.z., navrhol na vymedzenie oblasti riadenia kvality ovzdušia celú aglomeráciu Bratislava pre znečisťujúce látky PM10 a NO₂. Uvedený návrh bol dňa 28.10.2003 odsúhlasený Krajským úradom v Bratislave. Aglomerácia Bratislava hl. m. SR je zaradená do:

- o 1. skupiny – na základe úrovne znečistenia ovzdušia NO_x a PM10, ktorá je vyššia ako limitná hodnota; prípadne limitná hodnota je zvýšená o medzu tolerancie,
- o 2. skupiny – na základe koncentrácie ozónu, ktorá je vyššia ako dlhodobý cieľ pre ozón, ale nižšia alebo sa rovná cieľovej hodnote pre ozón,
- o 3. skupiny – na základe úrovne znečistenia ovzdušia SO₂, Pb, CO a benzénom (zaradenie vykonané na základe predbežného hodnotenia kvality ovzdušia), ktorá je pod limitnými hodnotami, prípadne limitná hodnota je zvýšená o medzu tolerancie.

Podľa inventarizácie emisií a palív SR pre stredné a veľké stacionárne zdroje sa v Bratislave nevyskytuje ani jeden z 20 najväčších znečisťovateľov v SR.

Emisie zo zdrojov znečisťovania v Bratislave však v kumulatívnom efekte dosahujú hodnoty vedúce k vyššie uvedenému zaradeniu. V roku 2012 predstavovali imisie nasledujúce hodnoty v t/rok

Oxid siričitý	2339
Tuhé znečisťujúce látky	289
Oxidy dusíka	33252
Oxid uhoľnatý	778
Spolu	7551

Hlavné zdroje znečistenia boli lokalizované v okrese Bratislava II.

e. Vodné pomery – povrchové vody (napr. vodné toky, vodné plochy), podzemné vody vrátane geotermálnych, minerálnych, pramene a pramenné oblasti vrátane termálnych a minerálnych prameňov (výdatnosť, kvalita, chemické zloženie), vodohospodársky chránené územia, stupeň znečistenia podzemných a povrchových vôd.

Hydrogeologické pomery územia sú podmienené jeho geologicko-tektonickou stavbou. Z hydrogeologického hľadiska je možné pre územie Bratislavy rozlíšiť tri celky. Záhorský

nížinu, megaantiklinálu Malých Karpát a Podunajskú nížinu, s rozdielnymi podmienkami pre akumuláciu podzemnej vody.

Záhorská nížina je budovaná nízko zvodnenými sedimentmi bádenu a v nadloží sedimentmi kvartéru malej hrúbky bez väčšieho hydrogeologického významu. Sedimenty vrchného bádenu možno charakterizovať ako sedimenty hydrogeologicky nízko zvodnené, prevažne ílovitého charakteru, väčšinou bez významnejších kolektorov. Medzi okrajom Malých Karpát a okrajovými malokarpatskými zlomami sú uložené kvartérne sedimenty malých hrúbok. Sú to náplavové kužele malokarpatských tokov, ktoré z hľadiska hydrogeologicky priaznivých pomerov umožňujú prestup podzemnej vody z pohoria do nížiny. Ostatné neogénne sedimenty v širšom okolí hodnoteného územia z hľadiska hydrogeologických parametrov sú málo významné.

Megaantiklinála Malých Karpát je v centrálnej časti budovaná granitoidmi a kryštalicými bridlicami. Ako celok je kyštalínikom nízko zvodnené. Výdatnosti puklinových prameňov z granitoidov sú prevažne od 0,01 až 0,3 l/s, ojedinele nad 0,5 l/s. V miestach významnejšieho tektonického porušenia sú výdatnosti vyššie 1,5 až 2,5 l/s. Veľmi nízke zvodnenie je kryštalicých bridlíc. Výdatnosti prameňov sa pohybujú od 0,01 až 0,1 l/s.

Významnejšiu rozlohu zaberajú sedimenty mezozoika na západných svahoch Malých Karpát. Z hydrogeologického hľadiska je najvýznamnejšia štruktúra krasovo-puklinových vôd borinskej sukcesie. Kolektorom podzemnej vody sú borinské vápence liasu, ktoré v súvrství Prepadlé vytvárajú významný drén, a drénujú podzemné vody priľahlých svahov kryštalinika a ostatných členov mezozoika borinskej sukcesie. Vplyvom geologickej stavby územia sa v borinskej sukcesii vytvorili dva samostatné hydraulické systémy krasovo-puklinových vôd. Jeden je odvodňovaný do povodia Moravy a druhý do povodia Dunaja. Mariánske súvrstvie s prevahou čiernych ílovitých a vápnitých bridlíc lokálne s krinoido-piesčitými vápencami, je ako celok z hľadiska hydrogeologických pomerov bezvýznamný, nepriepustný.

V oblasti Devínskej Kobyly vystupujú mezozoické sedimenty devínskej sukcesie a obalovej jednotky - kremence, vápence, dolomity, kremité vápence, silicity. Sú charakterizované dobrou puklinovou priepustnosťou. V dôsledku ich menšej rozlohy a morfolologickej pozícií nevytvárajú vhodné podmienky pre akumuláciu väčších zdrojov podzemnej vody. Významnými kolektormi podzemnej vody sú kvartérne sedimenty. Z nich najvýznamnejšie sú fluviálne sedimenty povrchového toku rieky Dunaj na dunajských ostrovoch v Devínskej bráne.

Podzemné vody proluviálnych sedimentov na úpätí Malých Karpát predstavujú prestupy podzemnej vody z malokarpatských tokov do nížinnej oblasti. Prejavy vplyvu vôd Malých Karpát a vôd Dunaja je zhruba v línii Vajnory - Podunajské Biskupice - Miloslavov - Čakany. Podiel vplyvu na tvorbe zásob podzemnej vody sa mení v závislosti na hladine povrchového toku rieky Dunaj.

Podunajská nížina je najvýznamnejšou nádržou podzemnej vody na území Slovenska.

Hydrogeologicky najvýznamnejším kolektorom podzemnej vody sú kvartérne sedimenty Žitného ostrova. Západná časť Žitného ostrova je z hľadiska geologického budovaná sedimentmi kvartéru a neogénu. Dominujúcim faktorom pri tvorbe zásob podzemnej vody západnej časti Žitného ostrova je rieka Dunaj, ktorá infiltruje do štrkopiesčitých sedimentov pri rôznych stavoch rieky Dunaj.

Podzemné a povrchové vody sú jedným zo základných surovinových zdrojov, tvoria dôležitú zložku prírodného prostredia a slúžia na zabezpečovanie hospodárskych a

ostatných celospoločenských potrieb. Bratislava je v zmysle nariadenia vlády SR č. 617/2004 Z.z príl. č. 1 zaradená do zoznamu zraniteľných oblastí. Za zraniteľné oblasti sa ustanovujú poľnohospodársky využívané územia, z ktorých odtekajú vody zo zrážok do povrchových vôd alebo vsakujú do podzemných vôd v ktorých je koncentrácia dusičnanov vyššia ako 50 mg/l, alebo sa môže v blízkej budúcnosti prekročiť § 34 ods.1 zákona č. 364/2004 Z.z.

Dominujúcim faktorom pri tvorbe zásob a kvality podzemných vôd je Dunaj so sústavou ramien. Badateľný je však i vplyv Malého Dunaja (najmä v oblasti Žitného ostrova), prítoky podzemnej vody zo susedných území, zrážky, výpar a antropogénne faktory (závlahové a odvodňovacie kanály, hrádze a pod.). Smer prúdenia podzemných vôd, ktoré sú dopĺňované vodou z Dunaja (pravá strana) a atmosférickými zrážkami je približne zo severozápadu na juhovýchod. Generálny smer prúdenia podzemnej vody v pririečnej zóne v úseku Bratislava – Palkovičovo je približne západ – východ pri všetkých stavoch. V roku 1992 začalo napúšťanie priehrady v Gabčíkove. V časti územia Žitného ostrova a Bratislavy došlo k vzdutiu hladín podzemnej vody. Vzdutie dosahuje približne po rkm 1860. Hladina podzemnej vody sa ustálila na kóte cca 131 m n.m. a je závislá na režime odtoku povrchovej vody Dunaja z vodnej zdrže Hrušov.

Kapacita vodných zdrojov nachádzajúcich sa na území mesta v súčasnosti dostatočne pokrýva požiadavky na dodávku pitnej vody. Súčasná kapacita vodných zdrojov predstavuje cca 3500 l. s⁻¹. Pozitívny vplyv na kapacitu vodných zdrojov mala i výstavba VD Gabčíkovo, čo podmienilo i zvýšenie a stabilizáciu výšky hladín podzemných vôd. Bratislava je zásobovaná pitnou vodou zo 6 vodných zdrojov na území mesta.

Hlavné vodné zdroje:

- o Ostrov Sihot',
- o Pečniansky les,
- o Rusovce - Ostrovné lúčky – Mokrad'.

Lokálne vodné zdroje:

- o Sedláčkov ostrov,
- o Rusovce,
- o Čunovo.

Ostrov Sihot' je najstarším a najviac využívaným vodným zdrojom na území. V súčasnosti sa odber pohybuje od max. 1 200 l. s⁻¹ až po min. 270 l. s⁻¹ s priemerom 893 l. s⁻¹. V dôsledku napustenia VD Gabčíkovo je možné využívať tento vodný zdroj na maximum.

Pečniansky les - maximálne množstvo vody dodávané z tohto vodného zdroja je 390 l. s⁻¹ pričom minimum je rovné nule, čo vyplýva z charakteru tohto vodného zdroja. Tento VZ sa využíva na pokrytie odberových špičiek. Priemerné množstvo dodávané z vodného zdroja predstavuje 310 l. s⁻¹.

Ostrovné lúčky - Mokrad' – tento veľkokapacitný vodný zdroj je v súčasnosti v podstate dobudovaný, avšak využíva sa len 17 studní o celkovej výdatnosti 1 670 l. s⁻¹. Po definitívnom technologickom dobudovaní bude možné zo zdroja dodávať 2 140 l. s⁻¹. Kvalita pitnej vody zodpovedá požiadavkám pre pitnú vodu s výnimkou obsahu mangánu a železa a tiež nízkeho obsahu nasýtenia vody kyslíkom. Z uvedených dôvodov je voda upravovaná v horninovom prostredí. Vzhľadom na možnosť ďalšieho rozšírenia a zvýšenia kapacity VZ Ostrovné lúčky - Mokrad' treba zdôrazniť potrebu jeho

dôslednej ochrany. potenciálne ohrozenie kvality vody tohto VZ spočíva v nedobudovaní stokovej siete, ktorá by odvádzala odpadové vody z Jaroviec, Rusoviec a Čunova.

Sedláčkov ostrov – patrí medzi najväčšie lokálne vodné zdroje. Zo zdroja je možné odoberať max. 50 l. s⁻¹ pričom priemerný odber sa pohybuje okolo 18 l. s⁻¹.

Rusovce - vodný zdroj sa nachádza v SZ-časti intravilánu obce Rusovce. Podľa vykonaného prieskumu je odporúčané z vybudovanej studne čerpať maximálne 25 l. s⁻¹ pričom sa v priemere odoberá 18 l. s⁻¹.

Čunovo - vodný zdroj leží v západnej časti intravilánu obce Čunovo. Odporúčané množstvo čerpanej vody je stanovené na 13 l. s⁻¹ pričom sa priemerne zo zdroja odoberá okolo 6 l. s⁻¹.

Všetky vodné zdroje vyhovujú pre pitné účely podľa STN 75 7111 Pitná voda.

Kvalita podzemných vôd Kvalita podzemných vôd je sledovaná v rozsahu uvedenom v norme pre pitnú vodu STN 75 7111 okrem mikrobiologických, biologických a rádiologických ukazovateľov. Kvalita podzemných vôd v oblasti Bratislavy je systematicky sledovaná v 34 objektoch. Medzi najčastejšie prekračované ukazovatele v porovnaní s medznými hodnotami uvedenými v norme pre pitnú vodu STN 75 7111 patria celkové železo a mangán. Zvýšený obsah uvedených ukazovateľov má prírodný pôvod súvisiaci s nepriaznivými oxidačno-redukčnými podmienkami prostredia. V oblasti Bratislavy naďalej pretrváva problém znečistenia podzemných vôd celkovým železom a mangánom, dusičnanmi, dusitanmi, síranmi a chloridmi. Opakovane namerané prekročenia boli v objektoch Istrochem, vo Vajnorochoch, Jarovciach a Petržalke. Z ťažkých kovov bola prekročená limitná hodnota arzenu, opäť v objekte Šprincov majer. Viacnásobne boli prekročené koncentrácie niklu a tiež kadmia a ortuti. K opakovanému prekročeniu dochádza aj v prípade chemickej spotreby kyslíka manganistanom a naďalej pretrváva problém so znečistením NEL-UV. Zo špecifických organických látok boli namerané prekročené limitné hodnoty vzhľadom k STN 75 7111 1,2-dichlórbenzénu, 1,3-dichlórbenzénu, 1,1-dichlóreténu a 1,1,2,2- tetrachlóreténu (obrázok 1). Tento stav súvisí s koncentráciou chemického a petrochemického priemyslu v tomto regióne a taktiež hustým osídlením. Hlavnými znečisťovateľmi podzemných vôd sú priemyselné podniky a ich bývalé areály (Istrochem, Slovnaft, Matador), doprava (infiltrácie znečistenej vody z komunikácií), skládky a staré environmentálne záťaže, kanalizácia (netesnosti, havárie) a zrážková voda.

V rámci územia mesta je dôležité vo vzťahu k podzemným vodám uviesť **významné staré environmentálne záťaže**, ktoré spôsobili kontamináciu podzemnej vody a znečistenie zemín - pôdy :

Oblasť priemyselnej zóny bývalej rafinérie Apollo v Starom Meste - V tejto oblasti bola kontaminácia podzemnej vody overovaná v 3 hĺbkových úrovniach a kontaminácia zemín v 4 hĺbkových intervaloch v rámci geologického prieskumu životného prostredia, pre potreby výstavby Mostu Apollo. Preukázala sa kontaminácia podzemných vôd nepolárnymi extrahovateľnými látkami (NEL – skupinový ukazovateľ ropného znečistenia), aromatickými uhľovodíkmi – BTEX, alifatickými chlórovanými uhľovodíkmi – POX a polycyklickými aromatickými uhľovodíkmi – PAU. V súčasnosti prebehla dekontaminácia tohto územia a na území sa realizuje výstavba.

Oblasť starého Mlynského ramena vo Vrakuni - V podzemnej vode podľa posledných šetrení bol zistený vysoký obsah síranov, chloridov, zvýšené koncentrácie olova a

nepolárnych extrahovateľných látok (NEL). Bol identifikovaný rad organických látok, najviac chlórované uhľovodíky (cyklohexán) a benzotiazol. Vzhľadom na uvedené je potrebné zabezpečiť spracovanie rizikovej analýzy za účelom vyhodnotenia možných negatívnych dopadov na životné prostredie a zdravotných rizík pre obyvateľov a súčasne navrhnúť osud skládky a kontaminovaného územia.

Kontaminácia územia bývalých CHZJD - terajší DUSLO - Istrochem, a.s.. Vzhľadom na útlm výroby a postupné odstavenie najviac znečisťujúcich prevádzok Istrochemu (viskózový hodváb, GVH a pod.) sa výrazne zlepšila situácia v znečisťovaní ovzdušia. O kontaminácii územia nie sú relevantné informácie, ale je predpoklad, že na území boli v minulosti sklady a skládky rôznych chemických materiálov a odpadov, navyše bolo územie zanesené spádom z chemickej výroby. S ohľadom na predpokladané negatívne vplyvy na okolité územie orgány štátnej hygieny odporúčajú zabezpečiť celkovú rizikovú analýzu.

Oblasť VZ Podunajské Biskupice. Rozsiahle znečistenie podzemných vôd v hornej časti Žitného ostrova ropnými látkami bolo zistené v roku 1972. Ako opatrenie na sanáciu a opatrenie proti ďalšiemu šíreniu znečistenia podzemných vôd RL mimo areál Slovnaft, a.s. bol vybudovaný systém hydraulickej ochrany podzemných vôd (HOPV). V súčasnosti v mieste VZ v Podunajských Biskupiciach je kvalita podzemných vôd z hľadiska obsahu RL-NEL na úrovni kvality pitnej vody. V oblasti VZ, ako aj v priestore medzi ním a HOPV pretrváva však kontaminácia podzemných vôd alifatickými chlórovanými uhľovodíkmi, pretrváva chemické znečistenie spôsobené zvýšenými koncentraciami dusičnanov, Mn a PCB. V súčasnosti ochrana podzemných vôd pred znečistením NEL z areálu a.s. Slovnaft okrem funkčnej hydraulickej clony sa zabezpečuje aj vhodným stavebným riešením rekonštruovaných a novo navrhovaných objektov a kanalizačných sietí.

Kvalita povrchovej vody na území Bratislavy sa sleduje v rámci monitoringu kvality povrchovej vody na Slovensku, ktorý zabezpečuje SHMÚ v Bratislave. Vykonáva sa analýza pre zistenie fyzikálno-chemických, biologických a mikrobiologických ukazovateľov. Výsledky analýz sa vyhodnocujú podľa STN 75 7221 „Kvalita vody, Klasifikácia kvality povrchových vôd“.

Zdroje znečistenia na tokoch

Dunaj - z bodových zdrojov znečistenia vyúsťujú do Dunaja priemyselné odpadové vody z podniku Slovnaft, a.s. Bratislava v rkm 1863,7 (MCHB ČOV) a v rkm 1863,8 z podniku DUSLO - Istrochem Bratislava, a.s. (MCH ČOV). Z komunálnych odpadových vôd vyúsťujú do Dunaja odpadové vody z ČOV Petržalka v rkm 1862,2 .

Malý Dunaj - z významných bodových zdrojoch znečistenia vyúsťujú do Malého Dunaja chladiace odpadové vody zo Slovnaftu Bratislava, ktoré vyúsťujú v rkm 125 a 124,65 a komunálne odpadové vody z BVS,a.s. ÚČOV Vrakuňa na rkm 120,9.

Maláka - z významných bodových zdrojov znečistenia sa na toku nachádzajú: priemyselný zdroj Volkswagen Slovakia, a.s. Devínska Nová Ves, ktorého odpadové vody vyúsťujú na rkm 0,55 a BVS, a.s. prevádzkujúca ČOV Devínska Nová Ves s výústou odpadových vôd na rkm 0,7.

Kvalita vôd vo vodných nádržiach

Z hľadiska rekreačného využívania na kúpanie evidujeme v Bratislave nasledujúce štrkoviská: Zlaté piesky, Vajnorské jazera, Kuchajda, Štrkovecké jazero (nevhodné na kúpanie – nízka samočistiaca schopnosť), Veľký Draždiak, Rusovské jazero a Čunovské jazera. Kvalita stojatých povrchových vôd, mŕtvych ramien a umelých jazier má oproti podzemným vodám a povrchovým tokom oveľa vyššie bakteriologické znečistenie a znečistenie organickými látkami, a to do takej miery, že niektoré z hľadiska hygieny nevyhovujú ani pre letné kúpanie. Legálne prevádzkované sú Zlaté piesky, Veľký Draždiak a Kuchajda. Vo vzťahu k **biologickým ukazovateľom**: v ich dodržiavaní sú problémy najmä v premnožení siníc, najvyššie počty boli zistené opakovane na Kuchajde, k ich množeniu okrem teploty vody pravdepodobne prispieva aj vhodné chemické zloženie vody. Dosiaľ však nie sú dôkazy o prítomnosti toxických druhov siníc. K problémom patrí tiež výskyt sladkovodných medúzok (na Zlatých pieskoch), výskyt cercárií (parazit vodného vtáctva) na Kuchajde sa pozoruje v súvislosti s dosahovaním vyšších teplôt vody v letných mesiacoch (bez dopadov na kúpajúcich sa), * je možné očakávať aj iné znečistenie subtropického charakteru.

f. Pôdne pomery – kultúra, pôdny typ, pôdny druh a bonita, stupeň náchylnosti na mechanickú a chemickú degradáciu, kvalita a stupeň znečistenia pôd.

Štruktúra pôdnych typov a ich výmera k 1.1.2014 podľa Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky v 1.1.2014. Údaje sú v ha.

Okres	Orná pôda	Chmelnice	Vinice	Záhrady	Ovocné sady	Trávne porasty	Poln. pôda	Lesné pozemky	Vodné plochy	Zast. plochy	Ostat. plochy	Celková výmera
Bratislava I.	1	-	1	158	-	7	167	-	50	544	198	959
Bratislava II.	3123	-	15	484	65	40	3728	1052	473	2709	1287	9249
Bratislava III.	606	-	504	429	35	179	1753	3157	96	1682	778	7467
Bratislava IV.	2139	-	122	603	84	541	3489	3209	335	1396	1237	9667
Bratislava V.	4328	-	-	123	91	92	4634	668	831	1253	2034	9421
Bratislava spolu:	10197	-	642	1797	275	859	13771	8086	1785	7584	5534	36763

(zdroj: Štatistická ročenka o pôdnom fonde v SR, 2014)

K r. 2013 bolo na území mesta Bratislavy **10.197 ha** ornej pôdy, čo predstavuje **74%** výmery PP a **27,7%** výmery mesta. Poľnohospodárske pôdy na základe detailizácie kategórie typov, racionálneho využívania pôd a pôdoznaleckého hodnotenia produkčnej schopnosti pôdno-ekologických jednotiek patria do nasledovných typologicko-produkčných kategórií (BPEJ) :

- o najproduktívnejšie orné pôdy - BPEJ – 0017002; 0019002; 0019032; 0020003; 0026002; 0026012; 0119002; 0120003; 0122002

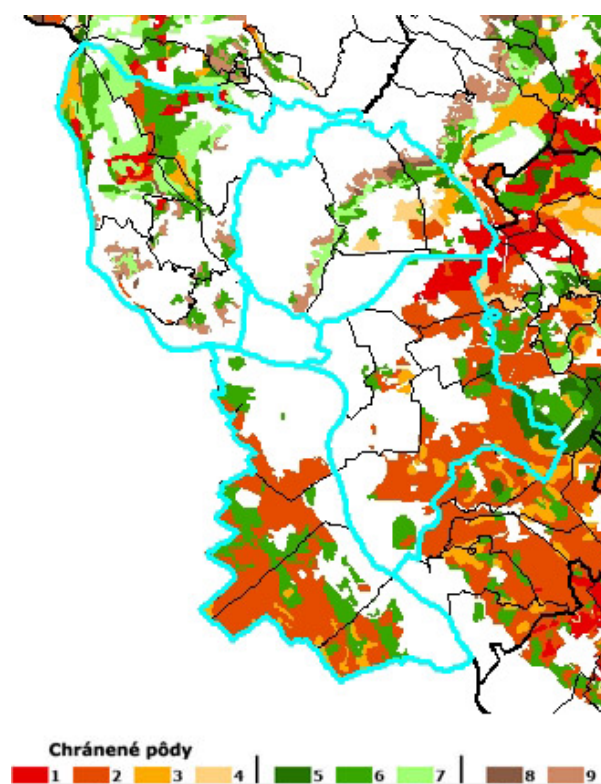
- o vysoko produkčné orné pôdy - BPEJ – 0002002; 0002012; 0017005; 0019001; 0022032; 0022035; 0026032; 0034032; 0036002; 0036005; 0036032; 0119001; 0119035
- o veľmi produkčné orné pôdy - BPEJ - 0002005; 0002035; 0003003; 0011002; 0016001; 0028004; 0036042; 0036045; 0106002; 0121001; 0124004; 0125001; 0128004; 0202002
- o produkčné orné pôdy - BPEJ – 0001001; 0011032; 0035001; 0035031; 0111002; 0112003

Zastúpenie rôznych stupňov kvality poľnohospodárskych pôd dokumentuje nasledujúca tabuľka, pričom najkvalitnejšie pôdy v stupni 1 – 4 sú predmetom zvláštnej ochrany:

Okres	Stupeň kvality poľnohospodárskych pôd								
	9	8	7	6	5	4	3	2	1
Bratislava I	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bratislava II	-	-	-	10.76	-	0.30	16.18	63.78	8.98
Bratislava III	21.16	-	15.48	15.13	1.97	20.02	6.96	-	19.28
Bratislava IV	10.79	1.07	31.92	24.93	1.10	-	12.20	0.91	17.08
Bratislava V	-	-	-	29.74	-	-	4.70	65.56	-

Zdroj: Pôdny portál, informačný servis VÚPOP, 31.7. 2014

Obrázok: rozloženie stupňov kvality poľnohospodárskej pôdy v území hl.m. SR Bratislavy

Zdroj: Pôdny portál, informačný servis VÚPOP, 31.7. 2014

f. Fauna, flóra – kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika, chránené vzácne a ohrozené druhy a biotopy, významné migračné koridory živočíchov

Bratislava má veľmi rozmanité prírodné podmienky, s ktorými súvisí bohatá druhová diverzita fauny a flóry. V kvetene Bratislavy prevládajú teplomilné nížinné prvky, na malokarpatských lokalitách sú zastúpené podhorské, zriedkavejšie horské druhy, na Devínskej Kobyle sa vyskytujú druhy panónske. Na základe literárnych údajov a súčasného floristického výskumu sa uvádza pre územie Bratislavy cca 1300 taxónov vyšších rastlín na druhovej a poddruhovej úrovni a cca 100 z kultúr splaňujúcich rastlín. Zo spomínaného počtu 1300 druhov figuruje v Zozname vyhynutých, nezvestných, endemických, ohrozených a vzácných druhov vyšších rastlín flóry Bratislavy (Feráková a kol.: Ohrozená flóra Bratislavy) 569 taxónov zaradených do červeného zoznamu, čo predstavuje 43,73%. Neohrozená zložka fytogenofundu predstavuje 56,27%. Na území Bratislavy sa nachádzajú druhy, ktoré tu majú jedinou lokalitu výskytu na Slovensku ako napr. kozinec drsný (*Astragalus asper*), rešetliak skalný pravý (*Rhamnus saxatilis* subsp. *saxatilis*), ihlica nízka (*Ononis pusilla*), konringia rakúska (*Conringia austriaca*). Nachádzajú sa tu aj ďalšie veľmi zriedkavé taxóny ako napr. hmyzovník pavúkovitý pravý (*Ophrys sphegodes* subsp. *sphegodes*), palina rakúska (*Artemisia austriaca*), pokrut jesenný (*Spiranthes spiralis*), vstavač ploštičný pravý (*Orchis coriophora* subsp. *coriophora*). Uvedené druhy sa nachádzajú na lokalitách, ktoré majú doposiaľ zachované vhodné ekologické podmienky. Nájdeme ich predovšetkým v Malých Karpatoch, na Devínskej Kobyle a v dunajských lužných lesoch. Na tieto lokality sú viazané aj mnohé vzácne druhy živočíchov ako napr. bobor (*Castor fiber*), sova obyčajná (*Strix aluco*), užovka stromová (*Elaphe longissima*), rosnička zelená (*Hyla arborea*), modlivka zelená (*Mantis religiosa*). Prirodzené spoločenstvá rastlín a živočíchov sú však nútené sústavne ustupovať intenzívnemu rozvoju mesta.

FAUNA

Urbanizačný proces spôsobuje v prírodnom prostredí výrazné zmeny v kvalite ekosystémov a ich biotopov. Priamo sa to odráža aj v distribúcii a dynamike početnosti a kvalitatívnom zložení terestrických a vodných živočíchov. Živočíšne spoločenstvá citlivo reagujú na zmeny podmienok, v prípade urbanizovanej krajiny je ich výskyt limitovaný silnou antropogénnou záťaženosťou územia. Výskum jednotlivých živočíšnych skupín v urbanizovanom prostredí sa orientoval skôr na výskum v zachovaných zvyškoch pôvodných spoločenstiev v súvislosti s ochranou pôvodných stanovišť a biotopov. V oblasti Bratislavy išlo najmä o výskumy v chránených územiach, resp. v zachovaných častiach pôvodných biotopov (CHKO Malé Karpaty, CHKO Dunajské luhy, CHKO Záhorie).

Druhová ochrana živočíchov je zabezpečená zákonom č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny a vyhláškou č. 158/2014 Z.z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 24/2003 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.

Bratislava patrí zo zoogeografického hľadiska (Čepelák, 1980) do 2 provincií: Karpaty a Vnútrokarpatské znížieniny, pričom Karpatská provincia zasahuje do územia oblasťou Západné Karpaty s vnútorným obvodom (západný okrsok) a provincia Vnútrokarpatské znížieniny zasahuje Panónskou oblasťou – dyjsko-moravským

obvodom (moravský okrsk dolnomoravský i záhorský) a juhoslovenským obvodom (dunajský okrsk lužný i pahorkatinový). Zložka mediteránna zahŕňa druhy južného pôvodu, ktoré prenikli na naše územie nížinou, v súčasnosti sú usadené v teplých dolinách a na južne exponovaných svahoch Malých Karpát.

Všetky druhy obojživelníkov, plazov aj vtákov (okrem urbanizovanej formy holuba divého – *Columba palumbus* forma *domestica*) sú chránené v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. a Prílohy č. 4 k vyhláške č. 24/2003 Z. z.

FLÓRA

Z botanického hľadiska predstavuje Bratislava veľmi atraktívne územie. Druhovú bohatosť podmieňuje fakt, že leží na styku dvoch fytogeografických oblastí, podľa fytogeografického členenia (Futák, 1980) je to oblasť panónskej flóry (*Pannonicum*) a západokarpatskej flóry (*Carpaticum occidentale*). V podrobnejšom členení sa oblasť panónskej flóry ďalej člení do fytogeografického obvodu eupanónskej xerothermnej flóry (*Eupannonicum*) a fytogeografických okresov 4. Záhorská nížina a 5. Devínska Kobyla, kde patrí IV. okres a do fytogeografického okresu 6. Podunajská nížina je zaradený I., II., III. a V. okres. Oblasť západokarpatskej flóry s fytogeografickým obvodom predkarpatskej flóry (*Praecarpaticum*) a fytogeografickým okresom 10. Malé Karpaty zasahuje do III. a IV. okresu.

Z hľadiska kvalitatívnej charakteristiky rastlinnej pokrývky Bratislavy má významné postavenie potenciálna prirodzená vegetácia. Potenciálna prirodzená vegetácia predstavuje takú vegetáciu, ktorá by sa vyvinula za súčasných klimatických, pôdnych a hydrologických podmienok, keby nebola nijako ovplyvňovaná človekom. Takáto vegetácia reprezentuje rovnovážny stav rastlínstva vo vzťahu k danému prírodnému prostrediu, a preto predstavuje vhodné východisko pre návrh druhového zloženia novo zakladanej zelene. Pre záujmové územie sú charakteristické nasledovné mapovacie vegetačné jednotky (Michalko a kol., 1986):

- bukové kvetnaté lesy podhorské
- bukové kyslomilné lesy podhorské
- bukové lesy kvetnaté
- bukové lesy vápnomilné
- dubové kyslomilné lesy
- dubové nátržníkové lesy
- subxerofilné a borovicové xerofilné lesy
- dubové xerothermofilné lesy ponticko-panónske
- dubové xerothermofilné lesy submediteránne a skalné stepi
- dubovo-cerové lesy
- dubovo-hrabové lesy karpatské
- dubovo-hrabové lesy panónske
- podhorské jelšové lužné lesy
- koreňujúce spoločenstvá stojatých vôd
- lipovo-javorové lesy
- lužné lesy nížinné
- lužné lesy podhorské a horské
- lesy vrbovo-topoľové.

Druhov ochrana rastlín je zabezpeen zákonom . 543/2002 o ochrane prírody a krajiny a vyhláškou . 158/2014 Z.z., ktorou sa mení a dopla vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky . 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon . 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.

Vznamn lokality flóry na území Bratislavy

(spracované podla údajov Bratislavského regionálního ochranrskho združenia - BROZ)

1. Biskupické rameno – vodné spoločenstvá
2. Les v Hrabnch – schválený osobitný režim ochrany, jedna lokalita *Astragalus asper* na Slovensku
3. Klokoovy hj pri Starohjskej ulici – porast so *Staphylea pinnata*
4. Malý Draždiak – vodné spoločenstvá
5. Chorvátske rameno – schválený osobitný režim ochrany, vodné a pobrežné spoločenstvá s *Hippuris vulgaris*
6. Dunajská hloina a kostravova step pri Bajdli – xerothermné spoločenstvá
7. luny les pri odbočke do Jaroviec pri Jankovch poliach – *Leucojum aestivum*
8. Podhorské – xerothermné spoločenstvá s chránenými a ohrozenými druhmi
9. zky les – xerothermné spoločenstvá s chránenými a ohrozenými druhmi
10. Rusovské zmocke rameno – schválený osobitný režim ochrany, vodné spoločenstvá, *Hippuris vulgaris*
11. Jezuitsky les – lesné spoločenstvá s *Quercus frainetto*
12. Dúbravská hlavica – xerothermné spoločenstvá s ohrozenými druhmi
13. les medzi lesoparkom a patrontnm lesom – vrbovy porast s ohrozenými druhmi
14. les medzi unovom a Dunajom – *Galanthus nivalis subsp. imperati*
15. Brezovica – lesné spoločenstvo s *Quercus frainetto*
16. parcela pri Rybrskej skale – *Calcirapa solstitialis*
17. Rusovsky park – historická zeleň, schválený osobitný režim ochrany, dendrologicky významný objekt, xerothermné spoločenstvá s ohrozenými druhmi
18. kameňolom Srdce – ohrozené druhy
19. Slovanský ostrov pri Devne – mkky luny les
20. lvobrena inundcia Moravy – vodné spoločenstvá s lunm lesom
21. Karloveské rameno a Sihoť – vodné spoločenstvá a luny les
22. lesostep pod Holm vrchom – xerothermné spoločenstvá s ohrozenými druhmi
23. Devín, areál hradu a celý hradný kopec – schválený osobitný režim ochrany, výskyt *Artemisia austriaca*, xerothermné spoločenstvá, NKP, *locus classicus*
24. Sad Janka Kráľa – dendrologicky významný objekt
25. Bažantnica – dendrologicky významná lokalita
26. Hrubá lka – vodné a mokraďové spoločenstvá
27. Pekná cesta – výskyt *Ruscus hypoglossum*
28. Malý Dunaj – vodné a pobrežné spoločenstvá
29. Slovanský ostrov a Sihoť – izolované plochy s xerothermnm spoločenstvom a ohrozenými druhmi
30. cintoríny v oblasti Kráľovského údolia – nelesná drevinová vegetácia
31. Slavín – zvyšky vinohradnckch rán
32. Mlynská dolina, potok Vydrca – brehové porasty
33. Kalvária – dendrologicky významná lokalita

34. Hradný vrch – výskyt *Jovibarba hirta*, *Calcitrapa solstitialis*, najpôvodnejšie spoločenstvá na skalných rebrách
35. Dúbravčice – mokraďové spoločenstvo
36. Mlynská dolina ZOO – výskyt *Ruscus hypoglossum*
37. Krasňany – výskyt *Ruscus hypoglossum*
38. Rača – výskyt *Ruscus hypoglossum*
39. Devín-Široká medza – xerothermné spoločenstvá s výskytom chránených a ohrozených druhov
40. Dlhé diely – výskyt *Asplenium adiantum-nigrum*
41. Dolné Gronáre – teplomilné dúbravy
42. Kamzík – dendrologicky významná lokalita (bývalá botanická záhrada)
43. Rača, cesta na Biely kríž – dendrologicky významná lokalita, cca 100 ročný porast *Pseudotsuga mensiensis*
44. Mokrá jama – lesné a lemové spoločenstvá, xerothermné spoločenstvá
45. Koliba Stráže – databanka *Vitis vinifera*
46. Drotárska ul. – areál VŠVÚ – zvyšky vinohradníckych osád
47. Lamač – Plánky – trávnaté spoločenstvo
48. Lamač – okolie kameňolomu – xerothermné spoločenstvá
49. Vajnorská dolina – komplex biotopov s chránenými a ohrozenými rastlinami
50. Vraľka ČOV – *Scirpoides holoschoenus*
51. Starý les – ohrozené druhy, xerothermné spoločenstvá
52. Xerothermné biotopy juho-západných svahov Malých Karpát – ohrozené druhy, xerothermné spoločenstvá
53. Zvyšok Mŕtveho ramena pri Malom Draždiaku – mokraďové spoločenstvá.

BIOTOPY

Územie Bratislavy je charakteristické rôznorodosťou prírodných podmienok a tým aj relatívne vysokou biodiverzitou.

Nachádza sa tu množstvo vzácných biotopov národného aj európskeho významu:

- Aluviálne lúky zväzu *Cnidion venosi*
- Bukové a jedľové kvetnaté lesy
- Dealpínske travinnobylinné porasty
- Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou
- Karpatské a panónske dubovo-hrabové lesy
- Kyslomilné bukové lesy
- Lipovo-javorové sutinové lesy
- Lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek
- Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy
- Nespevnené karbonátové skalné sutiny montánneho až kolinného stupňa
- Nesprístupnené jaskynné útvary
- Nížinné a podhorské kosné lúky
- Nížinné až horské vodné toky s vegetáciou zväzu *Ranunculion fluitantis* a *Callitriche-Batrachion*
- Pionierske porasty na plytkých karbonátových a bázických substrátoch zväzu *Alyso-Sedion albi*

- Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a /alebo ponorených cievnatých rastlín typu *Magnopotamion* alebo *Hydrocharition*
- Rieky s bahnitými až piesočnatými brehmi s vegetáciou zväzov *Chenopodionrubri* p.p. a *Bidentition* p.p.
- Subpanónske travo-bylinné porasty
- Suchomilné travinnobylinné a krovinové porasty na vápnitom podloží (*dôležité stanovišťa *Orchideaceae*)
- Teplomilné panónske dubové lesy
- Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa
- Xerothermné kroviny.

Významné migračné koridory živočíchov

Územím Bratislavy prechádza niekoľko významných migračných ťahov. Je to v prvom rade rieka Dunaj. Podľa schválenej dokumentácie územného systému ekologickej stability predstavuje tok Dunaja biokoridor nadregionálneho významu. Z hľadiska vtákov ide o interkontinentálnu migračnú cestu, ktorá vedie popri východnom pobreží Afriky cez Malú Áziu, západné pobrežie Čierneho mora a tokom Dunaja do strednej Európy. Z hľadiska terestrických organizmov má mimoriadny význam provincionálny biokoridor Malé Karpaty – Devínska Kobyla – Devín – Hainburgské kopce.

Detailnú analýzu je možné nájsť v práci Hrnčiarová, T. a kol.: Krajinnoeekologické podmienky rozvoja Bratislavy, Veda, Bratislava 2006.

g. Krajina – štruktúra, typ, scenéria, stabilita, ochrana.

Hlavnými celkami krajinej štruktúry Bratislavy sú masív a zeleň Malých Karpát, Devínskej Kobylky, lužných lesov, alúvium Moravy, vinohrady na svahoch Malých Karpát, poľnohospodárska krajina Podunajskej nížiny a západnej časti mesta, vodné toky Dunaja a jeho zachovaných ramien, Moravy, Malého Dunaja, jestvujúce menšie vodné toky, spolu s vodnými plochami bývalých štrkovísk a plochou vodného diela na Dunaji i Jurský Šúr v dotykovom území, charakterizujú špecifický krajinný potenciál mesta a svojimi estetickými a výtvarnými hodnotami dotvárajú jeho špecifický obraz, vrátane charakteristickej prírodnej veduty. Bratislava vďaka svojej polohe a geomorfologickým danostiam územia má bohaté a rôznorodé prírodné zázemie a bohato zastúpené krajnotvorné prvky. Prírodné prvky sú však zastúpené nepravidelne a na mnohých miestach sú poškodené. Chýbajú väčšie biologicky významné plochy zelene v urbanizovanom prostredí. Za posledné desaťročie sa v zastavanom území mesta nepodarilo zrealizovať nový biologicky plnohodnotný verejný park. Na prírodné i socioekonomické prostredie mesta negatívne vplýva najmä znečistenie ovzdušia, vôd, vysoká produkcia odpadových látok, zvýšená hluková záťaž a iné stresujúce faktory (napr. elektromagnetický smog, radón, erózia pôdy, degradácia a devastácia územia, poškodenie vegetácie a i.).

Lesné pozemky zaberajú na území mesta plochu cca 8 095 ha, čo tvorí zhruba 22% výmery mesta, resp. 190 m²/ 1 obyv. Bratislavy (podľa dostupných noratívov znamená

uvedená výmera dobrú kategóriu hodnoty prírodného zázemia). Z hľadiska rozdelenia lesa podľa kategórií : lesy osobitného určenia - 98%, lesy ochranné - 2% z celkovej plochy lesov. Mestské lesy v Bratislave (MLB, zriadené v r. 1994) obhospodarujú z uvedenej výmery 3 059 ha LP. Krajínovotvorná funkcia lesnej krajiny na území Bratislavy je zvýraznená morfológiou reliéfu, veľkosťou lesných štruktúr a ich rozmiestnením v organizme mesta. Dominantná časť lesov je sústredená do oblasti masívu Malých Karpát a Devínskej Kobyly, menšia časť lesných porastov lemuje obojstranne tok Dunaja, špecifickou významnou lesnou plochou je Sitina. Údržba a obnova lesných porastov je vo všeobecnosti v tomto období komplikovaná, na území Bratislavy sa vyskytujú problémy v lesopestovnej a ťažbovej činnosti, riešia sa operatívne aj problémy funkčného členenia, rekreačného využívania, ochrannárske opatrenia, mimoprodukčné funkcie atď., nakoľko bratislavské lesy sú súčasťou CHKO Malé Karpaty i súčasťou Bratislavského lesného parku (BLP). Pôsobenie lesnej krajiny je viazané aj na historický obraz a scenériu mesta Bratislavy, v ktorých lesné porasty tvoria najvyššiu vrstvu výškového usporiadania.

Prírodný rámec mesta, dotvárajúci estetické a výtvarné hodnoty vedúce mesta, je neustále narúšaný najmä investičnými aktivitami, ktoré sa často dostávajú až do bezprostrednej blízkosti uvedených lesných masívov, niektoré sú realizované aj na lesných pozemkoch. V lesopestovnej činnosti sa používajú rôzne ihličnaté a listnaté dreviny, ktoré nie vždy zodpovedajú stanovištným podmienkam. Medzi najodolnejšie patria dreviny z rodov buk, javor, jaseň a hrab; naopak najmenej odolnými sú smrek, brest, lipa a dub. V drevinovej skladbe porastov s ohľadom na meniace sa podmienky prostredia možno očakávať vo výhľadovom období používanie čoraz širšieho spektra drevín. Pri pestovaní lesov v podunajskej oblasti sa v minulosti využívali monokultúry šľachtených topoľov, po zlepšení hydrologických pomerov v súčasnom zložení už prevláda jaseň, agát a topoľ domáci. Aj v dendrologickej skladbe lužných lesov sa očakávajú zmeny.

Poľnohospodárska krajina v Bratislave prešla špecifickým vývojom. Pod jej súčasný stav sa podpísal celý rad negatívnych zásahov. Najviac negatívne postihnutou časťou územia sú kontaktné zóny sídla a poľnohospodárskej pôdy. Toto územie sa vyznačuje najväčšou dynamikou premien, ale aj devastáciou a degradáciou prostredia. V poslednom období sa zvyšujú investičné tlaky na vinice, záhradkárske osady a lokality, ale problémy sú aj s udrжанím výmery ovocných sádov a s intenzitou využívania ornej pôdy (zaburinené pozemky, nevyužívané meliorácie).

Urbanizovaná krajina Bratislavy tvoria mestotvorné štruktúry. Zaujímavé je najmä spolupôsobenie urbanizovaného územia a jeho usporiadanie vo vzťahu k aktívnym štruktúram vnútromestskej zelene. Zelené plochy intravilánu a zastavaného územia mesta sú predmetom dlhodobého sledovania a vyhodnocovania, predovšetkým z pohľadu kvantitatívnych a kvalitatívnych ukazovateľov. Možno konštatovať, že Bratislava v historickom kontexte bola známa ako mesto parkov a záhrad, avšak pod tlakom investorov sú atakované prakticky všetky plochy zelene.

h. Chránené územia, chránené stromy a ochranné pásma podľa osobitných predpisov [napr. národné parky, chránené krajinné oblasti, navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, súvislá európska sústava chránených území (Natura 2000), chránené vodohospodárske oblasti], územný systém ekologickej stability (miestny, regionálny, nadregionálny).

Chránené územia

Na územie Bratislavy zasahujú tri veľkoplošné chránené územia – chránené krajinné oblasti (CHKO): CHKO Dunajské luhy, CHKO Malé Karpaty a CHKO Záhorie, v ktorých platí v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny (v znení neskorších predpisov) druhý stupeň ochrany.

V roku 2012 bolo na území Bratislavy 15 chránených areálov (CHA), 9 prírodných rezervácií (PR), 1 národná prírodná rezervácia (NPR), 3 prírodné pamiatky (PP), 1 národná prírodná pamiatka (NPP) a 1 chránený krajinný prvok (CHKP), 4 chránené vtáčie územia – Malé Karpaty, Záhorské Pomoravie, Dunajské Luhy a Sysľovské polia.

Tab. Maloplošné chránené územia na území Bratislavy

Názov chráneného územia	Kategória	Stupeň ochrany	Výmera (v ha)
Devínske alúvium Moravy	CHA	3.	253,16
Devínska Kobyla	NPR	4.	101,12
Devínska hradná skala	NPP	4.	1,70
Devínska lesostep	PP	4.	5,09
Fialková dolina	PR	5.	20,59
Štokeravská vápenka	PR	4.	12,71
Lesné diely	CHA	4.	0,52
Horský park	CHA	4.	22,96
Bôrik	CHA	4.	1,43
Borovicový lesík	CHA	4.	0,80
Zeleň pri vodárni	CHA	4.	0,23
Kochova záhrada	CHA	4.	0,49
Parčík pri Avione	CHA	4.	0,21
Rösslerov lom	PP	4.	2,38
Hrabiny	CHA	4.	7,05
Chorvátske rameno	CHA	4.	11,10
Jarovská bažantnica	CHA	4.	78,26
Panský diel	PP	4.	15,60
Kopáčsky ostrov	PR	5.	82,62
Topoľové hony	PR	5.	60,06
Poľovnícky les	CHA	4.	7,50
Bajdel'	CHA	4.	8,68
Gajc	PR	4.	62,72
Dunajské ostrovy	PR	5.	219,71
Ostrovné lúčky	PR	4.	54,93
Starý háj	PR	5.	76,65

Vápenický potok	CHKP	4.	3,36
Slovanský ostrov	PR	4.	34,4
Pečniansky les	CHA	4.	295,4
Sihoť	CHA	4.	234,9
Soví les	CHA	4.	41,9
CELKOM			1641,93

Lokality NATURA

Na území Bratislavy sú tiež lokalizované územia zaradené do Súvislej európskej sústavy chránených území (NATURA 2000). Podľa § 26 a §27 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny (v znení neskorších predpisov) sú to Chránené vtáčie územia (CHVÚ) a Územia európskeho významu (ÚEV). Zoznam ÚEV je uvedený v tabuľkovom prehľade rovnako ako aj zoznam CHVÚ.

Tab.: Zoznam území európskeho významu na území Bratislavy, resp. území, ktoré do k. ú. mesta zasahujú

Názov územia	kód	Celá výmera (ha)	Katastrálne územie	V pôsobnosti
Bratislavské luhy	SKUEV0064	668,23 ha	Devín, Karlova Ves, Petržalka	ŠOP-RS Bratislava
Ostrovne lúčky	SKUEV0269	613,56 ha	Čunovo, Rusovce	CHKO Dunajské luhy
Devínska Kobyla	SKUEV0280	649,26 ha	Devín, Devínska Nová Ves, Dúbravka	CHKO Malé Karpaty
Biskupické luhy	SKUEV0295	869,03 ha	Podunajské Biskupice, Ružinov	CHKO Dunajské luhy
Devínske alúvium Moravy	SKUEV0312	173,29 ha	Devínska Nová Ves	CHKO Záhorie
Rieka Morava	SKUEV0314	372,33 ha	Devín, Devínska Nová Ves	CHKO Záhorie
Vydrica	SKUEV0388	7,1 ha	Vinohrady	CHKO Malé Karpaty
Devínske lúky	SKUEV0396	40,5 ha	Devínska Nová Ves	CHKO Záhorie
Devínske jazero	SKUEV0313	1307,83 ha	Vačková, Mást III, Stupava, Vysoká pri Morave, Bystrická hora	CHKO Záhorie
Homolské Karpaty	SKUEV0104	5172,44 ha	Borinka, Grinava, Limbach, Lozorno, Neštich, Rača, Stupava, Svätý Jur, Záhorská Bystrica I	CHKO Malé Karpaty
Hrušovská zdrž	SKUEV0270	33,14 ha	Kalinkovo, Podunajské Biskupice	CHKO Dunajské luhy

Tab.: Zoznam chránených vtáčích území na území Bratislavy, resp. území, ktoré do k. ú. mesta zasahujú k 31.12. 2012

Názov územia	Plocha ha celá	Katastrálne územie
Malé Karpaty	50 633,6	Rača, Vajnory, Záhorská Bystrica I
Dunajské luhy	16 511,58	Podunajské Biskupice, Ružinov, Karlova Ves, Čunovo, Jarovce, Petržalka, Rusovce
Sysľovské polia	1 772,94	Jarovce, Rusovce a Čunovo
Záhorské Pomoravie	31 072,92	Devínska Nová Ves, Záhorská Bystrica I

Mokrade

Podľa údajov ŠOP SR sa na území Bratislavy nachádza niekoľko regionálne (R) a lokálne (L) významných mokradí. Do kategórie mokradí regionálneho významu patria lokality rôznej veľkosti s výraznejším hydrologickým, biologickým a ekologickým ovplyvňovaním okolia (minimálne niekoľkých obcí). Zaraďujeme k nim aj lokality výskytu významných chránených a ohrozených druhov fauny a flóry. Regionálne významné sú aj chránené územia, územia netypické alebo naopak charakteristické pre daný región (okres, kraj, geomorfologický celok) Patria k nim aj významné stanovišťa, a miesta rozmnožovania fauny mokradí. K mokradiam lokálneho významu zaraďujeme menšie lokality ovplyvňujúce najbližšie okolie, so sústredeným výskytom bežných druhov rastlín a živočíchov viazaných na mokrade. Patria k nim aj mokrade s miestnym hydrologickým významom a lokality významné svojou ekostabilizačnou funkciou, napríklad ako liahniská obojživelníkov, lokality významné produkciou rýb a podobne. Zoznam mokradí je uvedený v tabuľkovom prehľade.

Tab. : Zoznam mokradí na území Bratislavy

	Názov mokrade	Výmera (m ²)	Katastrálne územie	Kategória
1	Zlaté piesky	507 000	Ružinov	L
2	Rameno v Starom háji	300 000	Petržalka	L
3	Chorvátske rameno Bratislava – Lúky	300 000	Petržalka	L
4	Rusovecké štrkovisko	264 000	Rusovce	L
5	Malý Draždiak, Bratislava – Lúky	250 000	Petržalka	L
6	Čunovo	160 000	Čunovo	L
7	Vajnorka	115 000	Vajnory	L
8	Bez názvu	78 000	Rusovce	L
9	Rusovecké rameno	75 000	Rusovce	L
10	Kalná	60 000	Bratislava	L
11	Dve jamy	50 000	Petržalka	L
12	Kuchajda	50 000	Nové Mesto	L

	Názov mokrade	Výmera (m ²)	Katastrálne územie	Kategória
13	Štrkovecké jazero	47 000	Ružinov	L
14	Železná Studienka	25 000	Nové Mesto	L
15	Pánske nivy (Petržalka)	25 000	Petržalka	L
16	Širokô	18 000	Čunovo	L
17	Rohlík	15 000	Ružinov	L
18	Topoľové hony – štrkovisko	15 000	Podunajské Biskupice	L
19	Rameno na ostrove Kopáč	10 000	Podunajské Biskupice	L
20	Prostredný vršok	4 000	Rača	L
21	Štrkovisko pri Bajdeli	2 000	Podunajské Biskupice	L
22	Topoľové hony - bahnisko	2 000	Podunajské Biskupice	L
23	Malé diely	910	Devínska Nová Ves	L
24	Devín	80 000	Devín	R
25	Rybník Šprinclov majer	60 000	Vajnory	R
26	Hofierske lúky	50 000	Devínska Nová Ves	R
27	Jazierko Tiki-Taki	25 000	Vrakuňa	R
28	Starý les – rameno	20 000	Podunajské Biskupice	R
29	Za mlákou	3 000	Devínska Nová Ves	R

Do zoznamu Ramsarských lokalít boli zaradené aj 2 mokradové biotopy: Dunajské luhy a Niva Moravy.

Chránené stromy

V Bratislave sa nachádzalo k 31.12.12 celkom 28 chránených stromov na 26 lokalitách, chránených podľa § 49 zákona o ochrane prírody a krajiny.

Chránené vodohospodárske oblasti

Chránené vodohospodárske oblasti (CHVO) predstavujú územie, ktoré svojimi prírodnými podmienkami tvorí významnú prirodzenú akumuláciu povrchových a podzemných vôd. Časť územia hlavného mesta SR Bratislavy (k. ú. Podunajské Biskupice a časti k. ú. Ružinov a Trnávka) spadá do Chránenej vodohospodárskej oblasti (CHVO) Žitný ostrov vyhlásenej nariadením vlády SSR č. 46/1978 Zb. Hranicu CHVO na území Bratislavy tvorí Malý Dunaj. K vodohospodársky významným tokom patria na území Bratislavy: Dunaj, Morava, Malý Dunaj, Mláka a Vydrica.

Vodné zdroje

Na území Bratislavy je v súčasnosti prevádzkovaných 6 vodných zdrojov (viď tabuľkový prehľad), z toho 3 veľkozdroje, situované najmä popri Dunaji, a to v petržalskej a rusovsko-čunovskej oblasti a 3 miestne zdroje pitných vôd. Všetky vodné zdroje majú vyhlásené ochranné pásma s limitovanými režimami využitia územia v rámci vymedzenia jednotlivých pásiem hygienickej ochrany.

Tab. : Zoznam vodárenských zdrojov na území Bratislavy

Názov územia	Priemerný odber vody (l/s)	Katastrálne územie	Okres	Ochranné pásmo vodárenského zdroja
Sedláčkov ostrov	18	Devín	BA IV	I., II. stupňa nad 6 ha
Sihoť	893	Karlova Ves	BA IV	I., II. stupňa nad 6 ha
Pečniansky les	310	Petržalka	BA V	I., II. stupňa nad 6 ha
Rusovce	18	Rusovce	BA V	I a II. stupňa do 6 ha
Rusovce – Ostrovné lúčky	900	Rusovce, Čunovo	BA V	I., II. stupňa nad 6 ha
Čunovo	6	Čunovo	BA V	I., II. stupňa do 6 ha

Ide o vodné zdroje určené prioritne na zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou. V bratislavskej oblasti je kvalita pitných vôd, čerpaná zo zdrojov podzemných vôd, dobrá. Súčasná kapacita vyššie uvedených vodných zdrojov predstavuje zo 104 studní 3 045 l/s. Vďaka výborným hydrogeologickým podmienkam súvisiacim s kvartérnymi náplavami Dunaja má Bratislava vodné zdroje dostatočnej kapacity. Zásobovanie obyvateľov Bratislavy pitnou vodou v súčasnosti spĺňa parametre stanovené normou STN 757 111; kvalita pitnej vody z veľkozdrojov Bratislavy je ustálená a vyhovujúca.

K ostatným vodárenským zdrojom na území Bratislavy patria štrkoviská: Zlaté piesky, Vajnorské jazero I a II, Kuchajda, Štrkovecké jazero, Ružinovské jazero, Veľký a Malý Draždiak, Čunovské jazero, Rusovské jazero. Väčšina týchto vodných plôch vznikla v dôsledku ťažby štrkopieskov. Tieto vodné plochy nemajú stanovenú legislatívnu ochranu. K zdrojom povrchových vôd v záujmovom území patrí aj vodná nádrž Gabčíkovo, ktorá neplní iba funkciu zachytávania vody, ale má aj energetický, plavebný a rekreačný význam.

i. Územný systém ekologickej stability

Územný systém ekologickej stability (ÚSES) tvorí ekologickú sieť, ktorá v sebe obsahuje plošné a líniové prvky. Do návrhu regionálneho ÚSES Bratislavy (Králik, Trenčanská et al., 1994) boli zaradené¹:

Biocentrá:

1. NBc Dolnomoravská niva
2. RBc Devínske jazero
3. RBc Jelšiny – mlyn
4. RBc Kamenáče
5. PBc Devínska Kobyla
6. RBc Devín

¹ Použité skratky: PBc – provinciálne biocentrum, NBc – nadregionálne biocentrum, RBc – regionálne biocentrum, PBK – provinciálny biokoridor, NBK – nadregionálny biokoridor, RBK – regionálny biokoridor.

7. RBc Vajnorská dolina
8. RBc Zbojnička – Panský les
9. RBc Pekná cesta (Chlmec)
10. RBc Hrubý vrch (Drieňovec)
11. RBc Hrubá pleš
12. RBc Železná studnička 1. a 2.
13. RBc Železná studnička 3. a 4.
14. LBc Štrkovecké jazero – nebolo predmetom zadania
15. LBc Rohlík
16. RBc Sitina – Starý grund
17. RBc Machnáč
18. RBc Horský park – Slavín
19. RBc Kalvária
20. RBc Koliba – Stráže
21. RBc Hradný vrch
22. NBc Bratislavské luhy
23. RBc Prievoz – Vrakuňa
24. RBc Vajnorka
25. RBc Zlaté piesky
26. RBc Kalná
27. RBc Kuchajda
28. RBc Šprinclov majer
29. RBc Tanieriky – Lesík
30. RBc Malý ostrov
31. RBc Háj
32. RBc Sihot'
33. RBc Slovanský ostrov
34. RBc Pečenský les
35. RBc Bažantnica
36. RBc Nové Košariská – štrkovisko
37. RBc Sad Janka Kráľa
38. RBc Soví les
39. RBc Draždiak
40. RBc Rusovce
41. Chorvátske rameno – juh
42. Chorvátske rameno – sever
43. Podunajské Biskupice VZ

Počet RBc bol korigovaný v rámci ZaD 02 v súlade so spresneným a doplneným R-ÚSES (spracovateľ: ENVIROCONSULTING - Mgr. J. Petrakovič, december 2003) na 35 Bc. Vypustené boli plochy Štrkovecké jazero, Rohlík, Kuchajda, Tanieriky – Lesík a Chorvátske rameno, pridaná bola lokalita Podunajské Biskupice VZ.

Biokoridory:

- I. NBK Alúvium Moravy
- II. RBK Stará mláka s prítokmi
- III. RBK Lamač - Devínska Kobyla plochy zelene - areál bývalého JRD Devín,

- IV. PBK Malé Karpaty - Devínska Kobyla - Devín - Hainburgské kopce
- V. RBK Devínska Kobyla - Marchfeld
- VI. NBK – JV svahy Malých Karpát
- VII. NBK – SZ svahy Malých Karpát
- VIII. RBK Vydrica s prítokmi
- IX. RBK Koliba – Slavín - Sitina
- X. RBK Horský park – Hradný vrch - Ondrejský cintorín
- XII. RBK – Horský park – Ružinov
- XIIA. RBK Líščie údolie
- XIII. PBK Dunaj
- XIV. NBK Rajka – Čunovo – Rusovce - Jarovce - Bažantnica – Pečenský les
- XV. NBK Malý Dunaj
- XVI. RBK – Malé Karpaty – Malý Dunaj (Mladá Garda – Kuchajda – Malý Dunaj)
- XVIA. RBK Zlaté piesky – parčík pri kúpalisku Delfín
- XVII. RBK Račiansky potok s prítokmi
- XVIII. RBK potok Struha
- XIX. NBK Šúrsky kanál
- XX. RBK Šúrsky kanál – Malý ostrov
- XXI. NBK Topoľové hony – Rovinka – Malý Dunaj
- XXII. NBK Bratislavské luhy – Neziderské jazero
- XXIII. RBK Chorvátske rameno
- XXIV. RBK Kopáč – Rovinka
- XXV. RBK Malý Dunaj – Lieskovec
- XXVI. RBK Jarovské rameno – MČ Petržalka – Sad J. Kráľa – Pečenský les
- XXVII. RBK – Jarovské rameno – Bažantnica
- XXVIII. RBK – Dunajské luhy pri Čunove – RBc Rusovce (č. 40)
- XXIX. RBK Rusovský kanál (úsek Ostrovné lúčky - hranica s Maďarskom).

j. Obyvateľstvo – demografické údaje (napr. počet dotknutých obyvateľov, veková štruktúra, zdravotný stav, zamestnanosť, vzdelanie), sídla, aktivity (poľnohospodárstvo, priemysel, lesné hospodárstvo, služby, rekreácia a cestovný ruch), infraštruktúra (doprava, produktovody, telekomunikácie, odpady a nakladanie s odpadmi).

Počet obyvateľov – Od druhej polovice 90-tych rokov dochádza v Bratislave k postupnému útlmu rastu obyvateľstva, ktorý sa prejavil v mínusových hodnotách ako prirodzeného, tak i mechanického prírastku. Tendencia poklesu rastu obyvateľstva je spôsobená viacerými faktormi, vyplývajúcimi zo spoločenských a hospodárskych podmienok v samotnom štáte, ktoré sa prejavujú hlavne v zabezpečení životných podmienok, v stabilizácii pracovného postavenia mladých ľudí, čo sa odráža v posunutom veku sobášnosti a zníženej pôrodnosti. Dlhodobejší pokles živorodenosti už od polovice 80-tych rokov 20. storočia spôsobil znižovanie prirodzeného prírastku obyvateľstva do takej miery, že od roku 1995 sa zaznamenáva prirodzený úbytok obyvateľstva. Prvý prirodzený prírastok obyvateľstva bol zaznamenaný v roku 2007. V roku 2007 trvalo bývalo v hlavnom meste Slovenska 426 927 obyvateľov. Začiatkom 90-

tych rokov sa značne oslabila imigračná atraktivita hlavného mesta a od roku 1997 až do roku 2004 bol počet vystahovaných vyšší ako počet prisťahovaných. V roku 2005 sa v dôsledku prírastku z migrácie prvýkrát od roku 1997 zvýšil počet obyvateľov.

Legálne prihlásených obyvateľov k prechodnému pobytu k roku 2004, podľa registra obyvateľov MV SR, bolo 36 392 osôb. Okrem toho pôsobí na území mesta niekoľko ďalších skupín obyvateľstva, ktoré spadajú do kategórie prítomných obyvateľov. Z hľadiska zaťaženia jednotlivých funkčných systémov mesta sa pri dimenzovaní jednotlivých funkcií preto vychádza aj kategórie prítomného obyvateľstva.

V roku 2013 trvalo bývalo v hlavnom meste Slovenska 417 389 obyvateľov. Pokles v medzicenzovom období sčítania obyvateľov, domov a bytov (SODB) v rokoch 2001 - 2011 predstavoval 14 902 obyvateľov, t.j. 3,2%. Priemerný ročný pokles predstavoval za 10 rokov 1490 obyvateľov. Z hľadiska počtu obyvateľov sa ukazuje ako problém obdobie medzi rokom 2000 a 2001, kedy mesto stratilo 19 200 obyvateľov t.j. 4,4%. Aj nasledujúce obdobie rokov 2003 a 2004 ešte znamenalo celkový úbytok obyvateľov v Bratislave, ale už nie tak dramatický (-1894 obyvateľov).

Od roku 2005 počet obyvateľov plynule rastie a celkový prírastok obyvateľov medzi rokmi 2005-2013 predstavuje 14 543 obyvateľov, z čoho najväčší nárast obyvateľov bol v roku 2011. Počet obyvateľov Bratislavy ku koncu roku 2013 bol 417 389, z toho 195 110 mužov a 222 279 žien. Prirodzený prírastok v roku 2013 predstavoval 845 a prírastok sťahovaním 955, spolu celkový prírastok obyvateľov Bratislavy predstavoval 1800 osôb.

Prognóza vývoja obyvateľov spracovaná z hľadiska prirodzeného vývoja obyvateľstva do roku 2030 v zmysle UPN zostáva v platnosti. Návrhy nových lokalít určených na zmenu funkcie v UPN, vyvolajú v zmysle smernej veľkosti mesta nárast potenciálu územia o 41066 obyvateľov k návrhovému roku 2030. Demografický potenciál vyplývajúci z návrhu veľkosti plôch z hľadiska zabezpečenia potenciálnych ľudských zdrojov, vyvolá požiadavky na zvýšenú migráciu obyvateľov do mesta. Priemerný prírastok z migrácie za 5 ročné obdobie by mal predstavovať cca 9895 až 10550 obyvateľov. Vyvolané zmeny a doplnky v UPN menia celkovú územnú disponibilitu smernej veľkosti mesta k návrhovému roku 2030 na súhrnný potenciál obyvateľov v počte 591,2 tis. obyvateľov.

Štruktúra obyvateľov – V roku 2013 bolo v predproduktívnom veku 57 703 obyvateľov, čo predstavoval 13,82% podiel. Medzi rokmi 2001-2004 poklesol počet o 7,5 tis. V roku 2001 bol podiel tejto vekovej skupiny 14,2%, s počtom 60 605. Medzi rokom 1995-2001 za 6 rokov poklesol o 26 tis, t.j. viac ako o 4 tis. obyvateľov ročne. V roku 1995 86 627 obyvateľov, čo predstavuje 19,2%. Oproti celoslovenskému priemeru bol percentuálny podiel nižší o 4,5%. V roku 2001 to bolo o 2,9% menej oproti slovenskému priemeru (22,3%).

V produktívnom veku sa dosiahol v roku 2013 podiel 70,53%, čo predstavovalo celkom 294 370 obyvateľov. V roku 2001 bol podiel tejto vekovej skupiny 66,1% a počet 283

126 obyvateľov. Rozdiel v rokoch 1995 – 2001 predstavoval nárast o 3,2%, keď podiel tejto vekovej skupiny k roku 1995 predstavoval 62,9% (284 309 obyvateľov). Z hľadiska počtu bol však nižší o 1200 obyvateľov. V porovnaní so Slovenskom je vyšší o 3%. Z historického pohľadu predstavuje nárast oproti roku 1991 o 7% (na 59,1%) a oproti roku 1980 o 6% viac (na 60,1%). Výrazný rozdiel v tomto časovom úseku spôsobuje prechod silných populačných ročníkov z predproduktívneho do produktívneho veku.

V poproduktívnom veku podiel obyvateľov v roku 2013 predstavoval 15,65%, s počtom obyvateľov 65 316. V roku 2001 bol 19,7% s počtom 84 333 obyvateľov. Rozdiel v rokoch 1991 – 2007 predstavuje nárast o 5,3%, keď v roku 1991 bol podiel 17,7 %, s počtom 78 080 obyvateľov a v roku 2007 vzrástol podiel poproduktívneho obyvateľstva na 23%, s počtom obyvateľov 97 989. V porovnaní so Slovenskom je podiel obyvateľov v tejto vekovej skupine vyšší o 2,83 %, kým v roku 2001 bol o 1,6%. Z hľadiska vývoja v SR je nárast tejto vekovej skupiny do roku 2007 miernejší, keď rozdiel v rokoch 1991 - 2007 predstavuje nárast o 2,87 % (zo 17,3% v roku 1991 na 20,17% v roku 2007) a oproti roku 1980 o 3,87% (zo 16,3%).

Tab.: Vývoj počtu obyvateľstva podľa vekových skupín

Rok	Bratislava			SR		
	Predprod.	Produkt.	Poprodukt.	Predprod.	Produkt.	Poprodukt.
1980	90 932	229 153	61 101	1 304 000	2 878 000	614 000
1985	104 357	241 745	70 986	1 366 000	2 933 000	676 000
1991	102 784	261 343	78 080	1 301 474	3 076 411	917 992
1992	97 527	270 174	78 954	1 278 904	3 111 519	923 732
1993	94 135	275 162	79 488	1 256 032	3 151 578	928 845
1994	90 246	280 313	80 217	1 225 988	3 194 575	935 824
1995	86 627	284 309	81 117	1 195 288	3 230 768	941 734
1996	82 578	287 624	82 086	1 164 906	3 265 837	946 797
1997	78 399	290 066	82 930	1 133 950	3 299 618	954 082
1998	74 181	291 501	83 865	1 101 841	3 332 060	959 481
1999	70 213	292 874	85 205	1 069 374	3 361 114	968 169
2000	66 558	294 210	86 577	1 036 425	3 389 829	976 293
2001	60 605	283 156	84 333	1 006 970	3 397 810	974 171
2004	52 982	282 011	90 162	918 915	3 443 735	1 022 172
2005	51 783	281 403	92 273	894 308	3 454 415	1 040 457
2006	50 950	280 077	95 064	870 622	3 460 263	1 062 752
2007	50 659	278 279	97 989	851 044	3 460 723	1 089 231
2008	50 930	321 349	56 512	836 069	3 921 880	654 305
2009	52 109	321 088	57 864	831 320	3 928 471	665 134
2010	53 487	320 555	58 759	830 457	3 932 092	672 724
2011	53 594	298 374	61 224	832 572	3 881 088	690 662
2012	55 607	296 753	63 229	830 576	3 870 038	710 222
2013	57 703	294 370	65 316	829 925	3 852 888	733 136

Tab.: Percentuálny počet obyvateľov vo vekových skupinách

Rok	Bratislava v %			SR v %		
	Predprod.	Produkt.	Poprodukt.	Predprod.	Produkt.	Poprodukt.
1980	23,9	60,1	16,0	26,1	57,6	16,3
1985	25,0	58,0	17,0	26,4	58,8	17,0
1991	23,2	59,1	17,7	24,6	58,1	17,3

1992	21,6	60,5	17,7	24,1	58,5	17,4
1993	21,0	61,3	17,7	23,5	59,1	17,4
1994	20,0	62,2	17,8	22,9	59,6	17,5
1995	19,2	62,8	17,9	22,3	60,2	17,5
1996	18,3	63,6	18,1	21,7	60,7	17,6
1997	17,4	64,3	18,3	21,1	61,2	17,7
1998	16,5	64,8	18,7	20,4	61,8	17,8
1999	15,7	65,3	19,0	19,8	62,3	17,9
2000	14,9	65,8	19,4	19,2	62,8	18,1
2001	14,16	66,14	19,7	18,72	63,17	18,11
2004	12,46	66,33	21,21	17,06	63,95	18,98
2005	12,17	66,14	21,68	16,59	64,10	19,31
2006	11,95	65,73	22,32	16,14	64,15	19,70
2007	11,8	65,2	23	15,76	64,08	20,17
2008	11,88	74,94	13,18	15,45	72,46	12,09
2009	12,09	74,49	13,42	15,32	72,42	12,26
2010	12,36	74,07	13,58	15,28	72,34	12,38
2011	12,97	72,21	14,82	15,41	71,81	12,78
2012	13,38	71,41	15,21	15,35	71,52	13,13
2013	13,82	70,53	15,65	15,32	71,14	13,54

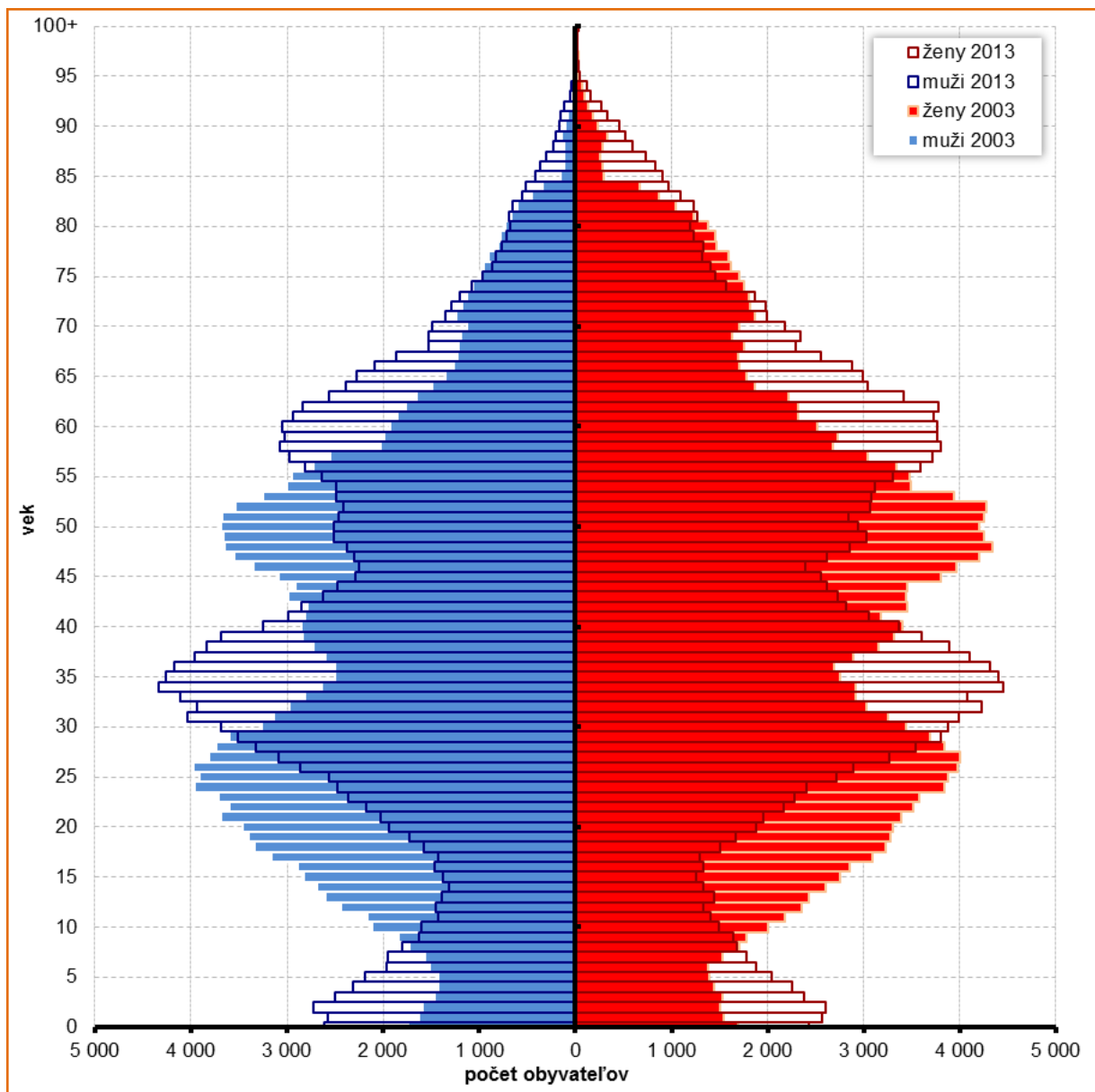
Prognóza vekovej štruktúry vychádza zo schválenej vekovej štruktúry v UPN, z hľadiska percentuálnych podielov predpokladá nárast mladšej generácie obyvateľov.

Tab: Prognóza vekovej štruktúry - ZaD (v tis. obyv.)

Rok	Celkom	0 - 14	15 - 29	30 - 44	45 - 59	60 a viac
2015	496,3	83,4	81,9	106,2	96,8	128,0
		16,8	16,5	21,4	19,5	25,8
2020	527,1	89,6	105,4	88,6	108,1	135,4
		17,0	20,0	16,8	20,5	25,7
2030	591,2	102,3	126,5	122,3	98,7	141,3
		17,3	21,4	20,7	16,7	23,9

Pohlavná štruktúra – Trend vyššieho podielu žien v počte obyvateľov stále pretrváva a stabilne od roku 2003 -2013 predstavuje 53,25%. V roku 2001 to bolo 15,8% t.j. 35 982 žien. V roku 1995 to bolo 12,9% s počtom 30 878 žien, kedy sa predpokladal nárast v najbližších rokoch na 36 tis. pri podiele 15 - 16 %. Vo fertilnom veku 15-49 rokov k roku 2004 bolo 52,4% t.j. 118 704 žien, v roku 2001 celkom bolo 53,9% t.j. 122 805 žien. V roku 1995 bol u tejto skupiny vyšší podiel (54,4% z celkového počtu žien) s počtom 130 208 žien. V najbližších rokoch sa predpokladá postupné znižovanie počtu žien vo veku najvyššej rodivosti o približne 30 tis. žien, čo bude znamenať v neskoršom období ďalšie znižovanie pôrodnosti. Na základe uvedenej analýzy možno konštatovať, že veková štruktúra obyvateľov mesta je ešte pomerne priaznivá z hľadiska budúcej reprodukcie, ako i pre tvorbu zdrojov pracovných síl, pretože dochádza k vstupu silnejších ročníkov obyvateľov z predproduktívneho veku do produktívneho veku, hlavne v skupinách 15 - 19, 20 – 24 ročných, ktorí predstavujú podiel 15,1% (64 149), v roku 2001 bol podiel 16,7% (71 306) , pritom v roku 1995 tvorili 15,8 %. Mladší 10 -14 roční občania tvoria už len 5,4%, v roku 2001 tvorili 6,3%, čo je oproti roku 1995 (7,8%) menej o 2,4%. Uvedené skutočnosti tak stále vytvárajú určité predpoklady rastu aj z vlastných zdrojov obyvateľstva. Stále pretrváva trend, že vo vekovej kategórii poproduktívneho veku prevažuje počet žien nad počtom mužov.

Graf. č. XX Veková štruktúra mesta Bratislavy v porovnaní rokov 2003 a 2013 (stav k 31. 12.)

Zdroj: Štatistická ročenka hl. m. Bratislavy 2013, ŠÚ SR v Bratislave

Štruktúra podľa rodinného stavu - Z hľadiska rodinného stavu prevažuje obyvateľstvo vo zväzku s partnerom, t.j. ženatí resp. vydaté so 62 % podielom 210 492 obyvateľov z celkového počtu 339 413 obyvateľov nad 18 rokov, čo predstavuje 47,6% z celkového počtu. Priemerná dĺžka trvania manželstva do rozvodu činila 12,4 roka. Rozvedených je 25 370 obyvateľov, (5,7%), ovdovených je 27 019 obyv. (6,1%) a slobodných je 74 315 (16,8%). Údaje o rodinnom stave sú dôležité z hľadiska prognózovania novej bytovej výstavby podľa veľkosti a štandardu. Počet uzatvorených manželstiev, ako aj hrubá

miera sobášnosti zaznamenávali od roku 1992 do roku 2002 neustály pokles. Po roku 2002 sa sobášnosť mierne zvyšuje, keď sa zvyšuje sobášnosť posunutých spolu žijúcich partnerských dvojíc, ktorí si už zabezpečili dostatočné sociálne podmienky. Od roku 2009 sa sobášnosť v Bratislave mierne zvyšuje (najmä v I. a II. okrese). V relatívnom vyjadrení v prepočte na tisíc obyvateľov bola hrubá miera sobášnosti v Bratislave najnižšia z celého Slovenska. Priemerná hranica veku sobášiacich sa posunula z 21 rokov na 26 - 27 rokov. Rozvodovosť ako negatívny spoločenský a demografický jav sa prejavuje v Bratislave najvyššou hrubou mierou rozvodovosti s 2,8 percenta, s podielom 11% z celkového počtu rozvodov na Slovensku. Na západnom Slovensku je 1,8 percenta, na strednom Slovensku 1,72 percenta a na východnom Slovensku 1,23 percenta. Index rozvodovosti, ktorý predstavuje pomer počtu rozvodov na 100 uzatvorených manželstiev bol 58,3. Sobášnosť a rozvodovosť sú dôležité ukazovatele z hľadiska potrieb výstavby nových bytov a požiadaviek týchto skupín obyvateľstva na rôzne formy ubytovania, hoci sa zvyšuje aj miera voľného partnerského spoluzitia, ktoré tiež kladie zvýšené nároky na variabilnejšiu štruktúru bytov. Uvedené ukazovatele poukazujú na zvyšujúci sa trend uplatnenia foriem penziónového bývania a malometrážnych bytov.

Prírodný prírastok prerástol v súčasnom období na území mesta do kladných hodnôt. Od roku 1995, keď dosiahol prvýkrát záporný stav o 163 obyvateľov, presiahol za sedem rokov až do roku 2002 celkom pokles o 4 355 obyvateľov, t.j. priemerne ročne o 620 obyvateľov. K roku 2004 predstavoval pokles 5 167 obyvateľov pri ročnom priemere 574 obyvateľov. Od posledného sčítania obyvateľov v roku 2011, v dôsledku transformácie spoločnosti, obyvateľstvo mesta rástlo z vlastných zdrojov v menšej miere. Posledné dva roky však prírodný prírastok v Bratislave narastá, najmä v porovnaní s minimálnym nárastom prírodného prírastku obyvateľov v SR.

Tab.: Vývoj prírodného prírastku obyvateľstva

Rok	Bratislava	v %	Slovensko v %
1990	1 448	3,3	4,8
1991	1 193	2,7	4,6
1992	804	2,1	4,0
1993	613	1,3	3,9
1994	211	0,5	2,8
1995	-163	-0,4	1,6
1996	-542	-1,1	1,7
1997	-500	-0,9	1,3
1998	-697	-1,6	0,8
1999	-745	-1,7	0,7
2000	-329	-1,54	0,4
2001	-724	-1,69	-0,2
2002	-655	-1,55	-0,2
2003	-510	-1,2	-0,1
2004	-302	-0,7	0,4
2005	-104	-0,2	0,01
2006	-18	-0,04	0,01
2007	255	0,59	0,01
2008	578	0,135	0,08

2009	1057	0,245	0,153
2010	985	0,228	0,128
2011	1346	0,326	0,165
2012	1038	0,25	0,06
2013	845	0,2	0,05

Pôrodnosť – natalita Populačný vývoj zaznamenáva neustále znižovanie pôrodnosti. Pôrodnosť, ako aj prirodzený prírastok má na území mesta v posledných deväťdesiatych rokoch výraznejšie klesajúcu tendenciu. V priemere poklesla pôrodnosť o tretinu oproti 70-tym rokom. V prvej polovici 90-tych rokov sa pôrodnosť pohybovala v priemere 2 percenta. V roku 2002 klesla na – 1,55%. V 80-tych rokoch predstavovala pôrodnosť v priemere 14,6 %. V 70-tych rokoch pôrodnosť dosahovala priemer 18,6 %, v 60-tych rokoch priemerne dosiahla 13,8 % a v 50-tych rokoch 19,2 %. V roku 2007 sa pôrodnosť mierne zvýšila, na čo vplyva i vývoj počtu žien vo veku najvyššej rodivosti, vytvára dobré predpoklady na zvýšenie pôrodnosti i v určitom časovom období i v budúcnosti. Od roku 2007 do roku 2013 je stabilný nárast prirodzeného prírastku obyvateľov

Narodení v meste – Od roku 1945 do roku 2002 sa narodilo v Bratislave 281571 obyvateľov, čo predstavuje 65,9% narodených v meste, od roku 2003 do roku 2013 sa v Bratislave narodilo 49 939 obyvateľov, čo predstavuje 331510 osôb, t.j. **66,2%** podiel z celkového počtu obyvateľov mesta. Z celkového počtu obyvateľov uvádza miesto narodenia v Bratislave 52,9%, v inom okrese 37,5%, v Českej republike 3,5%, v cudzine 2,1%, 4% neudáva miesto narodenia. Z novoutvorených okresov Malacky, Pezinok, Senec a z bývalého okresu Bratislava - vidiek uvádza miesto narodenia 12,3% a bývalého Trnavského okresu 9,5% obyvateľov. V ostatných okresoch západného Slovenska sa narodilo 1,5 -9% obyvateľov mesta. Zo stredného a východného Slovenska pochádza rádovo o 5 - 8 krát menej obyvateľstva. Z Prahy pochádza 0,8% a z Brna 0,4% obyvateľov.

Úmrtnosť – mortalita - úzko súvisí so starnutím a s nárastom obyvateľstva, s predlžovaním veku, s rozširovaním chorôb a s negatívnym životným prostredím. Pohybuje sa v relatívne rovnomernej úrovni s tým, že vykazuje mierne stúpajúcu tendenciu od 50-tych rokov. Od roku 2007 do roku 2013 počet živonarodených stabilne prevyšuje počet zomretých. V porovnaní so Slovenskom, ako aj s inými regiónmi, má Bratislava relatívne nižšiu percentuálnu úmrtnosť, na čo má vplyv vysoký podiel obyvateľov v produktívnom veku. Od roku 1945 zomrelo 167863 obyvateľov, čo predstavuje 39,5 % z celkového dnešného počtu obyvateľov. V 90-tych rokoch úmrtnosť dosiahla v priemere 8,6 %, pričom sa pohybovala v rozmedzí 8,3 - 8,9%. Dlhodobá úmrtnosť sa pohybuje na úrovni 8,5%.

Mechanická reprodukcia - migrácia sa v Bratislave rozhodujúcou mierou podieľala na celkovom prírastku obyvateľstva. Mechanická reprodukcia bola do roku 1996 dlhodobo pozitívna, aj keď v porovnaní s osemdesiatymi rokmi výrazne poklesla o 1/2 až 2/3 hodnoty. Po roku 1996 dosahuje záporné hodnoty. Mechanický prírastok do mesta od začiatku 60-tych rokov predstavoval spolu 113 421 obyvateľov, čo predstavuje 26,7 %. Mechanický prírastok v dôsledku nedostatku bytov a ich príliš vysokej cene dosiahol v

roku 2003 najnižšiu hodnotu od konca päťdesiatych rokov a v roku 2004 bol stále záporný. V roku 2005 sa však výrazne upravil, a tento trend mechanického prírastku obyvateľov Bratislavy plynule pokračuje aj v ďalších rokoch a v roku 2013 predstavoval 955 prisťahovaných obyvateľov. Je evidentné že zvýšená bytová výstavba v Bratislave má výrazný vplyv na mechanický pohyb obyvateľstva. Pri súčasnom počte rozostavanej bytovej výstavby sa dá očakávať pokračovanie tohto trendu.

Prist'ahovaní – imigrácia - Podiel prisťahovaných v poslednom období výraznejšie poklesol hlavne z dôvodu nedostatku bytov resp. vhodného ubytovania na území mesta. Celkom sa od roku 1960 sa prisťahovalo 275 973 obyvateľov, čo predstavuje 64,9% z celkového počtu obyvateľov k roku 2004. Imigrácia oproti začiatku 90-tych rokov výrazne poklesla o viac ako polovicu. Od roku 2005 má výrazne stúpajúcu tendenciu rastu prisťahovaných. Najvyššie hodnoty hrubej miery imigrácie v roku 2013 majú okresy Bratislava III (31,9 ‰), Bratislava II (29,0 ‰), Bratislava I (28,3 ‰), Bratislava IV (23,5 ‰).

Vyst'ahovaní – emigrácia - Vyst'ahovaní predstavujú kategóriu obyvateľstva, ktorá bola odhlásená z trvalého pobytu v meste. Z vyst'ahovaných predstavujú 70% obyvatelia prisťahovaní do piatich rokov. Celkom sa od šesťdesiatych rokov vyst'ahovalo 137 494 obyvateľov, čo predstavuje 32,3 % zo stavu obyvateľov v roku 2004. Vyst'ahovateľstvo z Bratislavy predstavuje relatívne vyrovnaný štandard sedemdesiatych a osemdesiatych rokov s výraznejším zvýšením v posledných štyroch rokoch. V posledných rokoch však dochádza k postupnému znižovaniu vyst'ahovateľstva z mesta a nárastu prisťahovaných obyvateľov, čo súvisí s výraznejšou ponukou kvalitného bývania - s nárastom kvalitných a dostatočne ohodnotených pracovných miest. Migračne najstratovejší je okres Bratislava V (úbytok 6,9 ‰).

Vzdelanie – Z pohľadu medzinárodného hodnotenia je Bratislava po Prahe druhým najvzdelanejším regiónom postsocialistických krajín únie. Hodnotenie spracoval viedenský inštitút pre výskum kvalifikácie a výučby V roku 1991 z hľadiska skladby vysokoškolsky vzdelaného obyvateľstva predstavoval podiel univerzitných odborov s 38,8%, technických odborov 34,4%, ekonomických odborov 18,5%, umeleckých 3,1%, poľnohospodárskych 2,9%. Ostatné vysokoškolské vzdelanie predstavovalo 3,1% . . Miera vzdelanosti dosahuje podľa tohto hodnotenia 201 bodov, Praha má 208 bodov.

Bývanie – Rozvoj bývania je uplatnený ako zmeny a doplnky funkčného využitia plôch v prospech rozvoja funkčných plôch viacpodlažného a malopodlažného bývania, zmiešanej zástavby bývanie a občianska vybavenosť a ako doplnková funkcia plôch občianskej vybavenosti. Jednotlivé navrhované zmeny sa sústreďujú na únosné využitie, komplexnosť a zvýšenie polyfunkčného využitia zastavaného územia. V navrhovaných polyfunkčných plochách sa uvažuje podiel bývania až 70%. V plochách navrhovaných pre občiansku vybavenosť sa uvažuje s podielom bývania 10-30%. Z hľadiska kapacitnej obsadenosti jednotlivých bytov sa vychádza z predpokladanej obložnosti bytov, z počtu navrhovaných bytov a z navrhovaných podlažných plôch určených na bývanie. Priemerná obložnosť sa pohybuje v rozsahu od 2,3, po 2,9 obyvateľa na byt.

Vybrané ukazovatele bytovej výstavby v Bratislave za rok 2012 podľa okresov

Ukazovateľ	Spolu	v tom okres Bratislava				
		I	II	III	IV	V
Počet dokončených bytov	2 916	120	327	1 491	485	493
z toho v rodinných domoch	529	9	148	97	144	131
Počet začatých bytov	1 187	32	336	226	306	287
Počet rozostavaných bytov k 31.12.	6 494	182	1 808	1 048	1 468	1 988
Priemerná úžitková plocha dokončeného bytu (m ²)	91,6	96,4	107,5	82,9	105,9	92,2
Priemerná obytná plocha dokončeného bytu (m ²)	57,4	66,6	64,9	51,0	64,5	62,7
z toho v rodinných domoch	98,5	81,8	89,6	99,9	101,2	105,5
Úbytok bytov spolu	53	12	9	12	12	8
z toho asanáciou	36	4	8	8	10	6

Zdroj: Štatistická ročenka hl. m. Bratislavy 2013, ŠÚ SR v Bratislave

Denne prítomné obyvateľstvo – Bratislava je výrazným centrom dochádzky do zamestnania, do škôl, za služobným a obchodným účelom, za turistikou a rekreáciou, športom a je hlavným organizačným, politickým, hospodárskym a školiacim strediskom. Prítomnosť obyvateľstva trvalo nebývajúceho v meste spôsobuje, že na území mesta sa nachádza podstatne viac obyvateľstva, ktoré zaťažuje všetky funkčné systémy mesta, zariadenia občianskej vybavenosti, dopravné, komunikačné a inžinierske siete. Na území mesta sa dočasne denne prítomné obyvateľstvo odhaduje v rozsahu cca 40- 50% z trvalo bývajúceho obyvateľstva v celkovom počte 180 - 210 tis. obyvateľov. Pohyb kulminuje v rámci sezónnych prác, významných podujatí, ročných období a pohybuje sa v rozsahu 5 – 8% t.j. o 30 až 35 tis. obyvateľov smerom hore. Z tohto počtu denne do zamestnania dochádza 76 - 80 tis. ekonomicky aktívnych obyvateľov z okolitého regiónu. Saldo dochádzky je 71 tis. obyvateľov. Z mesta odchádza pracovať 5-7 tis. obyvateľov. Do Rakúska odchádza približne 2 tis. obyvateľov. Za štúdiom do stredných a vysokých škôl dochádza v priemere 45 tis. študentov. Spolu to predstavuje približne 120 - 125 tis. obyvateľov. Úhrnom denne dochádza do mesta 140- 150 tis. obyvateľov. Ostatných 30 tis. obyvateľov je ubytovaných dočasne na rôznych podnikových ubytovniach, hoteloch, penziónoch, rekreačných zariadeniach a na súkromí.

Prognóza vývoja obyvateľov spracovaná z hľadiska prirodzeného vývoja obyvateľstva do roku 2030 v zmysle schváleného UPN mesta zostáva v platnosti. Návrhy nových lokalít určených na zmenu funkcie v UPN, vyvolajú v zmysle smernej veľkosti mesta nárast potenciálu územia o 41 066 obyvateľov k návrhovému roku 2030.

Migrácia obyvateľov do mesta z iných regiónov z hľadiska predpokladov rozvoja mesta by nemala byť výraznejšia oproti dnešnej úrovni. Potenciálna smerná veľkosť mesta vyplývajúca zo zmien a doplnkov, bude doplňovaná novou migráciou zo zdrojov

súčasného prítomného obyvateľstva, ktoré už na území mesta pôsobí či už ako študujúce alebo zamestnané obyvateľstvo. V návrhu sa preto predpokladá stabilizácia týchto prítomných obyvateľov, ktorí sa v meste chcú trvalo usídlieť, ako aj počet denne prítomných obyvateľov v počte 281 tis. až 352 tis.

k. Aktivity obyvateľstva:

Vzhľadom na to, že platný územný plán hl. m. SR Bratislavy i textová časť Zmien a doplnkov 04 tohto územného plánu prinášajú rozsiahle analýzy stavu rozvoja jednotlivých oblastí aktivít obyvateľstva a nim zodpovedajúcich funkčných zložiek prinášame na tomto mieste len stručný prehľad priestorovo najvýraznejšie sa demonštrujúcich resp. priestorovo viazaných aktivít obyvateľstva.

3

Poľnohospodárska výroba bola na území Bratislavy zabezpečovaná prímestskými poľnohospodárskymi podnikmi. K 31.12. 2012 bolo podľa ŠÚ SR na území mesta Bratislavy 13 900 ha poľnohospodárskej pôdy (údaje zaokrúhlené na stovky hektárov) z toho 10.300 ha ornej pôdy, 700 ha viníc, 1800 ha záhrad, 300 ha sádov, 800 ha trvalých trávnych porastov. Sú to pôdy najkvalitnejšie a najhodnotnejšie, vyskytujúce sa na území mesta v prevažnej miere v podunajskej časti a v menšej miere i záhorskej časti mesta. Kvalita PP je zvýšená vybudovaním závlah. Hodnotu PP zvyšujú aj vložené investície formou protierózných opatrení, terasovania viníc, výsadby viníc a ovocných sádov. Pôdy na území mesta patria medzi najkvalitnejšie a najúrodnejšie v rámci celého Slovenska. Aj napriek veľmi vhodným prírodným podmienkam súhrnné ekonomické výsledky predstavujú za posledné roky stratovosť poľnohospodárskej výroby. Pri plánovaní územného rozvoja prímestských častí Bratislavy je požiadavka rezortu Ministerstva pôdohospodárstva SR, aby boli brané do úvahy dlhodobé výrobné zámery jednotlivých poľnohospodárskych podnikov, ale aj úloha potreby zachovania poľnohospodárskej výroby z hľadiska viacerých aspektov uvádzaných podrobne v územnom pláne.

Lesnícka výroba a lesný fond Bratislavy tvorí 8.095 ha lesných pozemkov (sú súčasťou Bratislavského lesného parku – BLP), čo predstavuje 22,02%-nú lesnatosť územia Bratislavy. Lesný pozemky sa rozprestierajú na dvoch odlišných geomorfologických podsústavách – Karpaty / Malé Karpaty (cca 75%) a Podunajská nížina – Podunajská rovina / lužné lesy (cca 25%). Príspevková organizácia *Mestské lesy v Bratislave* (MLB) spravujú od 11.7.1994 časť lesných pozemkov (3.059 ha LP, z toho 2.873 ha lesa).

Posudzované lesy plnia verejno-prospešné funkcie i nezanedbateľnú funkciu produkčnú. Hospodárenie v lesoch na území mesta vykonávajú MLB, Mestské lesy Svätý Jur, Lesy SR Banská Bystrica, OLZ Smolenice a OLZ Palárikovo, Lesné spoločenstvá Lamač, Z. Bystrica, Vajnory a ostatné subjekty na základe platného LHP schváleného Krajským úradom v Bratislave. V záujmovej oblasti sa podľa kategórií vyskytujú lesy osobitného určenia – 98% a lesy ochranné – 2%.

Poľovníctvo - realizuje sa; úlohou je zachovanie a zveľadenie existujúceho genofondu lesnej zveri a príp. zníženie škôd spôsobovaných zverou na lesných ekosystémoch. Poľovná zver je považovaná za „obnoviteľný prírodný zdroj“, musí sa však vždy hľadať dynamická rovnováha v ekosystéme lesoparku.

Rybárstvo je realizované ako súčasť činnosti MLB.

Priemysel – Súhrnná ekonomická úroveň Slovenska vyjadrená ukazovateľom HDP na obyvateľa v EUR dosahovala už v roku 2001 50% priemeru EÚ, v súčasnosti patrí Bratislavský región k 5 najbohatším regiónom EÚ. Špecifikom Slovenska sú výrazné regionálne rozdiely v ekonomickej výkonnosti. Okrem Bratislavského regiónu patria všetky slovenské regióny do kategórie menej rozvinutých. Regionálne usporiadanie slovenského priemyslu je tiež značne nevyvážené. Z hľadiska ekonomickej výkonnosti Slovenska má jedine bratislavský región výkonnosť, ktorá sa pohybuje okolo priemeru EÚ.

Z územného hľadiska je na území Bratislavy šesť územno-výrobných zoskupení :

- centrálné územno-výrobné zoskupenie predstavuje územie Nív v mestskej časti Staré Mesto a Ružinov.
- severovýchodné územno-výrobné zoskupenie s jadrom v mestskej časti Nové Mesto v pokračovaní v MČ Rača a Vajnory.
- východné územno-výrobné zoskupenie v mestskej časti Ružinov - Trnávka.
- juhovýchodná priemyselná zóna v mestskej časti Ružinov, ktorej jadro tvorí areál Slovnaftu
- západné územno-výrobné zoskupenie v MČ Devínska Nová Ves s jadrom, ktoré tvorí areál Volkswagenu
- južné územno-výrobné zoskupenie nachádzajúce sa v západnej časti územia MČ Petržalka.

Toto územné rozloženie bolo východiskom pre návrh územného plánu, ktorý rešpektuje danú situáciu a zachováva pre odvetvie výroby hlavné rozvojové osi. V súčasnosti sa nachádza v meste aj viacero areálov po bývalých podnikoch, ktoré sú nevyužívané a transformovali sa na skladové plochy, priestory pre malé a stredné podniky, alebo včlenili do občianskej vybavenosti. S ostatnými prázdnyimi areálmi uvažuje ÚPN pre rozvojové účely ďalšieho využitia na účely občianskej vybavenosti, nerušiacu výrobu, výrobné služby resp. skladové priestory a distribúciu. Táto transformácia prebieha v súčasnosti dosť živelné, preto je potrebné v ÚPN jasne regulovať ich budúce určenie.

V zmysle odvetvovej klasifikácie ekonomických činností patrí do odvetvia priemyslu aj **výroba a rozvod elektriny, plynu a vody**. Vzhľadom k skutočnosti, že predmetné podniky majú na území mesta Bratislavy prevažne nevýrobný ale hlavne administratívny charakter, sú ich administratívne budovy resp. menšie prevádzky zahrnuté v návrhu ÚPN do kategórie občianskej vybavenosti a neovplyvňujú plochy vyčlenené pre priemyselnú výrobu. Návrh technologických a technických zariadení je zahrnutý do riešenia príslušných zariadení systémov technickej infraštruktúry.

Na území Bratislavy sa v súčasnosti ťaží **stavebný kameň a štrk**. Tržby za ťažbu sa medzi rokmi 2008 a 2012 zvýšili takmer 5-násobne. Najvýznamnejším ložiskom stavebného kameňa (mimoriadne kvalitný malokarpatský granodiorit) s rozvojovou ťažbou v mestskej časti Devín. Plocha dobývacieho priestoru je 30,2 ha. Kameň sa využíva pri výstavbe a údržbe brehových hrádzí toku Dunaja a Moravy. Zásoby suroviny sú ešte na 40 rokov pri obmedzenej ťažbe 200 000 m³ ročne, ťažobný priestor sa však nachádza v priamom dotyku s chránenou krajinnou oblasťou Malých Karpát - Devínske Karpaty (rozšírenie ťažby by zasiahlo chránené územie) a vo významnej polohe z hľadiska obrazu mesta - nábrežná hrana toku Dunaja.

Ťažba **štrkopieskov** sa vykonáva v koryte Dunaja kvôli zabráneniu usadzovania naplavenín a v jazere Vajnory. Zariadenia pre ťažbu sa nachádzajú v MČ Ružinov, MČ Vajnory, MČ Petržalka a MČ Podunajské Biskupice. Vyťažené priestory sú využívané na rekreačné účely (jazerá Zlaté piesky, Vajnory, Kuchajda).

Trh so službami za posledné obdobie podstúpil hlboké štruktúrne zmeny. Rozšírila sa škála faktorov ovplyvňujúcich trh. Vznikli nové odbory špecializovaných služieb, ktoré smerujú do podnikovej sféry a označujú sa ako výrobné služby alebo služby pre podnikateľskú sféru. V Bratislave z vybraných služieb najväčší nárast zaznamenali tržby za služby v oblasti sprostredkovania a náboru pracovnej sily, ICT, v právnom a daňovom poradenstve. V súčasnosti sa rozširuje dopyt po trhových službách, a to jednak o služby výrobné, distribučné, ale aj osobné, zvyšuje sa závislosť a prepojenosť výrobných a službových odvetví hospodárstva vo formujúcom sa trhovom prostredí a v jeho silnejúcom konkurenčnom prostredí. Trhové služby zabezpečujú chod a rozvoj ostatných ekonomických činností a sú predpokladom konkurencieschopnosti výrobných firiem na domácom a globálnom trhu výrobkov a služieb. Očakáva sa dynamické presadzovanie výrobných služieb – prenos informácií a údajov, manažérske, poradenské, bezpečnostné služby a leasing. Ich vývozom dochádza k medzinárodnému transferu moderných technológií, nových metód organizácie a riadenia výroby.

Zotavenie a rekreácia. Mesto Bratislava má dostatočný rekreačný potenciál **prírodného zázemia mesta** aj v jeho širších regionálnych väzbách a to najmä rekreačné priestory v prírodných masívoch Malých Karpát, inundačné územia vodného toku Dunaja, rieky Moravy, priestory pri vodných plochách a rekreačné územia pri vodnom diele na Dunaji. V meste a jeho zázemí sú optimálne podmienky pre pobyt pri vode, v horách - lesoch, pre zimné športy, cykloturistiku, individuálnu rekreáciu, tranzitný turizmus. V oblasti rekreácie v prírodnom prostredí prírodný potenciál územia (vodný tok Dunaja, Malé Karpaty, Devínska Kobyla). Z celomestského hľadiska v plnej miere saturuje nároky obyvateľov mesta na každodenný, koncom týždňový pohyb vo voľnej prírode a dosiahnutý štandard dosahuje požadovanú hodnotu 3 m² na 1 obyvateľa.

Rekreačné zariadenia poskytujú široký sortiment rekreačných činností z hľadiska sezónnosti, celoročného využívania obyvateľstvom na území mesta poskytujú možnosti rekreácie každodennej, krátkodobej - víkendovej (pobyt pri vode, pobyt v lesoch, turistika, cykloturistika) ako aj využitie pre tranzitný turizmus. Bratislava ako hlavné mesto SR má nedostatok športových a rekreačných zariadení. Spĺňa len v priemere pre celé mesto cca 60 % z požadovaných plôch pozemku telovýchovných, športových a rekreačných zariadení na 1 obyvateľa. **Individuálna rekreácia** je zastúpená chatovými osadami na úpätí Devínskej Kobylky a Malých Karpát a vyznačujú sa špecifickou formou zmiešanej vinohradníckej a rekreačnej funkcie. **Deficity** sú v zariadeniach celomestského až nadmestského významu.

Cestovný ruch je najperspektívnejšou oblasťou slovenského sektora služieb a je všeobecne považovaný za odvetvie budúcnosti s ohľadom na multiplikačné efekty sprevádzajúce jeho rozvoj. Hlavné mesto SR Bratislava je už v súčasnosti najvýznamnejším slovenským mestským strediskom medzinárodného a domáceho cestovného ruchu v rámci poznávacieho turizmu. Začína sa rozvíjať kongresová turistika v súlade so stratégiou formovať mesto ako miesto tvorby a výmeny špičkových

informácií. Bratislave stále prevláda počet návštevníkov, ktorí navštívia mesto len na 1 deň (t.j. neubytujú sa) a predpokladá sa, že je to cca 40% návštevníkov. Najviac **ubytovacích zariadení** hotelového typu je umiestnených v mestskej časti Ružinov, najvýznamnejšie postavenie však patrí Starému mestu, kde je umiestnená prevažná časť luxusných hotelových zariadení **** a ***

Vplyv spoločensko-ekonomických zmien po roku 1989 sa výrazným spôsobom prejavil aj na vývoji **dopravnej situácie v Bratislave**. Od spracovania konceptu ÚPN bol v roku 2002 vykonaný dopravno-sociologický prieskum v domácnostiach v Bratislave a v regióne (Dopravoprojekt, 2002), ktorého výsledky potvrdili nepriaznivý trend znižovania podielu MHD a zvyšovania podielu IAD na prepravnej práci.

Vývoj automobilizácie k súčasnému obdobiu prekonal očakávania všetkých minulých prognóz a z toho dôvodu sa prišlo k nevyhnutným korekciám pre výhľadové obdobie. Dosiahnutie saturácie sa predpokladá k roku 2030 s hodnotou 510 osobných vozidiel na 1000 obyvateľov (1,96 obyv. na 1 voz.). K 31.12. 2012 bolo v Bratislave registrovaných 318278 motorových vozidiel. čo činí 700 vozidiel na 1000 obyvateľov..

Scenáre vývoja dopravy vychádzajú v zásade z rovnakých predpokladov ako stanovila prognóza Aktualizácie GDP 95 do roku 2010, pričom boli zohľadnené nové skutočnosti vo vývoji dopravy. Na základe podrobného rozboru charakteristík definujúcich prepravný proces na území Bratislavy, boli odvodené dva základné scenáre vývoja osobnej dopravy v meste do roku 2020 a ďalší výhľad do roku 2030.

Automobilová doprava – Súbežne s historickým vývojom mesta sa rozvíjala aj jeho komunikačná sieť. Od šesťdesiatych rokov sa rozvoj usmerňoval s cieľom vytvoriť radiálno-okružný systém, doplnený sieťou obslužných ulíc. Tento systém umožňuje optimálne prerozdeľovanie dopravy prostredníctvom okruhov a tiež odvedenie tranzitnej dopravy mimo centrum mesta resp. mimo obytné zóny. Bratislava je križovatkou významných európskych trás pre medzinárodnú automobilovú dopravu. Sú to tri hlavné európske cesty E65, E75, E58, ako aj dve doplnkové cesty E571, E575.

Do skupiny komunikácií s celoštátnym a nadmestským významom patria:

- diaľnice (D1, D2, D4) • cesty I. triedy (I/2, I/61, I/63)
- cesty II. triedy (II/502, II/505, II/572)
- cesty III. triedy (III/06359, III/00246, III/0611, III/00243)

Do skupiny miestnych komunikácií patria:

- miestne komunikácie I. a II. triedy
- miestne komunikácie III. a IV. triedy

Každý rok sa zvyšuje počet úsekov a uzlov komunikačnej siete, na ktorých je prekročená prípustná intenzita v špičkových obdobiach dňa, čo spôsobuje dopravné kongescie a zvýšenú nehodovosť.

Mestská hromadná doprava je zabezpečovaná troma skupinami dopravných prostriedkov (električky, trolejbusy, autobusy) a ich sieť pokrýva prakticky celé jeho zastavané územie. Dopravné a prepravné výkony autobusovej dopravy sú jednoznačným dôkazom, že v súčasnosti je v Bratislave nosným systémom MHD autobusová doprava. Od roku 1990 sme zaznamenali nepriaznivý vývoj dopravných výkonov MHD (kilometrických výkonov aj kapacitnej ponuky), výrazne klesli. Následným

prejavom znižovania ponuky MHD je pokles záujmu cestujúcich o hromadný spôsob prepravy a zvýšenie miery využívania osobných automobilov.

Železničný uzol Bratislava tvorí dôležitý komplex zariadení v sieti slovenských železníc. V súčasnom stave je do uzla zaústených 7 traťových smerov - Kúty, Trnava, Galanta, Dunajská Streda, Rajka (Maďarsko), Marchegg (Rakúsko) a Kittsee - Parndorf (Rakúsko). Na území mesta je 13 železničných staníc, 2 odbočky a 2 zastávky. Stavebná dĺžka železničných tratí na území mesta predstavuje 89,450 km, z toho je 52,515 km dvojkoľajných. Z celkovej dĺžky tratí je 66 % elektrifikovaných.

Najväčším a strategickým zariadením pre **nákladnú vodnú dopravu** na Dunaji je verejný prekladkový prístav Bratislava (rkm 1866) s 3 bazénmi, v ktorých je umiestnených 9 prekladných úsekov. Vykonáva sa tu prekládka všetkých druhov tovarov (kontajnerový terminál, terminál tekutých tovarov, poloha ťažkých a nadrozmerných zásielok, Ro – Ro poloha). Územný obvod prístavu tvorí tok rieky Dunaja a obidva brehy od rkm 1860,0 po rkm 1871,5. V r.1998 sa v prístave Bratislava preložilo 1 547 167 ton tovaru, čo predstavuje cca 31 % kapacity prístavu.

Osobná vodná doprava spadá do sféry rekreačnej dopravy, pôsobí na podnikateľských princípoch a svojimi službami a kapacitami poskytuje primeraný štandard. Veľký význam pre vodnú dopravu má Osobný prístav Bratislava, kde pristavujú osobné lode z celej Európy.

Letecká doprava – Na východnom okraji Bratislavy sa nachádza Letisko M.R. Štefánika ktorého vzdušný priestor je vymedzený vertikálne a horizontálne ochrannými pásmami.

Letisko M.R. Štefánika patrí medzi najvýznamnejšie strategické verejné medzinárodné letiská. Dráhový systém tvoria dve na seba kolmé vzletové a pristávacie dráhy (VPD) RWY 04/22 (dĺžka 2 900 m, šírka 60 m) a RWY 13/31 (dĺžka 3 190 m, šírka 45 m). Letisko v roku 2013 obslúžilo 1 373 078 cestujúcich, čo je medziročný pokles o 3 %. Do r.2020 predpokladá 5,6 - násobný nárast a do r.2030 až 11,3 - násobný nárast prepravených osôb leteckou dopravou oproti súčasnému stavu. Letisko M. R. Štefánika plánuje svoj **rozvoj** v rozdelení do kvadrantov, ktoré sú vymedzené jestvujúcimi vzletovými a pristávacími dráhami (VPD). I. kvadrant je sprístupnený Ivanskou cestou a v súčasnosti je v ňom umiestnená väčšina prevádzkových objektov. Po vyčerpaní kapacít jestvujúcich VPD a plôch I. kvadrantu sa rozvoj presúva do ďalších kvadrantov. V II. a III. kvadrante je priestorový potenciál pre nové objekty a zariadenia letiska pre odbavenie cestujúcich a pre ďalšie aktivity, IV. kvadrant je rezervou pre rozvoj carga - objektov a zariadení pre odbavenie nákladov.

Produktovody – Na území Bratislavy sa v súčasnosti nachádza potrubie vetvy ropovodu DRUŽBA DN 500 mm, ktorým sa dopravuje ropa zo zdrojov na území Ruska do Slovnaftu na ďalšie spracovanie. Potrubie vstupuje na územie mesta južnou časťou k.ú. Podunajské Biskupice v smere od prečerpávacej stanice Bučany pri Trnave. Na systém ropovodu Družba sa pri Šahách pripája ropovod ADRIA z Chorvátska. V opačnom smere zo Slovnaftu vychádzajú potrubia produktovodov 2 x DN 250 mm a DN 300 mm, ktorými sa dopravujú hotové produkty (benzíny) cez územie juhu P. Biskupíc smerom na stredné Slovensko do zásobníkov hmotných rezerv (Hronské Kľačany). Ďalšími produktovodmi sa dopravujú hotové výrobky zo Slovnaftu na súčasné prekladisko minerálnych olejov (PMO) v Zimnom prístave. Produktovody vystupujú z

areálu Slovnaftu v jeho SZ časti. Križovanie s Malým Dunajom a vjazdom do prístavného bazéna Pálenisko je riešené po potrubnom moste. V tomto koridore produktovodov sú v súčasnosti umiestnené potrubia na dopravu benzínu DN 150 mm, nafty DN 150 mm, ťažkého vykurovacieho oleja DN 200 mm, ako aj všetky sprievodné potrubia (para, kondenzát, rekuperácia benzínových pár, dusík, požiarne pena, stlačený vzduch) a káble.

I. Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti, archeologické náleziská.

V Starom Meste je najvyššia koncentrácia KP, a to nielen v rámci Bratislavy, ale dá sa povedať, že celého Slovenska. Chránené objekty sú najviac koncentrované na území PR, avšak vytvárajú celistvé súbory aj na ostatnom území Starého mesta, ktorého podstatnú časť prekrýva PZ CMO.

Štruktúra evidovaných nehnuteľných kultúrnych pamiatok v Bratislave je rôznorodá a zahŕňa takmer celý „sortiment“ pamiatkových hodnôt: od stredovekého jadra PR s barokovým obrazom ulíc pretkávaným neskoršími architektúrami, cez eklekticko-secesné súbory v dotyku s historickým jadrom z prevažne 19. storočia, cez relikty pôvodne vidieckych predmestí s malomestským imidžom až po romantické vily v štýloch a slohoch zo zač. 20. storočia na svahoch nad historickým prezentované i neprezentované archeologické nálezy a prvky pripomínajúce historické udalosti a osobnosti. Predovšetkým sú však hodnotami, pre Bratislavu charakteristickými a identifikačnými v rámci metropol Európy: historická panoráma Starého mesta s hradným bralom, s hradom a jeho pandantom - Dómom sv. Martina, s vežami kostolov historického jadra a veduta s pozadím svahov výbežku Karpát, s Dunajským nábrežím v popredí.

Podrobný zoznam nehnuteľných pamiatok je súčasťou územnoplánovacej dokumentácie.

Predmetom ochrany stanovenej zákonom 49/2002 Z. z. (Zákon o pamiatkovom fonde) sú nasledovné pamiatkové územia zapísané do Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ÚZPF):

- Pamiatková rezervácia (PR) Bratislava (Historické jadro Starého Mesta),
- Pamiatková zóna (PZ) CMO (Centrálne mestská oblasť) Bratislava,
- Pamiatková zóna (PZ) Rusovce,
- Pamiatková zóna (PZ) Vajnory,
- Ochranné pásmo Národnej kultúrnej pamiatky Umelecká beseda na Dostojevského rade,
- Ochranné pásmo pamätníka Slavín.
- Pamiatková zóna (PZ) areál rušňového depa Bratislava - východ.

Nehnutelné NKP zapísané v ÚZPF :sú na území Starého Mesta evidované v počte 641 NKP (čo zahŕňa cca 899 objektov),.

Požiadavky ÚPN mesta na zachovanie pamiatkových hodnôt a hodnôt dotvárajúcich identický obraz osídlenia boli v predchádzajúcom období prehodnotené a postup zachovania týchto hodnôt zosúladený s platnou legislatívou.

V zákone o ochrane pamiatkového fondu bola vytvorená kategória „pamätihodnosť“ – je to kategória, ktorá má spravidla lokálny význam a garantom jej ochrany je obec. Pamätihodnosti sú pre daný región charakteristické, majú trvalé hodnoty a ich význam je preto nezanedbateľný.

m. Paleontologické náleziská a významné geologické lokality (napr. skalné výtvory, krasové územia a ďalšie).

Predmetom ochrany vyhlásenej Ministerstvom kultúry SR v r. 1986 je paleontologická lokalita Sandberg s plochou 101,11ha a Štokeravská vápenka s rôznymi geologickými útvarmi a skamenelinami na ploche 12,7 ha, vyhlásená vyhláškou Ministerstva životného prostredia SR v roku 1993, ktoré sa nachádzajú v prírodnom komplexe Devínska kobyla v mestských častiach, Dúbravka, Devín a Devínska Nová ves.

V Bratislave sú Centrálnou evidenciou archeologických nálezísk pri Archeologickom ústave SAV v Nitre evidované tieto národné archeologické náleziská: Rotunda a karner, Villa Rustica, Dom s podlahovým vykurovaním na Irkutskej ulici a Gerulata. Plánovaná aktualizácia je mimo ich územia.

Okrem toho sa tu vyskytuje veľké množstvo ďalších malých archeologických lokalít, na ktoré je potrebné prihliadať priamo pri výstavbe navrhovaných stavieb v miestach plánovaných zmien, a to podľa zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu.

Aktualizácia územnoplánovacej dokumentácie hl. mesta SR Bratislava sa týka tých častí územia mesta, na ktorých nie sú známe významné paleontologické náleziská a geologické lokality.

n. Iné zdroje znečistenia (hlukové pomery, vibrácie, žiarenie).

Z hľadiska **hluku** patrí Bratislava k najviac zaťaženým mestám Slovenska. Hlukovú situáciu dominantne ovplyvňujú 3 druhy dopravy – automobilová doprava, letecká doprava, železničná doprava. Vstupom SR do EÚ sa musela naša legislatíva harmonizovať s legislatívou EÚ. V roku 2007 bola vypracovaná strategická hluková mapa bratislavskej aglomerácie a v súčasnosti sa finalizuje strategická hluková mapa bratislavskej aglomerácie (Bratislava, Chorvátsky Grob, Bernolákovo, Most pri Bratislave a Ivanka pri Dunaji). Nasledujúce údaje charakterizujú stav aj v rámci bratislavskej aglomerácie ako celku, ktoré však vzhľadom na systémové súvislosti s riešeným územím v rámci ZoD 4 považujeme za relevantné.

Hluk z cestnej dopravy sa sleduje len na vybranej komunikačnej sieti. K najhlučnejším úsekom patria Prístavný most, diaľnica D2, Bajkalská ul., Lamačská cesta v oblasti Patrónky, Einsteinova ul. K úsekom s najvyšším prekročením prípustných hodnôt hluku

patria úseky Bajkalská, Šancová, Pražská, Lamačská, Staromestská, Trnavská, časť Vajnorskej, Prievozská, Gagarinova. Z porovnania súčasného stavu s navrhovaným stavom v roku 2020 vyplýva, že je predpoklad zníženia počtu úsekov s prekročenou hladinou hluku vo vzťahu k trvalému bývaniu, resp. iným hlukovo citlivým funkciám.

Tab: Hluk z dopravy na pozemných komunikáciách pre aglomeráciu Bratislava za rok 2006

Pásmo hodnôt	Počet ľudí, ktorí žijú v bytoch vystavených pásmu hodnôt L _{dvn} *)	Počet ľudí, ktorí žijú v bytoch vystavených pásmu hodnôt L _{noc} *)
L [dB]		
50 - 54	16 100	161 400
55 - 59	93 900	139 100
60 - 64	165 400	94 100
65 - 69	144 900	38 900
70 - 74	83 100	13 700
> 75	40 500	2 200

(zdroj: Euroakustik, 2006)

pozn.

L_{dvn}: hlukový indikátor pre deň, večer, noc

L_{noc}: hlukový indikátor pre noc

Významným zdrojom hluku je aj **električková doprava**. Z celkovej sledovanej dĺžky 36,5 km je prekročená prípustná hodnota na 22,8 km (**67%** zo všetkých úsekov). K úsekom s najvyšším prekročením patria napr. Vajanského nábrežie, Špitálska, Radlinského, časť Račianskej, Krížna, časť Vajnorskej, časť Miletičovej, časť Nábrežia arm. gen. L. Svobodu.

Tab: Hluk zo železničnej dopravy vrátane električkovej dopravy pre aglomeráciu Bratislava za rok 2006

Pásmo hodnôt	Počet ľudí, ktorí žijú v bytoch vystavených pásmu hodnôt L _{dv} n*)	Počet ľudí, ktorí žijú v bytoch vystavených pásmu hodnôt L _{noc} *)
L [dB]		
50 - 54	107 900	91 000
55 - 59	93 300	53 200
60 - 64	67 600	32 900
65 - 69	38 500	8 700
70 - 74	16 600	2 200
> 75	3 700	400

(zdroj: Euroakustik, 2006)

pozn.

L_{dv}n: hlukový indikátor pre deň, večer, noc

L_{noc}: hlukový indikátor pre noc

Z celkovej dĺžky 87,7 km sledovaných tratí bratislavského uzla **železničnej dopravy** je prekročená prípustná hodnota hluku počas dennej doby v dĺžke 19,2km, čo predstavuje 21,8% z celkovej dĺžky tratí. Prevažuje prekročenie do 5 dB, s výnimkou kratších úsekov v okolí hlavnej stanice a oblasti Krasňan, kde prekročenie dosahuje hodnotu 5-10 dB. Najhluchnejšie úseky sú hlavná stanica - Kúty, hlavná stanica - Trnava, hlavná stanica - smer Senec, úseky ústiace do stanice Bratislava - Nové Mesto. V roku 2020 v porovnaní s rokom 2010 sa predpokladá mierne zvýšenie osobnej dopravy a stabilizácia nákladnej dopravy, teda hlukové pomery budú zhruba na úrovni roku 2010.

Hlukovú situáciu v okolí **letiska M. R. Štefánika** najlepšie vystihuje hluková mapa spracovaná v rámci Generelu letiska M. R. Štefánika z r. 1999, podľa ktorej je nadlimitným hlukom zasiahnutá severná a západná časť Vajnor, juhovýchodná časť Rače (s obytnou funkciou), východná časť Nového Mesta a veľké časti Ružinova, Vrakuňa a Podunajských Biskupíc (bez obytnej funkcie). V budúcnosti sa predpokladá postupné zlepšovanie tejto situácie. Celkovým trendom v šírení hluku v okolí Letiska M. R. Štefánika do roku 2030 je postupné znižovanie nadmerným hlukom zasiahnutej plochy, pričom v každom návrhovom období prevažuje plocha maximálnych hladín hluku nad plochou ekvivalentných hladín hluku. Hodnoty hluku z leteckej dopravy na letisku M.R. Štefánika namerané v roku 2006:

Pásmo hodnôt	Počet ľudí, ktorí žijú v bytoch vystavených pásmu hodnôt L _{dv} n*)	Počet ľudí, ktorí žijú v bytoch vystavených pásmu hodnôt L _{noc} *)
L [dB]		
50 - 54	2 500	1 500
55 - 59	1 600	100

60 - 64	500	0
65 - 69	0	0
70 - 74	0	0
> 75	0	0

(zdroj: Euroakustik, 2006)

pozn.

L dvn: hlukový indikátor pre deň, večer, noc

L noc: hlukový indikátor pre noc

Radónové riziko – Územie Bratislavy bolo na základe radónového prieskumu rozčlenené do 3 kategórií, nízke, stredné a vysoké radónové riziko. Plochy s vysokým radónovým rizikom sú podľa odvodenej mapy radónového rizika najmä v lokalitách: Devínska Nová Ves - Kolónia, sever Dúbravky, malé plochy medzi Dúbravkou a Záhorskou Bystricou, menšie plochy v MČ Rača, Vajnory, ojedinelé malé plochy v MČ Devín, Rusovce, Petržalka.

Elektromagnetický smog – Pozorovaniami intenzity elektromagnetického smogu, spôsobeného činnosťou rádiovysielačov situovaných na televíznej veži Kamzík sa zistili na cca 1/3 územia mesta prekročenia platných noriem. Najvyššie hodnoty elektromagnetického poľa boli zistené na spojnici: Dúbravka - sever Starého Mesta - Nové Mesto. Nadlimitné hodnoty boli namerané napr. na juhu Železnej Studničky, v časti Vajnorskej, Búdkovej a Druhej ulice, v Dúbravke na Alexyho a Húščavovej ul., na Kolibe (parkovisko), pri Detskej klinike na Kramároch, v priestore Onkologického ústavu, pri Študentskom domove na Asmolovovej ul. a pod.

Svetlotechnika, zóny s vyšším uhlom tienenia budov – Na území mesta boli zóny s vyšším uhlom tienenia vyčlenené vo dvoch etapách:

- v 1. etape boli zóny vyčlenené na území MČ Bratislava - Staré Mesto, jednak zóna s ekvivalentným uhlom tienenia 42°, a tiež zóna s ekvivalentným uhlom tienenia 36°.
- v 2. etape boli zóny s ekvivalentným uhlom tienenia 36° vyčlenené na území MČ Bratislava - Petržalka, Bratislava - Ružinov a Bratislava - Nové Mesto.

o. Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov.

Z hľadiska súčasného stavu životného prostredia je možné konštatovať priaznivý vývoj v priebehu posledných rokov. Za posledné desaťročie došlo k výraznému zlepšeniu kvality ovzdušia, vôd, zníženiu tvorby množstva odpadov, znížil sa počet skládok odpadov, zvýšilo sa percento druhotného využívania odpadov, dobudovala sa sústava chránených území. Napriek tomuto konštatovaniu je nutné poznamenať, že mnohé problémy zostávajú a z hľadiska stavu životného prostredia a ich hlavnými sú najmä hospodárske aktivity - predovšetkým energetika, doprava, chemický priemysel, nevyhovujúci stav environmentálnej infraštruktúry. Ich vplyv sa prejavuje najmä pri emitovaní znečisťujúcich látok do ovzdušia. Napriek zlepšujúcej sa kvalite povrchových a podzemných vôd (zlepšenie technológií, zvýšenie podielu čistenia odpadových vôd,

pokles výroby) pretrvávajú problémy najmä v prípade biologických a mikrobiologických ukazovateľov. Ide hlavne o urbanizované a poľnohospodársky využívané územia, kde sa často nachádzajú významné zdroje vôd. Osobitnou problematikou sú odpady a nakladanie s nimi.

To, že je Bratislava ešte stále nevysporiadaná so svojimi environmentálnymi problémami sa prejavuje aj v rámci jej postavenia podľa Environmentálnej racionalizácie SR, keď spadá do Bratislavskej zaťaženej oblasti.

V Slovenskej republike je vymedzených 5 tried úrovne životného prostredia:

- o životné prostredie vysokej úrovne (na hygienicky vhodnom území bez negatívnych civilizačných zásahov a s podmienkami vysokej krajinárskej a urbanistickej vhodnosti)
- o vyhovujúce životné prostredie (hygienicky vhodné a priemerne hodnotné z krajinárskeho a urbanistického hľadiska)
- o narušené životné prostredie (s výskytom ukazovateľov hygienického narušenia v podmienkach vysokej alebo strednej krajinárskej a urbanistickej vhodnosti)
- o silne narušené životné prostredie (s výskytom viacerých ukazovateľov hygienického narušenia s kombináciou všetkých stupňov krajinárskej a urbanistickej vhodnosti) extrémne narušené životné prostredie (s výrazným prekračovaním limitov ukazovateľov hygienického narušenia).

V nasledujúcej tabuľke č. sa pozrime na podiel jednotlivých tried v Bratislave.

Na znečisťovaní ovzdušia v Bratislavskej zaťaženej oblasti sa podieľa predovšetkým chemický, energetický a strojársky priemysel, ako aj každoročne sa rozširujúca automobilová doprava. Z monitorovaných škodlivín sa na vysokej úrovni znečistenia ovzdušia podieľajú tuhé častice a čiastočne aj oxid dusičitý. Zaťaženie ovzdušia tuhými znečisťujúcimi látkami je podmienené emisiami zo stacionárnych priemyselných zdrojov a sekundárnou prašnosťou, plynne znečisťujúce látky sa do ovzdušia dostávajú z priemyselných zdrojov znečistenia a automobilovej dopravy.

Oblasti riadenia kvality ovzdušia sú vymedzené územia podľa § 9, ods. 3 zákona o ovzduší (248/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov), v ktorých kvalita ovzdušia nie je dobrá a preto je potrebné ju riadiť. V Bratislave k tomu prispievajú najmä: Slovnaft, a.s., Bratislava, Paroplynový cyklus, a.s., Bratislava, Volkswagen Slovakia, a.s., Bratislava, OLO, a.s, Istrochem, a.s., Bratislava a Bratislavská teplárenská, a.s., tepláreň II, Bratislava III, ako aj doprava.

Tab.: Vymedzené oblasti riadenia kvality ovzdušia (podľa § 9 ods. 3 zákona č. 478/2002 Z.z. kvality ovzdušia za rok 2004)

Vymedzená oblasť riadenia kvality ovzdušia podľa § 9, ods. 3 zákona o ovzduší	Zóna, resp. aglomerácia	Znečisťujúca látka
Územie hl. mesta SR Bratislavy	Aglomerácia Bratislava	PM ₁₀

Zdroj: SAŽP, 2006

Na základe hodnotenia kvality povrchových tokov možno konštatovať, že situácia nie je priaznivá. Takmer všetky sledované toky sú silne až veľmi znečistené (jednotlivé

základné ukazovatele nadobúdajú hodnotu II – V). K najviac znečisteným vodným tokom patria Morava a Malý Dunaj. Hlavným tokom oblasti je Dunaj. Na znečistení jeho vôd sa podieľajú priemyselné a komunálne odpadové vody a lodná doprava. Kvalita vôd Dunaja v oblasti je nepriaznivo ovplyvňovaná aj znečistením, ktoré privádza jeho horný prítok Morava (I.-V. trieda). Vplyv na kvalitu vôd Malého Dunaja majú hlavne vypúšťané chladiace odpadové vody zo Slovnaftu a splaškové odpadové vody z miest a obcí. Významnými zdrojmi znečistenia vôd sú ČOV Petržalka, ÚČOV Vrakuňa, MCH ČOV Istrochem, a.s., Bratislava a MCHB ČOV Slovnaft, a.s., Bratislava.

Kvalita podzemných vôd je naďalej ovplyvňovaná koncentráciou chemického priemyslu a aktivitami spôsobenými hustým osídlením. Pretrvávajú časté prekračovanie limitov u Fe, Mn, síranov, dusičnanov, a menej u chloridov. Problém pretrvávajú u zvýšených hodnôt NEL_{uv}.

Kontaminácia pôdy z poľnohospodárskej činnosti má priamy vplyv na kontamináciu podzemných vôd. Z pohľadu kontaminácie pôdy neboli v meste prekročené limitné hodnoty sledovaných prvkov (As, Ba, Cr, Cu, Hg, Ni, Pb, V). Časť pôdneho fondu je ohrozená eróziou. Potenciálnou vodnou eróziou sú ohrozené najmä časti náplavových kužeľov v Podmalokarpatskej nížině a na úpätiach Malých Karpát.

Zlý stav životného prostredia spolu so spôsobom života sa odrazili aj na rozsahu chorobnosti, tendenciách demografického vývoja so znakmi starnutia a mortalitou. Úmrtnosť podľa príčiny smrti, trvalého pobytu a podľa pohlavia korešponduje s celoslovenskými ukazovateľmi. U populácie sú hlavnou príčinou úmrtí choroby obehovej sústavy. Príčinou približne ¼ úmrtí u mužov aj žien sú nádorové ochorenia. Pomerne vysoký podiel na úmrtnosti obyvateľstva majú choroby dýchacej sústavy, choroby tráviacej sústavy. U mužov je pomerne vysoký podiel tzv. vonkajších príčin chorobnosti a úmrtnosti.

IV. Dotknuté subjekty

Vymedzenie zainteresovanej verejnosti vrátane jej združení:

Občianske iniciatívy, občianske združenia a mimovládne organizácie, podporujúce ochranu životného prostredia, ktoré prejavia záujem na postupoch environmentálneho rozhodovania v zmysle ustanovení §6a zákona č. 24/2006 Z. z.

Dotknuté orgány verejnej správy

1. Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, Nám. Slobody 6, P. O. BOX 100, 810 05 Bratislava 15
2. Ministerstvo životného prostredia SR, Odbor štátnej geologickej správy, Nám. Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava 1
3. Ministerstvo životného prostredia SR, Sekcia vôd, Nám. Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava 1
4. Ministerstvo životného prostredia SR, Sekcia ochrany prírody a tvorba krajiny, Nám. Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava 1
5. Dopravný úrad, Letisko M. R. Štefánika, 823 05 Bratislava
6. Ministerstvo hospodárstva SR, Mierová 19, 827 15 Bratislava 212
7. Ministerstvo obrany SR, sekcia obranného plánovania a manažmentu zdrojov, Kutuzovova 8, 832 47 Bratislava
8. Ministerstvo vnútra, sekcia ekonomiky, Pribinova 2, 812 72 Bratislava 1
9. Letecký úrad SR, Letisko M. R. Štefánika, 823 05 Bratislava
10. Úrad pre reguláciu železničnej dopravy, Miletičova 19, 820 05 Bratislava
11. Štátna plavebná správa, Prístavná 10, 821 09 Bratislava 2
12. Slovenský vodohospodársky podnik, š. p., OZ Bratislava, Karloveská 2, 842 17 Bratislava 4
13. Regionálny úrad verejného zdravotníctva Bratislava hlavné mesto, Ružinovská 8, P. O. BOX 26, 820 09 Bratislava 29
14. Úrad Bratislavského samosprávneho kraja, odb. regionálneho rozvoja a územného plánovania, Sabinovská 16, 820 05 Bratislava 2
15. Okresný úrad Bratislava, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Karloveská 2, 842 19 Bratislava 4
16. Okresný úrad Bratislava, Odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Vajnorská 98/D, 831 03 Bratislava
17. Okresný úrad Bratislava, Odbor výstavby a bytovej politiky, Lamačská cesta 8, 845 14 Bratislava 45
18. Okresný úrad Bratislava, Pozemkový a lesný odbor, Trenčianska 55, 821 09 Bratislava
19. Okresný úrad Bratislava, Odbor opravných prostriedkov, referát pôdohospodárstva, Staromestská 6, 814 71 Bratislava 1
20. Krajský pamiatkový úrad Bratislava, Leškova 17, 811 04 Bratislava
21. Krajské riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru v Bratislave, Staromestská 6, 811 03 Bratislava 1
22. Okresný úrad Bratislava, Odbor krízového riadenia, Staromestská 6, 814 71

Bratislava 1

23. Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Bratislave, Staromestská 6, 811 03 Bratislava 1
24. Mestská časť Bratislava-Staré Mesto
25. Mestská časť Bratislava-Ružinov
26. Mestská časť Bratislava-Vrakuňa
27. Mestská časť Bratislava-Podunajské Biskupice
28. Mestská časť Bratislava-Nové Mesto
29. Mestská časť Bratislava-Rača
30. Mestská časť Bratislava-Vajnory
31. Mestská časť Bratislava-Karlova Ves
32. Mestská časť Bratislava-Dúbravka
33. Mestská časť Bratislava-Devín
34. Mestská časť Bratislava-Lamač
35. Mestská časť Bratislava-Devínska Nová Ves
36. Mestská časť Bratislava-Záhorská Bystrica
37. Mestská časť Bratislava-Petržalka
38. Mestská časť Bratislava-Jarovce
39. Mestská časť Bratislava-Rusovce
40. Mestská časť Bratislava-Čunovo
41. Slovenská správa ciest, Miletičova 19, 826 19 Bratislava
42. Železnice SR, Klemensova 8, 813 61 Bratislava
43. Slovenský pozemkový fond, Regionálny odbor Bratislava, Trenčianska 55, 821 09 Bratislava

Dotknutá obec

44. Hlavné mesto SR Bratislava

Dotknuté štáty

nie sú

V. Dopĺňujúce údaje

1. Mapová dokumentácia

Výkresy prehľadu zmien a doplnkov 05 územného plánu hl. mesta SR Bratislavy v komplexnom výkrese, regulačnom výkrese, výkrese dopravy a výkresoch technickej infraštruktúry a výkrese verejnoprospešných stavieb a stavieb vo verejnom záujme.

2. Materiály použité pri vypracovaní strategického dokumentu

Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy, schválený uznesením MsZ hl.m.SR Bratislavy č. 123/2007 v znení zmien a doplnkov 01, 02, 03

Návrh zmien a doplnkov 04 Územného plánu hlavného mesta SR Bratislavy, 2014

Návrh zmien a doplnkov 05 Územného plánu hlavného mesta SR Bratislavy, 2014

Ministerstvo životného prostredia SR: Diaľnica D4 Bratislava, Jarovce - Ivanka sever vyjadrenie podľa § 18 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zo dňa 02.07.2014, dostupné na

<http://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/dialnica-d4bratislava-jarovce-ivanka-sever>

Národná diaľničná spoločnosť: Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti – diaľnica D4 Bratislava Jarovce – Ivanka Sever, máj 2014, dostupné na

<http://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/dialnica-d4bratislava-jarovce-ivanka-sever>

Ministerstvo životného prostredia SR: Diaľnica D4 Bratislava Jarovce – Ivanka Sever – Záverečné stanovisko, zo dňa 28.09.2011, dostupné na

<http://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/dialnica-d4bratislava-jarovce-ivanka-sever>

Ministerstvo životného prostredia SR: Diaľnica D4 Bratislava, Ivanka Sever – Rača vyjadrenie podľa § 18 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zo dňa 02.07.2014, dostupné na

<http://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/dialnica-d4-bratislava-ivanka-sever-raca>

Národná diaľničná spoločnosť: Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti – diaľnica D4 Bratislava, Ivanka Sever - Rača Jarovce – Ivanka Sever, máj 2014, dostupné na

<http://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/dialnica-d4-bratislava-ivanka-sever-raca>

Národná diaľničná spoločnosť: Diaľnica D4 Bratislava, Ivanka Sever – Rača – Primerané posúdenie vplyvu zámeru na územia Európskeho významu a chránené vtáčie územia, marec 2014, dostupné na

<http://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/dialnica-d4-bratislava-ivanka-sever-raca>

Ministerstvo životného prostredia SR: Rozsah hodnotenia určený podľa § 30 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“) navrhovanej činnosti „Diaľnica D4 Bratislava, križovatka Ivánka sever - Stupava“, 18.07.2008, dostupné na <http://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/dialnica-d4-bratislava-krizovatka-ivanka-sever-stupava-d4-ivanka-sever>

Ministerstvo životného prostredia SR: Diaľnica D4 Ivánka Sever – Záhorská Bystrica – Záverečné stanovisko, zo dňa 07.02.2012, dostupné na <http://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/dialnica-d4-bratislava-krizovatka-ivanka-sever-stupava-d4-ivanka-sever>

Ministerstvo životného prostredia SR: Oznámenie o zámere podľa §23 zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na ŽP - Diaľnica D4 Ivánka Sever – Záhorská Bystrica, zo dňa 25.04.2008, dostupná na <http://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/dialnica-d4-bratislava-krizovatka-ivanka-sever-stupava-d4-ivanka-sever>

Národná diaľničná spoločnosť: Správa o hodnotení – Rýchlostná cesta R7 Bratislava Ketelec – Bratislava Prievoz, máj 2013, dostupné na <http://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/rychlostna-cesta-r7-bratislava-ketelec-bratislava-prievoz>

Ministerstvo životného prostredia SR: Oznámenie o zámere podľa §23 zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na ŽP – Rýchlostná cesta R7 Bratislava Ketelec – Bratislava Prievoz, zo dňa 25.04.2008, dostupná na <http://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/rychlostna-cesta-r7-bratislava-ketelec-bratislava-prievoz>

Ministerstvo životného prostredia SR: Rýchlostná cesta R7 Bratislava Ketelec – Bratislava Prievoz – Záverečné stanovisko, zo dňa 18.11.2013, dostupné na <http://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/rychlostna-cesta-r7-bratislava-ketelec-bratislava-prievoz>

Alden, J., Pires, A.R., 1996: Strategic planning for a capital city, Cities, Vol. 13, 1, s. 25-36, Publ. by Elsevier Science Ltd.

Analýza hospodárskeho a sociálneho rozvoja Bratislavského kraja, Krajský úrad v Bratislave, Odbor regionálneho rozvoja a iných odvetvových vzťahov, Bratislava, január 1998

Belčáková, I., Finka, M., 1999a: Environmentálne hodnotenie vplyvov územnoplánovacej dokumentácie - zhodnotenie skúseností v Slovenskej republike, Životné prostredie, 33, 4, 206-209.

Belčáková, I., Finka, M., 1999b: Zhodnotenie kvality procesu hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie v Slovenskej republike, Zb. z celoštátnej konferencie EIA'99 (EIA na prahu 3. milénia), Ostrava, 9.-10.11.1999, 50-56.

Čepelák, J., 1980: Živočíšne regióny, 1: 1 000 000, Atlas SSR, SAV, SÚGK Bratislava, p. 93

Futák, J. 1980. Fytogeografické členenie. In Atlas Slovenskej socialistickej republiky. Bratislava : Slovenská akadémia vied; Slov. ústav geodézie a kartografie, 1980. p. 88, mapa VII/14

Energetická koncepcia Bratislavského kraja, Krajský úrad v Bratislave, Odbor regionálneho rozvoja a iných odvetvových vzťahov, september 1998

Environmentálny akčný program Bratislavskej ohrozenej oblasti, SAŽP Banská bystrica, Centrum oživenia ohrozených oblastí Košice, august 1998.

Finka, M., Belčáková, I., Petriková, D. a kol., 1996: Vypracovanie metodiky pre posudzovanie vplyvov územnoplánovacej dokumentácie (ÚPD) na regionálnej a sídelnej úrovni na životné prostredie v zmysle § 35 odsek 1 písmeno b) zákona NR SR č. 127/1994 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie", Centrum EIA Slovakia. Bratislava.

Hrnčiarová, T., Izakovičová, Z., Pauditšová, E., Krnáčová, Z., Štafunková, D., Dobrovodská, M., Kalivodová, E., Moyzeová, M., Špulerová, J., Popovičová-Waters, J., 2006: Krajinnoeekologické podmienky rozvoja Bratislavy, Bratislava: VEDA vyd. SAV, 316 p.

Huba, M., 1996a: Uplatnenie zásad trvalej udržateľnosti pri hodnotení environmentálnych vplyvov rozvojových koncepcií. Životné prostredie 30, s.19-21.

Huba, M., 1996b: Uplatnenie filozofie trvalej udržateľnosti pri hodnotení návrhov rozvojových koncepcií. In: Kozová, M. a kol., 1996: Strategické environmentálne hodnotenie (SEA) ako jeden z nástrojov realizácie environmentálnej politiky a stratégie trvalo udržateľného rozvoja, 1. Časť. Centrum pre posudzovanie vplyvov na životné prostredie pri KKE PRIF UK, MŽP SR Bratislava: s. 55-74.

Huba, M., 2001: Pripomienky ku Konceptu riešenia územného plánu hlavného mesta SR Bratislavy, Spoločnosť pre trvalo udržateľný život v SR, 43 s.

BROZ (Bratislavské regionálne ochranárske združenie), 2000: Ochrana prírody v Bratislavskom regióne – 2000. Zb. materiálov k problematike ochrany prírody na území hlavného mesta SR Bratislava, v regiónoch Záhoria, malých Karpát a Podunajska, BROZ, Bratislava, 176 s.

ICLEI's Guide to Environmental management for Local Authorities in Central and Eastern Europe, ICLEI European Secretariat GmbH, Freiburg, 1994.

Kozová, M. 2000: Strategické environmentálne hodnotenie v Slovenskej republike - Súčasné právne zabezpečenie, praktické skúsenosti a očakávaný vývoj, Acta Iuridicae Universitatis Comenianae, T. XX, Univerzita Komenského Bratislava, s. 175 - 191

Kozová, M., 2000: Vzťah národnej stratégie trvalo udržateľného rozvoja k štátnej politike, existujúcim a pripravovaným koncepciám a stratégiám, in: Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja Slovenskej republiky, s. 222-245, REC Slovensko, MŽP SR, december 2000

Kozová, M., Butkovská, K., Vrbenský, R., Antalová, S., 1999: Environmentálne hodnotenie zásadných rozvojových koncepcií (§ 35 zákona NR SR č. 127/1994 Z.z.), Náležitosti dokumentácie a odporúčané metodické postupy pre republikovú a regionálnu úroveň, KKE PRIF UK, MŽP SR, 73 s. a prílohy.

Kozová, M., Finka, M., Belčáková, I., Petříková, D., 2000: Metodická príručka – Metodické zásady pre výkon vyhlášky k § 35 zákona NR SR č. 127/1994 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov, PRIF UK a FA STU, 81 s. a prílohy.

Králik, J., Trenčanská, J. et al., 1994: Regionálny ÚSES mesta Bratislavy. SAŽP pobočka Bratislava. Msc. dep. SAŽP, 295 p.

Krumpolcová, M., Kalinová, Ž., Kozová, M., Úradníček, Š., Butkovská, K., Králik, J., Vaškovič, P., 1998: Ďalšie overovanie a upresňovanie metodických postupov pre environmentálne hodnotenie územnoplánovacej dokumentácie na regionálnej a sídelnej úrovni v zmysle § 35 zákona NR SR č....127/1994 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, MŽP SR, Bratislava, 67 s.

Krumpolcová, M., Krumpolec, V., 1998: Upresnenie metodických postupov pre environmentálne hodnotenie územnoplánovacej dokumentácie v zmysle § 35 Zákona NR SR č. 127/1994 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie pre sídelný útvar, MŽP SR, Bratislava, 43 s.

Michalko, J. et al., 1986: Geobotanická mapa ČSSR, Slovenská socialistická republika. Veda Bratislava, 165 p.

Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja v SR, 2000, REC Slovensko, MŽP SR, UNDP.

Ružičková, H., Halada, L., Jedlička, L., Kalivodová, E. (eds.), (1996): Biotopy Slovenska, Ústav krajiny ekológie SAV, Bratislava, 192 p.

3. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie

Vzhľadom na charakter strategického dokumentu – zmeny a doplnky územného plánu a jeho väzbu na schválený územný plán hl. m .SR, ktorý prešiel procesom strategického environmentálneho hodnotenia a tiež väzbu na dokumentáciu stavieb diaľničných a rýchlostných komunikácií, ktoré prešli procesom posudzovania vplyvov na životné prostredie vrátane stanovovania opatrení na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie nie je potrebné stanovovať nové opatrenia. Vo väzbe na povahu zmien a doplnkov je možné zdôrazniť predovšetkým o nasledovné opatrenia:

- zabezpečiť dôslednú realizáciu výstupov posudzovania vplyvov na životné prostredie na úrovni jednotlivých činností/projektov v súlade so zákonom č. 24/2006 Z.z.
- pri rozhodovaní v zmysle územného plánu a jeho zmien a doplnkov sledovať vyváženosť lokálnych, regionálnych a nadregionálnych efektov projektov s cieľom preferencie kumulatívnych a synergických efektov v nadmiestnej úrovni

- zabezpečiť transparentnosť postupu územného a stavebného konania v zmysle územného plánu a jeho zmien a doplnkov
- zabezpečenie monitoringu územného rozvoja v zmysle územného plánu a jeho zmien a doplnkov, vrátane priebežného monitoringu realizovaných stavieb v zmysle zákona a realizáciu príslušných kompenzačných a mitigačných opatrení v území hl.m. SR Bratislavy
- realizáciu integrovaných systémov riadenia smerujúcich k trvalej udržateľnosti na základe princípu predbežnej opatrnosti a so zreteľom na Tematickú stratégiu o mestskom životnom prostredí (2006), ktorú vypracovala EÚ
- v ďalších rokoch venovať zvýšenú pozornosť monitorovaniu smerovania k udržateľnému rozvoju v súlade s požiadavkami Tematickej stratégie mestského životného prostredia a aktívnejšie využívať dostupné nástroje pre miestnu samosprávu na vlastné hodnotenie procesov miestneho udržateľného rozvoja
- posilňovať miestnu Agendu 21 alebo ostatné miestne procesy udržateľného rozvoja a sústreďovať ich do centra aktivít miestnej samosprávy

4. Metódy použité v procese prípravy oznámenia a zdroje získavania údajov o súčasnom stave životného prostredia a zdravia

Spracovanie oznámenia bolo po metodologickej stránke ovplyvnené najmä skutočnosťou, že obsah posudzovaného dokumentu bol paradoxne už posúdený v zmysle zákona 24/2006 Z.z. v znení neskorších právnych úprav na nižšej úrovni, teda na úrovni posudzovania vplyvov parciálnych činností v území na životné prostredie. Toto posudzovanie bolo uzavreté záverečnými stanoviskami príslušného orgánu a teda spracovatelia tohto Oznámenia mohli a museli vychádzať z tohto stavu.

V procese prípravy oznámenia boli použité excerpčné metódy na základe existujúcej literatúry, databáz a archívnych materiálov riešiteľov doplnených fyzickým prieskumom v teréne, analógie a odborné odhady. Základné metodické východiská sa opierali o metodiky vypracované pre MŽP SR spracovateľmi Oznámenia. Základná údajová báza vychádza zo zdrojov Magistrátu hl.m. SR a spracovateľov Oznámenia uvedených v kapitole „Doplňujúce údaje“.

Strategická úroveň spracovania Oznámenia sa odvíjala od charakterizovania zmien samostatne a od ich charakterizácie vo vzťahu k hodnoteniu Konceptu riešenia ÚPN BA, ktoré spracoval kolektív pod vedením spracovateľov tohto Oznámenia. Pritom bola osobitná pozornosť venovaná

- charakterizácii zmien vo vzťahu k východiskovým rozvojovým potenciálom mesta,
- charakterizácii vplyvu zmien a doplnkov vo vzťahu k výsledkom testu udržateľného rozvoja aplikovaného na ÚPN s cieľom vyhodnotiť ich súlad s princípmi a kritériami trvalo udržateľného rozvoja.

5. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní oznámenia

Pri spracovávaní údajov v tomto oznámení bola pre úroveň strategického posudzovania netypicky malá neurčitosť v poznatkoch vyplývajúca z faktu, že sa oznámenie vo vzťahu k ZaD 05 dotýka dokumentu zapracovávaného do územného plánu

dominantne už posúdené zmeny na úrovni posudzovania vplyvov na životné prostredie. Napriek tomu ide o dokument meniaci územný plán týkajúci rozsiahleho územia reprezentujúceho synergický systém s množstvom vzájomných vnútorných vzťahov a interakcií s vonkajším prostredím. Aj keď spracovateľom oznámenia boli k dispozícii vyčerpávajúce podkladové materiály, budú v ďalšom rozhodovaní výsledné znenie dokumentu ovplyvňovať stanoviská kompetentných orgánov štátnej správy a ďalších zainteresovaných subjektov vrátane verejnosti. Vo väčšine relevantných zmien však možno charakterizáciu vplyvov na životné prostredie považovať za absolútne kompletnú, keďže ide o priemet zámerov, ktoré už boli z hľadiska ich vplyvov na životné prostredie posúdené v samostatných procesoch EIA. Vzhľadom na vysokú mieru rozpracovanosti strategického dokumentu je oznámenie spracované v rozsahu Správy o hodnotení. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch vyplývajú len z miery podrobnosti spracovania zodpovedajúcej územnému plánu obce. Konštatuje sa dostatočná údajová báza o súčasnom stave životného prostredia i základných vstupov a výstupov činnosti, potrebná pre vyhodnotenie vplyvov činnosti na životné prostredie. Cieľ zníženia neurčitosti v záverečnom rozhodovaní pri povoľovaní realizácie stavieb a činností v území sa premietol do opatrení na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie.

VI. Miesto a dátum vypracovania oznámenia

Bratislava, september 2014

VII. Potvrdenie správnosti údajov

Meno spracovateľa oznámenia

Ing. arch. Jela Plencnerová, vedúca oddelenia
Oddelenie koordinácie územných systémov
Magistrát hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy
Primaciálne nám. 1
814 99 Bratislava

Slovenská technická univerzita v Bratislave
SPECTRA Centrum excelencie EU
Vazovova 5
812 43 Bratislava

Riešitelia:

prof. Ing. arch. Maroš Finka, PhD.
Doc. PhDr. Dagmar Petříková, PhD.
Ing. Ľubomír Jamečný, PhD.
Ing. Vladimír Ondrejčka, PhD.
Ing.arch. Martin Baloga, PhD.
Ing. Milan Husár

**Potvrdenie správnosti údajov oznámenia podpisom oprávneného zástupcu
obstarávateľa, pečiatka**

Doc. RNDr. Milan Ftáčnik, CSc.
primátor